

ÚTGÁFA 3.0
2020 Lokadrög

VIÐBRAGÐSÁÆTLUN
ALMANNAVARNA

Heimsfaraldur - Landsáætlun

Sóttvarnalæknir
Ríkislögreglustjórnin

Heimsfaraldur, Landsáætlun

Útgáfa 3.0

2020

Útgefandi:

Sóttvarnalæknir og almannavarnadeild
ríkislögreglustjóra

Ritstjórn:

Íris Marelsdóttir (ritstjóri)
Guðrún Sigmundsdóttir
Rögnvaldur Ólafsson

Útlit og umbrot:

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra

Viðbragðsáætlunin er aðeins gefin út á rafrænu
formi. Athugasemdir skal senda á netfangið:

svl@landlaeknir.is

Efnisyfirlit

Orðskýringar.....	10
1 Inngangur.....	12
2 Alþjóðaheilbrigðisreglugerðin og markmið áætlunar	13
2.1 Alþjóðaheilbrigðisreglugerðin og alþjóðleg lýðheilsuógn.....	13
2.2 Markmið viðbragðsáætlunar vegna heimsfaraldurs.....	13
3 Virkjun.....	14
3.1 Almannaþing.....	14
3.2 Óvissustig – greining og undirbúningur.....	14
3.3 Hættustig – Viðbúnaður vegna hættu	14
3.4 Neyðarstig – Viðbrögð við atburði.....	15
3.5 Afboðun.....	15
3.6 Opinberar sóttvarnaráðstafanir	16
3.6.1 Samkomubann.....	16
3.6.2 Takmarkanir á ferðafrelsi.....	16
4 Boðun.....	17
4.1 Óvissustig	17
4.2 Hættustig	17
4.3 Neyðarstig.....	17
5 Stjórnkerfi.....	18
5.1 Ríkisstjórn Íslands.....	18
5.1.1 Ríkisstjórn Íslands þarf að:.....	19
5.1.2 Ríkisstjórnarákvarðanir.....	19
5.2 Sóttvarnalæknir	19
5.3 Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna.....	20
5.4 Sóttvarnaráð	20
5.5 Ríkislögreglustjóri.....	20
5.6 Samhæfingarástæðin.....	20
5.7 Lögreglustjórar.....	21
5.8 Aðgerðastjórn almannaþinga	21
5.9 Vettvangsstjórn almannaþinga.....	21
5.10 Grunneiningar, hlutverk og tengingar stjórnkerfisins	22
5.11 Fjölmiðlar.....	24
5.12 Upplýsingamiðlun.....	24
5.13 Upplýsinga- og fjölmiðlateymi ríkislögreglustjóra.....	24

5.14	Upplýsingavefir.....	25
5.15	Upplýsingamiðlun við almannavarnaástand	25
5.16	Verkefni vegna upplýsingamiðlunar	25
6	Starfssvæði.....	27
7	Áhættumat	28
7.1	Vöktun og farsóttagreining í heimsfaraldri	29
8	Verkefni viðbragðsaðila.....	30
8.1	Ríkislögreglustjórinn.....	31
8.2	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra	32
8.3	Samhæfingarstöð (SST)	33
8.4	Aðgerðastjórn (AST).....	34
8.5	Lögreglan	35
8.6	Sóttvarnalæknir	36
8.7	Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna.....	39
8.8	Landlæknir	41
8.9	Heilbrigðisstofnanir og sjúkrahús (LSH og SAK)	42
8.10	Landspítali – sérverkefni.....	43
8.11	Heilsugæslan	44
8.12	Sjúkraflutningar – rekstraraðilar.....	45
8.13	Sjúkraflutningar – fagráð.....	46
8.14	Lyfjastofnun.....	47
8.15	Lyfjaframleiðendur og lyfjainnflytjendur	48
8.16	Lyfjaheildsalar dýralyfja.....	49
8.17	Íslandspóstur og aðrir dreifingaraðilar lyfja.....	50
8.18	Matvælastofnun	51
8.19	Matvælabirgjar og matvælaframleiðendur – dreifing nauðsynja	52
8.20	Matvöruverslanir – dreifing nauðsynja	53
8.21	Olíufyrirtæki og bensínstöðvar – dreifing nauðsynja	54
8.22	Flutningafyrirtæki – dreifing nauðsynja.....	55
8.23	Bændasamtök Íslands	56
8.24	Fóður vegna dýra (innflytjendur og framleiðendur)	57
8.25	Neyðarlínan.....	58
8.26	Samgöngustofa.....	59
8.27	Vegagerðin	60
8.28	Isavia.....	61
8.29	Landhelgisgæslan	62
8.30	Ferðamálastofa	63

8.31	Ríkisstjórn Íslands.....	64
8.32	Mennta- og menningarmálaráðuneytið – Skólahald.....	66
8.33	Seðlabankinn.....	67
8.34	Fjármálaeftirlitið (FME)	68
8.35	Greiðsluveitan.....	69
8.36	Reiknistofa bankanna (RB) og aðrir birgjar (erlendir sem innlendir)	70
8.37	Samtök fjármálafyrirtækja (SFF)	71
8.38	Nasdaq verðbréfamíðstöð hf.....	72
8.39	Ríkisútvarpið (RÚV)	73
8.40	Póst- og fjarskiptastofnun – Fjarskiptafyrirtæki	74
8.41	Umhverfisstofnun	75
8.42	Samorka	76
8.43	Samband íslenskra sveitarfélaga.....	77
8.44	Samtök atvinnulífsins.....	78
8.45	Samtök launafólks (ASÍ, BHM, BSRB, o.fl.)	79
8.46	Rauði krossinn á Íslandi	80
8.47	Slysavarnafélagið Landsbjörg.....	81
8.48	Fangelsismálastofnun.....	82
8.49	Þjóðkirkjan	83
8.50	Útfararþjónusta	84
9	Fjarskipti, boðleiðir og samskiptaleiðir	85
9.1	Samskiptaleiðir í heimsfaraldri.....	87
9.2	Talhópaskipulag TETRA	87
9.3	Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna. Aðsetur og vinnustaður	88
10	Kort.....	89
11	Dreifingarlisti.....	92
12	Breytingasaga	93
13	Viðaukar.....	94
13.1	Listi yfir æskilegt birgðahald heimila í heimsfaraldri	94
13.2	Matarpakkar til heimila í afkvíun eða sóttkví.....	95
13.2	Gátlisti – órofinn rekstur fyrirtækja	100

Myndaskrá

Mynd 5-1	Boðleiðir í heimsfaraldri	18
Mynd 5-2	Verkþáttaskipurit almannavarna, Stjórnun-Áætlun-Bjargir-Framkvæmd (SÁBF)	23
Mynd 9-1	Samskiptaleiðir í heimsfaraldri	85
Mynd 9-2	Fjarskiptaskipulag TETRA vegna heimsfaraldurs	86
Mynd 10-1	Sóttvarnaumdæmin og aðsetur umdæmis- og svæðislækna sóttvarna samkvæmt reglugerð nr. 387/2015	89
Mynd 10-2	Lögregluumdæmin og aðsetur lögreglustjóra skv. reglugerð nr. 1150/2014	90
Mynd 10-3	Mörk sveitarfélaga og íbúafjöldi	91
Mynd 10-4	Ráðlagðir lokunarstaðir á vegum á milli lögregluumdæma í heimsfaraldri inflúensu. Ákvörðun lokunar er tekin af sóttvarnalækni í samráði við hlutaðeigandi lögreglustjóra.....	96

Töfluskrá

Tafla 4-1	ÓVISSUSTIG - boðunarskrá Neyðarlínunnar í heimsfaraldri inflúensu	17
Tafla 4-2	HÆTTUSTIG - boðunarskrá Neyðarlínunnar í heimsfaraldri inflúensu	17
Tafla 4-3	NEYÐARSTIG - boðunarskrá Neyðarlínunnar í heimsfaraldri inflúensu	17
Tafla 5-1	SST, AST og VST.....	22
Tafla 12-1	Breytingasaga skjalsins	93

Skammstöfun	Þýðing
AR	Sýkingartíðni (Attack rate)
ASÍ	Alþýðusamband Íslands
AST	Aðgerðastjórn
AVD-RLS	Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra
AVN/Av-nefnd	Almannavarnanefnd
BHM	Bandalag háskólamanna
BSRB	Bandalag starfsmanna ríkis og bæja
CFR	Dánarhlutfall sjúkdóms (Case fatality ratio)
ECDC	Sóttvarnastofnun Evrópusambandsins (European Centre for Disease Prevention and Control)
EL	Embætti landlæknis
EMA	Lyfjastofnun Evrópu (European Medicines Agency)
FME	Fjármálaeftirlitið
FMR	Fjarskiptamiðstöð ríkislögreglustjóra
GR	Geislavarnir ríkisins
HS	Heilbrigðisstofnun
IHR	Alþjóðaheilbrigðisreglugerðin (International Health Regulations)
LSH	Landspítali
LST	Lyfjastofnun
MAST	Matvælastofnun
PHEIC	Alþjóðleg lýðheilsuógn (Public Health Emergencies of International Concern)
PPE	Persónulegur hlífðarbúnaður (Personal Protection Equipoment)
RB	Reiknistofa bankanna
RKÍ	Rauði krossinn á Íslandi
RLS	Ríkislögreglustjórinn
RÚV	Ríkisútvarpið
SAF	Samtök ferðaþjónustunnar
SÁBF	Stjórnun-Áætlun-Bjargir-Framkvæmd, verkþáttaskipurit almannavarna
SaK	Sjúkrahúsið á Akureyri
SFF	Samtök fjármálafyrirtækja
SST	Samhæfingarstöðin, Skógarhlíð 14, Reykjavík
SSUS	Stjórnskipuð samstarfsnefnd um sóttvarnir
SVL	Sóttvarnalæknir
UMH	Upplýsingamiðstöð heilsugæslunnar
UST	Umhverfisstofnun
HRN	Heilbrigðisráðuneyti
VST	Vettvangsstjórn
WHO	Alþjóðaheilbrigðismálastofnunin (World Health Organization)

Orðskýringar

Aðgerðastjórn (AST): Undir stjórn lögreglustjóra starfar aðgerðastjórn að samræmingu innan umdæmis. Við ógn er varðar lýðheilsu tekur umdæmislæknir sóttvarna sæti í AST. AST er bakland vettvangsstjórnar.

Afkvíun (Quarantine): Takmörkun á athafnafrelsi og/eða aðskilnaður grunsamlegra einstaklinga sem ekki eru veikir eða aðskilnaður grunsamlegs farangurs, farartækja, vara eða pósthögglar sem hafa orðið fyrir áhrifum frá öðrum eða öðru á þann hátt sem kemur í veg fyrir hugsanlega útbreiðslu sýkingar eða mengunar.

Afmengun (Decontamination): Þrif vegna bráðamengunar. Dýr, fólk og umhverfi.

Alþjóðleg lýðheilsuógn (PHEIC): Bráð ógn við lýðheilsu sem varðar þjóðir heims (Public Health Emergencies of International Concern). Óvenjulegur atburður sem er skilgreindur samkvæmt IHR sem hætta fyrir lýðheilsu vegna útbreiðslu sjúkdóma á milli landa og sem atvik sem getur útheimt samstillt, alþjóðleg viðbrögð.

Bjargir: Bjargir eru mannskapur, búnaður og aðföng sem notuð eru í aðgerðum.

Einangrun (Isolation): Aðskilnaður einstaklinga, sem eru veikir eða hafa orðið fyrir mengun, einnig aðskilnaður farangurs, farartækja, vara eða pósthögglar sem hafa orðið fyrir áhrifum frá öðrum eða öðru þannig að koma megri í veg fyrir hugsanlega útbreiðslu sýkingar eða mengunar.

Farsótt: Fleiri sjúkdómstilfelli en búast má við á tilteknu tímabili á afmörkuðu svæði þar sem uppruni sýkinganna er hinn sami.

- *Hópsýking (Outbreak):* Fleiri sjúkdómstilfelli en búast má við á tilteknu tímabili á afmörkuðu svæði þar sem uppruni sýkinganna er hinn sami.
- *Faraldur (Epidemic):* Fleiri sjúkdómstilfelli en búast má við á stóru svæði/landinu öllu á tilteknu tímabili.
- *Heimsfaraldur (Pandemic):* Fleiri sjúkdómstilfelli en búast má við í mörgum löndum/heiminum öllum á tilteknu tímabili.

Grundvallarsmitgát: Grundvallarvarúð gegn sýkingum, óháð uppruna, sem felur í sér rof smitleiða (handhreinsun og notkun viðeigandi hlífðarbúnaðar eftir því hvaða smitleið er um að ræða). Nánari upplýsingar um smitgát má finna á vef embættis landlæknis. Lýðheilsuógn (Public health risk): Líkur á atviki sem getur haft skaðleg áhrif á heilbrigði hópa fólks og er þar sérstaklega átt við sjúkdóm eða mengun sem gæti skapað alvarlega og beina hættu.

Meginreglur viðbúnaðar: Almenn t byggja viðbrögð á fjórum meginreglum. Þær eru grenndarreglan, samkvæmnisreglan, sviðsábyrgðarreglan og samhæfingarreglan. Kjarni þeirra er þessi:

- *Grenndarreglan* segir fyrir um að æskilegt er að áætlanagerð, forvarnir og viðbrögð séu að sem mestu leyti í höndum þeirra sem næst standa borgurinum, það er sveitarstjórnnum og svæðisbundnum fulltrúum ríkisins.
- *Samkvæmnisreglan* segir að best sé að byggja viðbrögð við hvers kyns vá á þeirri reynslu sem skapast í daglegum störfum viðbragðsaðila og því stjórnskipulagi sem stuðst er við í daglegum störfum.

- *Sviðsábyrgðarreglan* segir fyrir um að ábyrgð aðila breytist ekki eftir umfangi atburða og nauðsynlegum viðbúnaði vegna þeirra. Hver sinnir sínu hvort sem um er að ræða dagleg verkefni eða almannavarnaástand.
- *Samhæfingarreglan* segir til um að allir hafi skyldu til að vinna saman og samhæfa störf sín í víðum skilningi.

Opinberar sóttvarnaráðstafanir: Takmarkanir á ferðafrelsi, einangrun smitaðra, sóttþreinsun, sóttkví eða samkomubann samkvæmt sóttvarnalögum nr. 19/1997.

Samhæfingarstöðin (SST): Stjórnstöð í Skógarhlíð 14, Reykjavík. Samræmir aðgerðir á landsvísu og er tengiliður við stofnanir utan umdæmis, stjórnvöld og erlenda aðstoð. Stöðin er einnig bakland aðgerðastjórnar innan lögreglu-/sóttvarnaumdæmis.

Smitferja (vector): Skordýr eða annað dýr sem að jafnaði ber með sér sýkil sem getur skapað hættu fyrir lýðheilsu.

Smitgeymir (reservoir): Dýr, planta eða efni þar sem sýkill sem getur ógnað lýðheilsu hefst við að öllu jöfnu.

Sóttþreinsun (disinfection): Ferli þar sem gerðar eru heilbrigðisráðstafanir til að halda sýklum á líkama manna eða dýra eða í farangri, farmi, gámum, farartækjum, vörum og pósthöggjum í skefjum eða eyða þeim með efnafræðilegum eða eðlisfræðilegum aðferðum.

Skráningarskyldir sjúkdómar: Með skráningarskyldu er átt við skyldu heilbrigðisstarfsmanna til að senda sóttvarnalækni ópersónugreinanlegar upplýsingar um sjúkdómstilvik sem talin eru upp í reglugerð um skýrslugerð vegna sóttvarna nr. 221/2012.

Tilkynningarskyldir sjúkdómar: Þeir sjúkdómar, sjúkdómsvaldar og atburðir sem sóttvarnalög fjalla um eru skráningarskyldir og geti þeir ógnað almannaheill eru þeir jafnframt tilkynningarskyldir. Með tilkynningarskyldu er átt við þá skyldu að senda sóttvarnalækni persónugreinanlegar upplýsingar um sjúkdómstilvik sem talin eru upp í reglugerð um skýrslugerð vegna sóttvarna nr. 221/2012.

Útsettur: Að hafa orðið fyrir smiti/mengun sem getur skaðað heilsu. Einstaklingur getur verið einkennalaus en smitandi.

Vettvangsstjórn (VST): Er stjórnað af vettvangsstjóra skipuðum af AST. VST stýrir úrlausnum á vettvangi með það að markmiði að koma á venjubundu ástandi. Verkpáttastjórar heyra undir VST.

1 INNGANGUR

Viðbragðsáætlun þessari er ætlað að segja fyrir um skipulag og stjórn aðgerða vegna hvers kyns heimsfaraldurs.

Áætlunin styðst við lög um almannavarnir nr. 82/2008 og sóttvarnalög nr. 19/1997. Gert er ráð fyrir að atvinnulíf í landinu verði skert í ákveðinn tíma, hluti þjóðarinnar verði rúmfastur vegna veikinda og dánartíðnin verði umfram það sem búast má við í venjulegu árferði.

Fyrri útgáfa þessarar áætlunar bar heitið Landsáætlun vegna heimsfaraldurs inflúensu og hefur hlutverk hennar hefur nú verið víkkað og nær yfir heimsfaraldra veikinda af hvaða toga sem er.

Áætlunin tekur til Íslendinga og ferðamanna sem staddir eru á landinu á hverjum tíma. Áætlunin tekur einnig til sóttvarnahafna og alþjóðaflugvalla og gerir ráð fyrir að virkja megi áætlun hvers flugvallar/hafnar samhliða virkjun þessarar áætlunar.

Allir þeir sem nefndir eru í 8. kafla þessarar áætlunar fengu tækifæri til yfirlstrar og margir lögðu fram ábendingar til breytinga.

Markmið áætlunarinnar eru að tryggja skipulögð og samhæfð viðbrögð aðila sem hlut eiga að máli þegar til heimsfaraldurs kemur. Ekki er um endanleg fyriræli að ræða og geta sóttvarnalæknir og ríkislögreglustjóri ákveðið breytta starfstilhögun með tilliti til ástands og aðstæðna hverju sinni

Ríkislögreglustjórinn ber ábyrgð á virkni áætlunarinnar í samvinnu við Sóttvarnalæknir (SVL). Sóttvarnalæknir og almannavarnadeild ríkislögreglustjóra bera sameiginlega ábyrgð á boðun. Áætlunin skal uppfærð á tveggja ára fresti. Boðunarlistar vegna virkjunar áætlunarinnar eru vistaðir hjá Neyðarlínunni (112) en uppfærsla þeirra er á ábyrgð hvernar viðbragðseiningar. Boðleiðir áætlunarinnar skulu æfðar við uppfærslu hennar. Einstaka verkþættir áætlunarinnar skulu æfðir eins og þurfa þykir.

Áætlun um heimsfaraldur verður ekki dreift á pappír heldur vistuð á vefsíðu almannavarna og sóttvarnalæknis á íslensku og útdráttur skráður á ensku.

Áætlun þessi tekur þegar gildi.

Reykjavík, 1. mars 2020

Kjartan Þorkelsson
Ríkislögreglustjóri

Þórólfur Guðnason
Sóttvarnalæknir

2 ALÞJÓÐAHEILBRIGÐISREGLUGERÐIN OG MARKMIÐ ÁÆTLUNAR

2.1 Alþjóðaheilbrigðisreglugerðin og alþjóðleg lýðheilsuógn

Allt frá miðri 19. öld hafa verið gerðir milliríkjasamningar um aðgerðir til að stemma stigu við að smitandi sjúkdómar berist milli landa. Eftir stofnun Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (WHO) árið 1948 var samþykkt alþjóðaheilbrigðisreglugerð (IHR) sem hefur verið aukin og bætt nokkrum sinnum. Árið 2005 kom út ný og gerbreytt alþjóðaheilbrigðisreglugerð sem tók gildi hér á landi árið 2007. Þessi nýja reglugerð (IHR) er í takt við nýja tíma því hin gríðarlega aukning sem orðið hefur í ferðalögum fólks á milli landa og aukning á verslun og milliríkjavíðskiptum eykur hættu á að sjúkdómar og heilbrigðisógnir geti á stuttum tíma borist heimshorna á milli. IHR er bindandi alþjóðasamningur á milli allra aðildarþjóða WHO og gildir ekki einvörðu um sérstaka smitsjúkdóma heldur einnig um hvers kyns heilbrigðisógnir t.d. af völdum eiturefna eða geislavirkni. Reglugerðin kveður meðal annars á um að aðildarþjóðum beri að hafa gott eftirlit með útbreiðslu sjúkdóma og annarra heilsufarsógnna og að landstengiliður skuli tilkynna um hvert tilfelli tiltekinna sjúkdóma og óvænt atvik sem eru eða geta orðið heilbrigðisógnir.

Markmið IHR er að hindra eða koma í veg fyrir að sjúkdómar berist á milli landa, veita vernd gegn útbreiðslu og gera viðbragðsáætlanir gegn henni á sviði lýðheilsu og koma jafnframt í veg fyrir að ónauðsynlega röskun á umferð og viðskiptum á milli landa.

Aðalframkvæmdastjórn WHO tekur ákvörðun í samvinnu við bráðanefnd WHO um um hvort tiltekinn atburður geti verið bráð ógn við lýðheilsu sem varðar þjóðir heims. Ef atburður er metinn sem alþjóðleg lýðheilsuógn er kallað eftir samstilltum viðbrögðum þjóða. Samráð þjóða er aukið sem og upplýsingamiðlun á milli þjóða.

2.2 Markmið viðbragðsáætlunar vegna heimsfaraldurs

Viðbragðsáætlun vegna heimsfaraldurs miðar að því að lágmarka áhrif faraldurs hér á landi með því að:

- Hindra (eða seinka eins og hægt er) að faraldur berist til landsins.
- Lágmarka smithættu og draga úr útbreiðslu faraldurs innanlands.
- Styrkja nauðsynlega starfsemi og treysta innviði samfélagsins.
- Beita samhæfðum vinnubrögðum og tryggja upplýsingaflæði til allra sem sinna nauðsynlegri starfsemi.
- Upplýsa almenning og veita nauðsynlega fræðslu.
- Lækna og líkna sjúkum.
- Efla vöktun og farsóttagreiningu.
- Sinna eftirliti á meðan faraldur gengur yfir.

Þeir sam hafa heimild til að virkja þessa áætlun eru sóttvarnalæknir og almannavarnadeild ríkislögreglustjóra. Við ákvörðun um virkjun þarf einnig að taka ákvörðun um almannavarnastig.

3.1 Almennavarnastig

Almannavarnastig skilgreina alvarleika og umfang þeirrar hættu sem steðjar að á hverjum tíma. Hægt er að virkja viðbragðsáætlunina á þremur almannavarnstigum: Óvissustigi, hættustigi eða neyðarstigi. Ef WHO vekur athygli á nýjum faraldri og telur ástæðu til aukinnar árvekni meðal þjóða heims, skal sóttvarnalæknir framkvæma áhættumat og meta hvort þörf sé á virkjun viðbragðsáætlunarinnar. Atburðarásin í heimsfaraldri getur verið mjög breytileg og sveigjanleiki við notkun viðbragðsáætlunarinnar er því nauðsynlegur. Ákvörðun um almannavarnastig er tekin eftir að niðurstöður bráðabirgðaáhættumats liggja fyrir og einungis eru virkjaðar þær aðgerðir innan hvers almannavarnastigs sem taldar eru líklegar til að skila árangri.

3.2 Óvissustig – greining og undirbúningur

Skilgreining

Nýr faraldur hefur greinst í mönnum og ástæða þykir til aukinnar árvekni og ítarlegs áhættumats. Sýking hefur ekki greinst hér á landi.

Ráðstafanir

- Aukið samráð/samstarf við mikilvæg innlend samtök og stofnanir.
- Aukið samráð/samstarf við mikilvæg erlend samtök og stofnanir, WHO, ECDC, EMA og eftir atvikum aðrar stofnanir.
- Aukin vöktun og farsóttagreining.
- Athugun á birgðastöðu matar, lyfja og annarrar nauðsynjavöru.
- Athugun á boðleiðum.
- Farið yfir verkferla.
- Endurskoðun á fræðsluefni.
- Fræðsluefni miðlað markvisst á vef embættis landlæknis
- Samráð/samstarf milli innlendra stofnana, samtaka, fyrirtækja og félaga aukið eftir þörfum.
- Æfingar, svo sem almannavarnaæfing og minni æfingar innan stofnana og meðal aðila sem hafa sameiginleg verkefni.
- Virkjun SST að hluta ef þess er talin þörf.

3.3 Hættustig – Viðbúnaður vegna hættu

Skilgreining

Umtalsverðar hópsýkingar brjótast út hjá mönnum en þær eru enn staðbundnar. Veiran aðlagast mönnum í vaxandi mæli og umtalsverð hættu er á heimsfaraldri. Sýking kann að hafa verið staðfest hér á landi en lýsa má hættustigi þó sýking hafi ekki borist til landsins.

Ráðstafanir

- Vöktun farsóttar og farsóttagreining eflað.
- Áhættumat í stöðugri endurskoðun.

- Aukið samráð/samstarf við mikilvæg innlend samtök og stofnanir.
- Aukið samráð/samstarf við mikilvæg erlend samtök og stofnanir, WHO, ECDC, EMA og eftir atvikum aðrar stofnanir.
- Endurskoða, útbúa og dreifa fræðsluefni til almennings og fagaðila í samræmi við áhættumat.
- Fræðsluefni miðlað markvisst á vef embættis landlæknis.
- Til greina kemur að beita takmörkunum á ferðafrelsi um hafnir og flugvelli.
- Setja þá sem eru með/gætu verið með sýkingu af völdum veirunnar í einangrun. Heimasóttkví/afkvíun hugsanlega beitt gegn þeim sem eru einkennalausir en gætu hafa smitast af veirunni.
- Til greina kemur að skip verði sett í sóttkví.
- Virkjun SST.
- Takmörkuð virkjun AST í umdæmum, reglulegir stöðufundir.

3.4 Neyðarstig – Viðbrögð við atburði

Skilgreining

Heimsfaraldri hefur verið lýst yfir eða nýr stofn influensuveirunnar hefur fundist í einum eða fleiri einstaklingum hérlandis. Vaxandi og viðvarandi útbreiðsla smits meðal manna.

Ráðstafanir

- Áhættumat í stöðugri endurskoðun.
- Aukið samráð/samstarf við mikilvæg innlend samtök og stofnanir.
- Aukið samráð/samstarf við mikilvæg erlend samtök og stofnanir, WHO, ECDC, EMA og eftir atvikum aðrar stofnanir.
- Efla vöktun og farsóttagreiningu.
- Dreifing fræðsluefnis til almennings og fagaðila. Markviss skráning fræðsluefnis á vef embættis landlæknis
- Opinberum sóttvarnaráðstöfunum er beitt eins og takmörkunum á ferðafrelsi og samkomubanni í samræmi við áhættumat, sjá kafla. 3.7.
- Heimasóttkví getur verið beitt og til greina kemur að setja skip í sóttkví
- Full virkun SST
- Full virkjun AST í umdæmum

Virkjun

Almannavarnadeild Ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á virkjun áætlunarinnar í samráði við sóttvarnalækni. Þegar ákvörðun um virkjun hefur verið tekin eru viðbragðsaðilar boðaðir og upplýstir um almannavarnastigalmannavarnastig (óvissustig, hættustig, neyðarstig). Sóttvarnalæknir skal upplýsa heilbrigðisráðherra um virkjun áætlunarinnar svo fljótt sem verða má. Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á boðun.

3.5 Afboðun

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á aðboðun í samráði við sóttvarnalækni.

3.6 Opinberar sóttvarnaráðstafanir

3.6.1 Samkomubann

Í samkomubanni samkvæmt 12. gr. sóttvarnalaga nr. 19/1997 að fjöldasamkomur eru óheimilar svo sem fundarhöld, skólastarf, skemmtanir á borð við dansleiki, leiksýningar og kirkjuathafnir, t.d. guðsþjónustur. Samkomubann er sett samkvæmt nánari fyrirmælum.

Sóttvarnalæknir ber ábyrgð á sóttvörnum og mælir fyrir um sóttvarnaráðstafanir undir yfirstjórn ráðherra. Samkvæmt 12. grein sóttvarnalaga getur ráðherra, að fenginni tillögu sóttvarnalæknis, fyrirskipað skimun á landamærastöðvum, úrskurðað fólk í sóttkví/afkvíun þar á meðal heimasóttkví/ heimaafkvíun, fyrirskipað samkomubann, afkvíun landsins í heild og innanlands í sóttvarnasvæði. Sóttvarnalæknir getur beitt slíkum vörnum til bráðabirgða án þess að leita heimildar fyrirfram en gera skal ráðherra jafnskjótt kunnar sínar ráðstafanir. Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna og sóttvarnalæknir skulu hafa samstarf um framkvæmd nauðsynlegra sóttvarna og njóta aðstoðar lögreglufirvalda ef þarf.

Sóttvarnaráðstafanir geta verið þess eðlis að ólíklegt sé að til þeirra verði gripið án samráðs ráðherra í ríkisstjórn vegna þess að þær varða allt svið samfélagsins.

Þær eru:

- Fyrirmæli um samkomubann, lokun skóla og annarra samkomustaða.
- Fækkun landamærastöðva þar sem sett verður upp sóttvarnaskimun.
- Afkvíun alls landsins með lokun landamæra.
- Afkvíun landshluta með lokun á milli sóttvarnaumdæma.
- Ákvörðun um að aflétta ofangreindum ráðstöfunum.

3.6.2 Takmarkanir á ferðafrelsi

Ráðherra er heimilt, að fenginni tillögu sóttvarnalæknis, að takmarka ferðafrelsi manna með því að grípa til afkvíunar byggðarlaga og landsins alls og einangrunar sýktra manna (sbr. 12. gr. sóttvarnalaga nr. 19/1997). Sóttvarnalæknir gefur fyrirmæli um nánari tilhögun takmarkana á ferðafrelsi. Almannaþingardeild ríkislögreglustjóra sér um framkvæmd þessara ráðstafana í samvinnu við dómsmálaráðuneyti og lögreglustjóra.

4 BOÐUN

Neyðarlínan 112 annast boðun samkvæmt boðunaráætlun.

4.1 Óvissustig

Neyðarlínan – 112 boðar

ÓVISSUSTIG: Grunur vaknar um heimsfaraldur

- Almannavarnadeild RLS - bakvakt
- Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna
- Lögreglustjórar
- Landspítali - viðbragðsstjórn

Tafla 4-1 ÓVISSUSTIG - boðunarskrá Neyðarlínunnar í heimsfaraldri

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á að upplýsa alla þá sem skráðir eru í 8. kafla þessarar áætlunar.

4.2 Hættustig

HÆTTUSTIG: Hætta talin á að heimsfaraldur berist til Íslands eða sýking staðfest

- Almannavarnadeild RLS - bakvakt
- Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna
- Lögreglustjórar
- Landspítali - viðbragðsstjórn

Tafla 4-2 HÆTTUSTIG - boðunarskrá Neyðarlínunnar í heimsfaraldri

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á að upplýsa alla þá sem skráðir eru í 8. kafla þessarar áætlunar.

4.3 Neyðarstig

Neyðarlínan - 112 boðar:

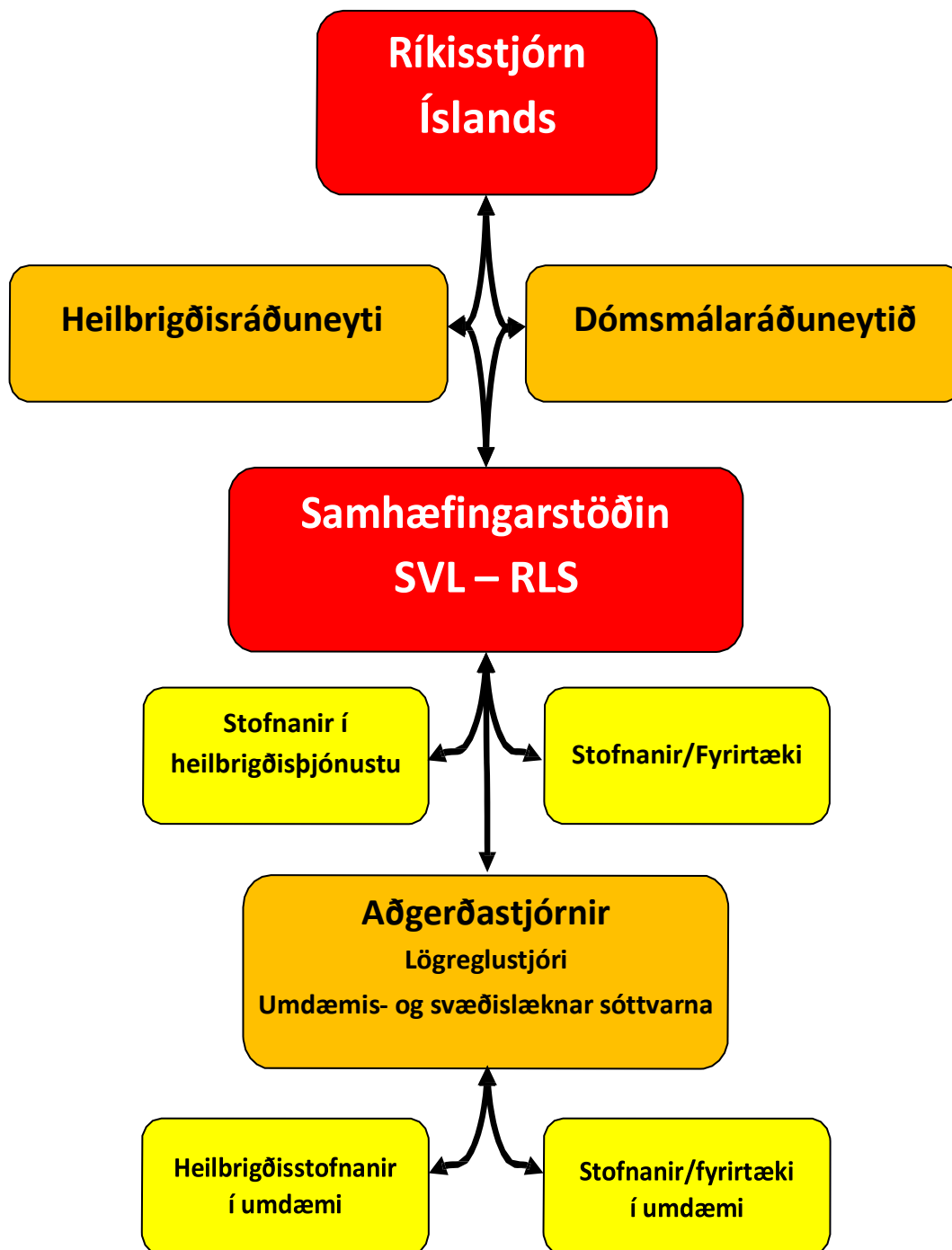
NEYÐARSTIG: Heimsfaraldur hefur borist til Íslands og hópsýkingar brjótast út

- Almannavarnadeild RLS - bakvakt
- Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna
- Lögreglustjórar
- Landspítali - viðbragðsstjórn

Tafla 4-3 NEYÐARSTIG - boðunarskrá Neyðarlínunnar í heimsfaraldri

Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á að upplýsa alla þá sem skráðir eru í 8. kafla þessarar áætlunar.

5.1 Ríkisstjórn Íslands

Mynd 5-1 Boðleiðir í heimsfaraldri

Öll ráðuneyti og stofnanir búa að eigin viðbragðsáætlunum sem miða að því að viðhalda öryggi og heilsu starfsmanna og tryggja að hægt verði að viðhalda mikilvægri starfsemi meðan á heimsfaraldri stendur.

Heimsfaraldur á Íslandi getur haft það mikil áhrif að hann skapi neyðarástand innanlands. Því er mikilvægt að virkja almannavarnakerfi landsins í sinni víðustu mynd til þess að lágmarka skaða og fyrirbyggja að þjóðfélagið lamist.

5.1.1 Ríkisstjórn Íslands þarf að:

- Vera vel upplýst um stöðu mála á hverjum tíma.
- Taka ákvarðanir með skjóttum hætti.
- Geta brugðist við alvarlegum starfsmannaskorti sem lamað getur mikilvæga starfsemi í landinu.
- Vera tilbúin að forgangsraða mikilvægum verkum vegna fjarvista starfsfólks.
- Geta mælt fyrir um tímabundið hlé á verkefnum vegna fjarvista.
- Styðja opinberar sóttvarnaráðstafanir.
- Vinna gegn skelfingu í samfélaginu.

Tryggja þarf markvisst upplýsingaflæði til almennings, þannig að almenningur fái réttar leiðbeiningar um hvernig hver einstaklingur geti tekið þátt í eigin sóttvarnaráðstöfunum. Þá er brýnt að send séu skýr skilaboð með það að markmiði að telja kjark í þjóðina.

Ísland hefur einnig alþjóðlegar skyldur sem aðili að WHO og öðru alþjóðasamstarfi. Heilbrigðisráðuneytið og sóttvarnalæknir annast samskipti og samhæfingu á þessu sviði gagnvart WHO og bera ábyrgð á að Ísland uppfylli alþjóðlega skyldu í samræmi við reglugerðir WHO.

Sóttvarnalæknir er tengiliður Íslands við WHO samkvæmt Alþjóðaheilbrigðisreglugerðinni (IHR).

5.1.2 Ríkisstjórnarákvarðanir

Heilbrigðismál og sóttvarnaráðstafanir heyra undir heilbrigðisráðuneytið. Opinberar sóttvarnaráðstafanir sem miða að því að draga úr heilsutjóni eru á ábyrgð sóttvarnalæknis fyrir hönd heilbrigðisráðherra. Ef kemur til heimfaraldurs munu sóttvarnaráðstafanir hafa víðtæk áhrif á allt samfélagið og brýnt að öll ráðuneyti komi að málum til þess að hrinda slíkum ráðstöfunum í framkvæmd. Allar sóttvarnaráðstafanir koma inn á verksvið dómsmálaráðuneytis vegna löggæslu, almannavarna og samgöngumála og utanríkisráðuneytis vegna afleiðinga í milliríkjasamskiptum. Stjórnvöld standa frammi fyrir því að taka stórar og afdrifaríkar ákvarðanir sem varða almannahagsmuni og geta haft miklar samfélagslegar afleiðingar.

Taka þarf ákvarðanir er t.d. hert eftirlit með ferðalögum til landsins sem lið í að hindra að sóttin berist til landsins og afkvíun landsins í sóttvarnaumdæmi til að hefta útbreiðslu hennar innanlands. Við virkjun áætlunarinnar gæti þurft að setja nauðsynlegar reglugerðir til að fylgja eftir ákvörðunum bæði hvað varðar stofnanir ríkisins og einkafyrirtæki sem annast þjóðfélagslega mikilvæga starfsemi. Auk þess gætu aðstæður krafist efnahagslegra ráðstafana til þess að tryggja nauðsynlega birgðasöfnun og lágmarkun á efnahagslegum skaða.

Ráðuneyti og stofnunum ber skylda til að gera viðbragðsáætlanir og þar á meðal varðandi hagvarnir. Að til séu nægar birgðir nauðsynja og að neyðarflutningar til og frá landinu séu tryggðir.

5.2 Sóttvarnalæknir

Við Embætti landlæknis starfar sóttvarnalæknir sem ber ábyrgð á sóttvörnum í landinu samkvæmt lögum nr. 19/1997 undir yfirstjórn heilbrigðisráðherra. Hann skipuleggur og samræmir sóttvarnir og ónæmisaðgerðir um land allt, meðal annars með útgáfu leiðbeininga um viðbrögð við farsóttum.

Ef tilkynningar til sóttvarnalæknis um smitsjúkdóma benda til að farsótt sé yfirvofandi skal hann þegar í stað gera heilbrigðisráðherra viðvart og almannavarnadeild ríkislögreglustjóra. Ráðherra ákveður, að tillögu sóttvarnaráðs, hvort grípa skuli til opinberra sóttvarnaráðstafana, svo sem ónæmissaðgerða, einangrunar smitaðra, sóttthreinsunar, afkvíunar byggðarlaga eða landsins alls, lokunar skóla eða samkomubanns. Sóttvarnalæknir getur beitt slíkum vörnum til bráðabirgða án þess að leita heimildar fyrirfram ef hann telur að hvers konar töf sé hættuleg, en hann skal gera ráðherra jafnskjótt kunnar ráðstafanir sínar.

5.3 Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna

Íslandi er skipt í sjö sóttvarnaumdæmi samkvæmt reglugerð nr. 387/2015. Ráðherra tilnefnir yfirlækna heilsugæslustöðva samkvæmt tillögu sóttvarnalæknis sem skulu vera ábyrgir fyrir sóttvörnum í sínu sóttvarnaumdæmi undir stjórn sóttvarnalæknis og nefnast þeir umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna. Einungis einn yfirlæknir er tilnefndur umdæmislæknir sóttvarna og ber hann ábyrgð á framkvæmd sóttvarna í umdæminu í samvinnu við lögreglustjóra umdæmisins.

Heilbrigðisráðherra er heimilt samkvæmt sömu reglugerð að tilnefna fleiri en einn yfirlækni í hverju sóttvarnaumdæmi. Þetta er gert til að samræmi náist við lögregluumdæmi landsins sem eru níu talsins. Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna njóta aðstoðar lögregluvalda við framkvæmd sóttvarna.

5.4 Sóttvarnaráð

Heilbrigðisráðherra skipar sjö manna ráð, sóttvarnaráð, til fjögurra ára í senn. Þar eiga sæti sérfræðingar á ýmsum sviðum smitsjúkdóma, faraldsfræðingur, heilsugæslulæknir og hjúkrunarfræðingur með sérþekkingu á sviði sóttvarna. Ráðherra skipar formann ráðsins. Sóttvarnaráð mótastefnu í forvörnum og er heilbrigðisyfirvöldum til ráðgjafar um aðgerðir til varnar útbreiðslu smitsjúkdóma. Ráðið hefur aðsetur hjá embætti landlæknis og er sóttvarnalæknir ritari ráðsins.

5.5 Ríkislögreglustjóri

Embætti ríkislögreglustjórans fer með málefni lögreglunnar í umboði innanríkisráðherra. Innan embættisins er starfrækt almannavarnadeild. Hlutverk deildarinnar er samkvæmt lögum að skipuleggja og framkvæma ráðstafanir sem miða að því að koma í veg fyrir að almenningur verði fyrir eigna- eða líkamstjóni af völdum náttúruhamfara eða af annarri vá. Einnig er það hlutverk deildarinnar að stuðla að, fylgjast með og samræma ráðstafanir sem draga úr skaða. Í þessu felst meðal annars að samhæfa gerð almannavarnaáætlana sveitarfélaga og stofnana og hafa eftirlit með endurskoðun og viðhaldi þeirra. Innan embættis ríkislögreglustjóra starfar alþjóðadeild sem hefur það hlutverk í þessari áætlun að fylgjast með ástandi mála í alþjóðasamfélaginu og miðla upplýsingum til almannavarnadeildar. Fjarskiptamiðstöð lögreglunnar starfar undir stjórn ríkislögreglustjóra og í almannavarnaástandi sinnir hluti starfsmanna verkefnum í SST.

5.6 Samhæfingarstöðin

Samhæfingarstöðin (SST) er stjórnstöð almannavarna á landsvísu. SST er staðsett í Björgunar-miðstöðinni að Skógarhlíð 14, Reykjavík. Í SST fer fram samhæfing og stjórn aðgerða. Hægt er að virkja SST í hvaða formi sem er eftir því sem þurfa þykir að mati stjórnenda í samráði við sóttvarnalækni. SST skipuleggur stuðning við og samhæfir öll umdæmin auk aðkomu stofnanna og ráðuneyta. SST útvegar bjargir utan umdæma samkvæmt beiðni hverju sinni. SST ber ábyrgð á heildarsamhæfingu aðgerða og heldur uppi virku sambandi við höfuðstöðvar allra viðbragðsaðila og þær ríkisstofnanir/heilbrigðisstofnanir sem koma að aðgerðinni. Áhöfn SST í heimsfaraldri er skipuð fulltrúum viðbragðsaðila og ber almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ábyrgð á þjálfun áhafnar og skipun hennar í samvinnu

við sóttvarnalækni (mynd 5-1), (reglugerð nr. 100/2009) um skipulag og störf sjónar samhæfingar- og stjórnstöðvar og viðbragðsaðila almannavarna.

5.7 Lögreglustjórar

Samkvæmt 11. gr. almannavarnalaga nr. 82/2008 er það hlutverk lögreglustjóra að fara með stjórn almannavarna þegar almannavarnaástand ríkir, hver í sínu umdæmi. Landinu er skipt upp í níu lögregluumdæmi samkvæmt reglugerð nr. 1150/2014. Áætlun vegna heimsfaraldurs inflúensu byggir á lögum um almannavarnir og lögum um sóttvarnir. Í faraldri er lögreglu skylt að framfylgja ákvörðunum sóttvarnalæknis og er gert ráð fyrir náinni samvinnu umdæmislækna sóttvarna og svæða og lögreglustjóra innan sóttvarnaumdæma. Lögreglustjórar eru tengiliðir við almannavarnadeild ríkislögreglustjórans og vinna náið með SST á hættu- og neyðarstigi faraldurs.

5.8 Aðgerðastjórn almannavarna

Lögreglustjóri ber ábyrgð á stjórn aðgerða í AST og hefur sér til aðstoðar og ráðlegginga umdæmis- eða svæðislækni sóttvarna. Aðrir í áhöfn AST samkvæmt ákvörðun lögreglustjóra þessir aðilar kalla til aðstoðarmenn eftir þörfum. Lögreglustjóri ber ábyrgð á stjórnun aðgerða í sínu umdæmi og framfylgir ákvörðun sóttvarnalæknis. AST sinnir upplýsingaskyldu gagnvart SST

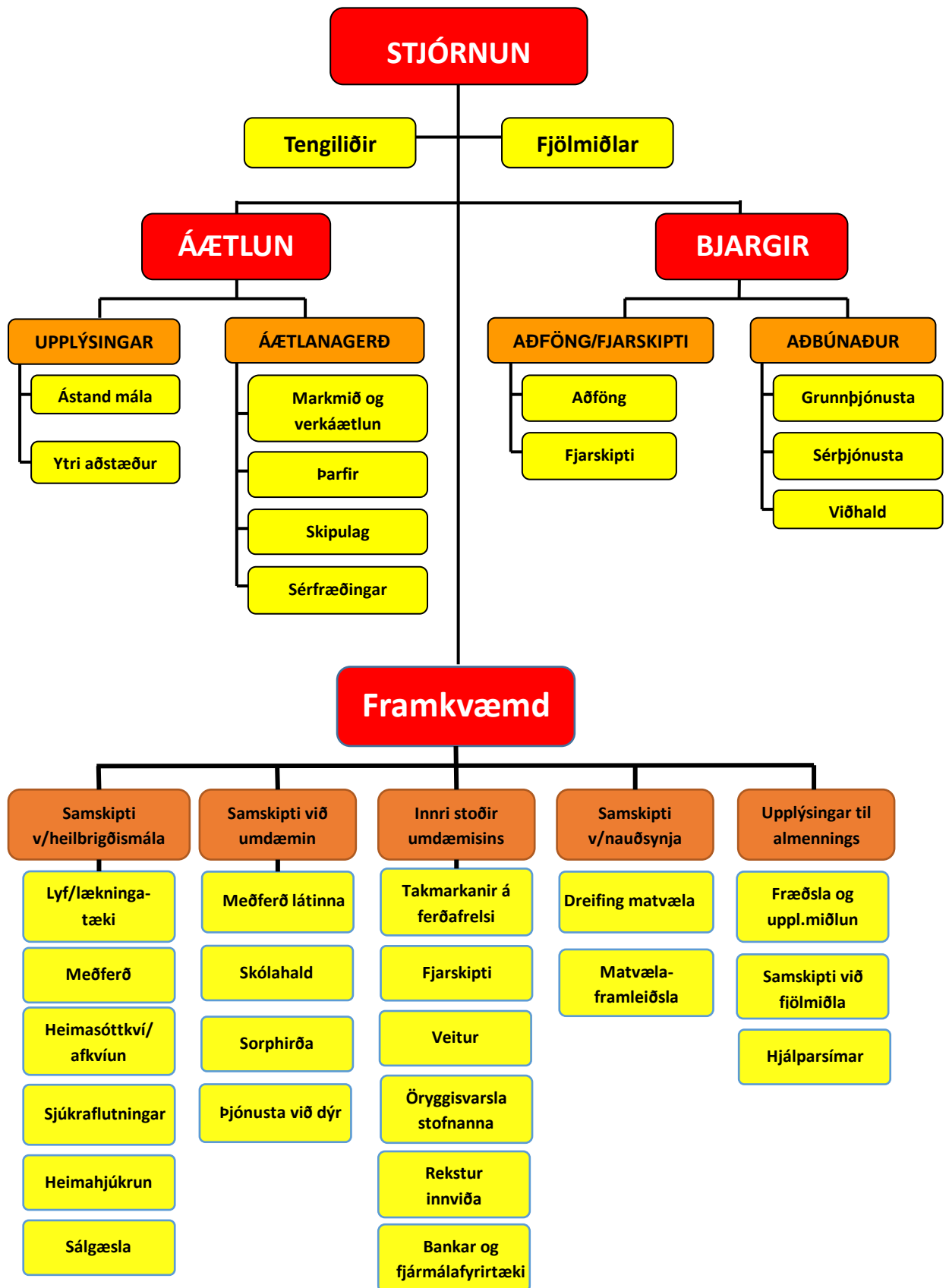
5.9 Vettvangsstjórn almannavarna

Þegar faraldur geisar getur lögreglustjóri skipað vettvangsstjórn (VST) í hverju sveitarfélagi. VST er skipuð af lögreglustjóra og ákveður hann samsetningu hverju sinni. Í henni geta verið fulltrúar sveitarstjórnar, viðkomandi heilbrigðisstofnunar og lögreglu. Vettvangsstjóri kemur frá lögreglu og kallar hann til aðstoðarmenn eftir þörfum. VST ber ábyrgð á stjórnun aðgerða innan sveitarfélagsins og framfylgir ákvörðunum aðgerðastjóra. VST sinnir upplýsingaskyldu gagnvart AST (mynd 5-1).

5.10 Grunneiningar, hlutverk og tengingar stjórnkerfisins

Samhæfingarstöðin (SST) – Reykjavík		
Sóttvarnalæknir		Almannavarnadeild RLS
<p>Aðgerðastjórnir (AST) í hverju lögregluumdæmi - níu talsins</p> <p>Staðsetning: Reykjavík, Borgarnes, Ísafjörður, Sauðárkrúkur, Akureyri, Eskifjörður, Hvolsvöllur, Vestmannaeyjar, Reykjanesbær</p>		
Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna	Lögreglustjóri	
<p>Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna eru tengiliður sóttvarnaumdæma og -svæða við sóttvarnalækni.</p> <p>Tengiliðir við lækna og faglega yfirmenn heilbrigðisstofnana innan sóttvarna-umdæmis/svæðis.</p> <p>Kallar til aðstoðaraðila eftir þörfum.</p> <p>Varamaður: Læknir</p>	<p>Tengiliður við ríkislögreglustjóra og þau stjórnvöld er sinna málefnum almannavarna utan umdæmis. Tengiliður við bæjarstjóra og varðstjóra innan umdæmis. Kemur fram vegna málefna almannavarna er varða umdæmið í heild sinni.</p> <p>Kallar til aðstoðaraðila eftir þörfum.</p> <p>Varamaður: Staðgengill lögreglustjóra</p>	
<p>Vettvangsstjórnir (VST) innan sveitarfélaga (tillaga).</p> <p>Skipaðar í heimsfaraldri eftir atvikum og aðstæðum.</p>		
Læknir eða heilbrigðismenntaður starfsmaður í sveitarfélagi.	Fulltrúi bæjar- eða sveitarfélags	Fulltrúi lögreglu, vettvangsstjóri.
Tengiliður við lækni aðgerðastjórnar, starfsfólk heilbrigðisstofnana innan sveitarfélags, starfsfólk trúfélaga og hjálparlið Rauða krossins á Íslandi.	Tengiliður við starfsmenn sveitarfélags, veitustofnanir, vegagerð, samgöngutæki og aðra lykilviðbragðsaðila sem ekki heyra undir lögreglustjóra eða heilbrigðisþjónustu.	Tengiliður við lögreglustjóra og aðra viðbragðsaðila innan sveitarfélags.

Tafla 5-1 SST, AST og VST

Mynd 5-2 Verkpáttaskipurit almannavarna, Stjórnun-Áætlun-Bjargir-Framkvæmd (SÁBF)

5.11 Fjölmiðlar

Vönduð upplýsingamiðlun er mikilvæg þegar aðstæður skapast sem hugsanlega ógna lýðheilsu. Upplýsingum skal miðlað á skýran og markvissan hátt af ábyrgum aðilum. Atvik getur varðað fáa en atvik getur verið það stórt að allt samfélagið bíður skaða. Óvönduð upplýsingamiðlun getur kallað fram óþarfa skelfingu. Viðbragðsaðilar eru hvattir til að gera eigin áætlun um fjölmiðlasamkipti og notkun samfélagsmiðla þegar hætta steðjar að. **Áætlunin getur verið í formi gátlista þar sem fram komi: Einkunnarorð, ábyrgð, skilgreindir upplýsingafulltrúar, helstu verkefni og verkaskipting, tengjalisti með nöfnum, símanúmerum og netföngum viðbragðsaðila, aðferðir til miðlunar á upplýsingum.**

5.12 Upplýsingamiðlun

Ríkislögreglustjóri og sóttvarnalæknir eru ábyrgir fyrir stöðugri upplýsingamiðlun til almennings, fjölmiðla og annarra stjórnvalda og viðbragðsaðila. Einnig eftir því sem við á gerð fræðsluefnis og leiðbeininga til almennings um yfirstandandi almannavarnaráðstafanir. Upplýsingamiðlun fer fram með fjölmiðlaviðtölum, útvarpsútsendingum, fréttatilkynningum, um vefsíðu almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra, um vefsíðu landlæknis, með íbúafundum o.fl. Mikilvægt er að eiga gott samstarf við fjölmiðla og að koma upplýsingum strax til almennings til þess að mæta hættuástandi með skjótvirkum og fumlausem aðgerðum til þess að vernda virkni samfélagsins í heild. Auk þess sem reynt er að tryggja að áfall samfélagsins alls verði sem minnst og sem stystan tíma taki að koma virkni þess í samt lag á ný.

Ríkislögreglustjóri ber einnig ábyrgð á að kalla eftir upplýsingum frá öðrum stofnunum, sem stjórnvöld og almenningur hafa þörf fyrir, og að boða fulltrúa viðkomandi aðila til þátttöku á upplýsingafundum með fjölmiðlum og á almenna íbúafundi. Umfang starfsemi varðandi upplýsingamiðlun getur verið allt frá því að einn starfsmaður sinni því upp í að það þurfi fjölmennan hóp með aðkomu stofnanna, ráðuneyta o.fl.

Meginstarfseiningar sem koma að samskiptum við fjölmiðla er varðar upplýsingamiðlun þegar lýðheilsuógn steðjar eru Samhæfingarstöðin og aðgerðastjórnir umdæma í samvinnu við aðra sem málið varðar.

5.13 Upplýsinga- og fjölmiðlateymi ríkislögreglustjóra.

Upplýsinga- og fjölmiðlateymi ríkislögreglustjóra er starfrækt við Samhæfingarstöð almannavarna (SST) þegar þess er talin þörf og tekur stjórn SST ákvörðun um boðun fjölmiðlateymis. Hlutverk teymisins er að koma á framfæri upplýsingum til fjölmiðla, viðbragðsaðila og til almennings. Fjölmiðlateymi SST gerir tillögu að áætlun vegna upplýsingamiðlunar.

Við hvert atvik þarf að skilgreina hóp sem mikilvægt er að upplýsingar nái til (Dæmi: Aldraðir, barnafjölskyldur, ferðamenn, íbúar ákveðins svæðis) og finna bestu leið til að miðla upplýsingum (Dæmi: Vefur, sjónvarp, útvarp, dagblöð, samfélagsmiðlar, tölvupóstur, bæklingar). Að lokum þarf að kanna hvort einhver tími sólarhrings sé betri en annar til að koma upplýsingum á framfæri (Dæmi: Kvöldfréttir sjónvarps). Fjórar meginreglur viðbúnaðar gilda um fjölmiðlasamskipti, sjá orðskýringar á bls. 10.

Ef þörf er talin þar á, er fjölmiðlasetur starfrækt í nágrenni vettvangs undir stjórn almannavarna.

Við fréttafutning skal sérstaklega hugað að hópum og einstaklingum sem ekki eiga auðvelt með að nálgast upplýsingar.

5.14 Upplýsingavefir

Til að tryggja góða upplýsingastjórnun eru starfræktir upplýsingavefir almannavarna (www.almannavarnir.is) og embættis landlæknis (www.landlaeknir.is) sem eru opnir almenningi. Þar skal birta allar almennar upplýsingar um atburði sem í gangi eru auk upplýsinga um undirbúning, viðbragðsáætlanir og annað sem að gagni kemur. Upplýsingar skulu settar beint á vefinn eftir þörfum og birtar almenningi og fjölmiðlum sem mest í rauntíma.

Auk þess starfrækir ríkislögreglustjóri aðgerðagrunn sem er aðeins fyrir þá sem eru að vinna í verkefnum tengdum atburðum eftir þörfum í hvert sinn. Um er að ræða stjórnstöðvarhugbúnað til notkunar í SST, aðgerðastjórnnum og víðar þar sem samhæfingar er þörf.

5.15 Upplýsingamiðlun við almannavarnaástand

Við almannavarnaatvik þar sem lýst er yfir almannavarnastigi er um að ræða ástand sem er yfirþyrmandi fyrir daglegan viðbúnað samfélagsins, sem ógnar lífi og heilsu fólks og samfélagsöryggi þannig að það getur haft alvarlegar afleiðingar fyrir daglegt líf hjá stórum hópi fólks.

Það hvort fólk upplifi sig í neyðarástandi ræðst af þeirra eigin upplifun en ekki hvort stjórnvöld meti það svo. Það hjálpar ekki til að yfirvöld sem eru í forsvari neiti að um neyðarástand hjá fólki sé að ræða. Það sem er nauðsynlegt í slíku ástandi er að almenningur sjái að í gang fari aðgerðir til að takast á við vandann og að það fái réttar upplýsingar frá ábyrgum aðilum um stöðu mála.

Mikilvægt er að stjórnvöld byggi trúverðugleika á hreinskilni, vinsemd og kurteisi og að fólk trúi á getu þeirra til að ráða við neyðarástand, einnig að komið sé fram við fólk af sanngirni og að það upplifi að björgunarfólk hafi ríka löngun til að skilja vanda þess og sýni því samhug og umhyggju.

Miðlun upplýsinga til almennings skal miða að því að fólk fái réttar upplýsingar við fyrsta tækifæri og að þær séu sem mest upplýsandi. Upplýsingamiðlun þarf að miðast við að vera eins hófstíllt og mögulegt er til þess að skapa ekki ótta, til þess að tryggja að áföll samfélagsins verði sem minnst og að koma í veg fyrir að margskonar gróusögur fari af stað. Bregðast verður við röngum upplýsingum með markvissum hætti til þess að leiðrétta rangfærslur, sefa ótta fólks og takmarka margvíslegan skaða sem þær geta haft í för með sér.

5.16 Verkefni vegna upplýsingamiðlunar

Eins fljótt og kostur er skal koma upplýsingum og viðvörðunum um yfirvofandi hættu eða vegna almannavarnaástands sem er hafið til almennings. Samhliða því skal upplýsa ríkisstjórnina um málið og hefja starfrækslu upplýsinga- og fjölmiðlamiðstöðvar. Undir verkefni hennar fellur m.a. að:

- Skipuleggja upplýsingamiðlun af hálfu stjórnvalda.
 - Tryggja samræmda upplýsingamiðlun stjórnvalda.
 - Hvernig upplýsingum verður best komið á framfæri.
 - Hvernig þörfum fjölmiðla verði mætt.
 - Hvaða sérfræðingum/ráðamönnum er mest þörf á hverju sinni.
 - Hvaða yfirlýsingar eru nauðsynlegar á hverri stundu.
 - Hvernig best verður brugðist við gróusögum og röngum fréttáflutningi.
- Útbúa og senda fréttir til fjölmiðla og fréttatilkynningar á íslensku og þeim tungumálum sem þörf er á hverju sinni.

- Taka saman stöðuskýrslur fyrir hönd stjórnenda og miðla til ráðuneyta og annarra viðkomandi aðila.
 - Sendiráðum skal einnig send þýðing á ensku eftir atvikum.
- Miðla upplýsingum jafnóðum til almennings og stjórnvalda.
- Halda úti stöðugri upplýsingamiðlun um vefsíður almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra og landlæknis.
- Skipuleggja og setja upp aðstöðu fyrir upplýsinga- og fjölmiðlasetur eftir atvikum.
 - Bæði í Reykjavík sem og í nánd við vettvanginn ef það á við.
- Skipuleggja og stýra upplýsingafundum fyrir fjölmiðla og aðra viðkomandi aðila.
 - Útvega sérfræðinga til að halda erindi og svara spurningum.
 - Skipuleggja aðkomu stjórnenda.
 - Útbúa upplýsingagögn og útvega fræðslufni um viðkomandi vá.
 - Aðstoða fjölmiðla við að skipuleggja störf sín og útvega þar til bæra viðmælendur.
- Skipuleggja íbúafundi í samvinnu við sveitarfélög og aðra.
 - Útvega rétta sérfræðinga til að taka þátt í íbúafundum.
 - Útvega nauðsynlegt fræðslufni til að dreifa á íbúafundum.
 - Skipuleggja aðkomu ráðamanna að íbúafundum sé talið æskilegt að þeir taki þátt.
- Skipuleggja í samvinnu við aðgerðastjórn heimsóknir æðstu stjórnar og fjölmiðlaviðtöl.
- Annast útsendingar á stöðuskýrslum til erlendra samstarfsaðila almannavarna eftir því sem við á.

6 STARFSSVÆÐI

Starfssvæðið er landið allt. Landinu er skipt upp í sjö sóttvarnasvæði, sjá mynd 10-1. Á myndinni má sjá hvar gert er ráð fyrir lokunum vega eða takmarkaðri umferð á milli sóttvarnasvæða. Með reglugerð nr. 387/2015 um tilnefningu yfirlækna heilsugæslustöðva til að sinna sóttvörnum er gefið svigrúm til að fjölga umdæmislæknum sóttvarna og mynda fleiri sóttvarnasvæði. Lögregluumdæmin eru níu og þessi áætlun gerir ráð fyrir að sóttvarnasvæðin verði einnig níu og falli þannig að lögregluumdæmum. Áætlunin gerir ráð fyrir að Vestmannaeyjar verði sérstakt sóttvarnasvæði og lögregluumdæmið á Suðurlandi verði tvö sóttvarnasvæði. Einnig er lögregluumdæmi Norðurlands skipt upp í tvö sóttvarnasvæði. Með þessum ráðstöfunum hafa sóttvarnaumdæmin verið felld að lögregluumdæmum og innan hvers sóttvarnaumdæmis/svæðis myndar lögreglustjóri og umdæmis- eða svæðislæknir sóttvarna kjarnann í aðgerðastjórn (AST) umdæmis.

Aðgerðastjórn hvers sóttvarnasvæðis (lögreglustjóri og umdæmis- eða svæðislæknir sóttvarna) skrá eigin gátlista vegna heimsfaraldurs. Í gátlista sóttvarnaumdæma má finna frekari lýsingu á helstu starfssvæðum hvernar aðgerðarstjórnar.

Mynd 10-1 sýnir sóttvarnasvæðin ásamt aðsetri umdæmis- og svæðislækna sóttvarna.

Mynd 10-2 sýnir lögregluumdæmin ásamt aðsetri lögreglustjóra.

Í gátlista hvers sóttvarnaumdæmis eða -svæðis skal skrá helstu starfssvæði, nánar:

- Höfuðstöðvar AST innan sóttvarnaumdæma.
- Höfuðstöðvar VST innan sóttvarnasvæða.
- Dreifingarstöðvar matvæla og eldsneytis.
- Heilbrigðisstofnanir og farsóttamóttökur.
- Fjármálastofnanir og hraðbanka.
- Líkhús og söfnunarsvæði látinna.
- Kirkjur og önnur húsnæði trúfélaga.
- Lokanir á vegum á mörkum aðgerðasvæðis og einnig aðrar lokanir á vegum.
- Flugvelli og hafnir.
- Staði fyrir losun sorps (sorpgámar í íbúðahverfum).
- Húsnæði björgunarsveita og Rauða kross deilda.

7 ÁHÆTTUMAT

Líkur á að hingað berist alvarlegur smitsjúkdómur eru töluverðar enda eru ferðalög til og frá Íslandi tíð. Fyrirfram er ekki hægt að fullyrða neitt um hversu skæður slíkur faraldur verður. Áhættumatið mótast meðal annars af alvarleika veikindanna, hversu móttækilegt fólk í samfélaginu er fyrir sýkingunni, getu veirunnar til að smita og hverjir áhættuhóparnir eru. Hægt er að draga úr alvarlegum veikindum með notkun veirulyfja og bóluefnis, ef það er aðgengilegt.

Áhættumat fyrir Ísland

Viðbragðsáætlanir hér á landi miða að því að tefja útbreiðslu faraldurs og draga úr alvarlegum afleiðingum hans en óvíst er hvort alveg verði hægt að koma í veg fyrir útbreiðslu nýs smitsjúkdóms hér á landi. Eiginleikar smitefnisins eins og smitstuðull (R_0), hvort einkennalausir eru smitandi og hversu lengi einstaklingar er smitandi hafa m.a. áhrif á útbreiðslu sýkingarinnar. Alvarleiki sýkingarinnar, dánarhlutfall, aðgengi að veirulyfjum og bóluefni hafa einnig áhrif á áhættumat. Áætlað er að samhæfðar viðbragðsáætlanir hér á landi fækki sjúkdómstilfellum og draga úr alvarlegum afleiðingum faraldursins. Gera þarf ráð fyrir að atvinnulífið hér á landi geti lamast í ákveðinn tíma eða frá tveimur vikum og upp í þrjá mánuði, en með gerð viðbragðsáætlunar er reynt að lágmarka þann skaða sem sjúkdómurinn veldur hverju sinni. En þrátt fyrir að öllum tiltækum ráðstöfunum verði beitt, má alltaf búast við ófyrirséðum afleiðingum. Hér dugir að nefna að reikna má með að fjárhagsleg afkoma heimila rýrni tímabundið, verðmæti glatist, til dæmis dragi úr komu ferðamanna, sjávarfang minnki vegna skorts á vinnuafli og þjóðartekjur minnki í ákveðinn tíma. Almennt gerir þessi áætlun vegna heimsfaraldurs ráð fyrir að 25–50% þjóðarinnar sýkist þrátt fyrir sértækar sóttvarnarráðstafanir og að atvinnulíf lamist að hluta í tvær vikur – þrjá mánuði.

Í heimsfaraldri gerir sóttvarnalæknir áhættumat og endurtekur það svo oft sem þurfa þykir.

Áhættumatið er byggt á gögnum frá ECDC, WHO og gangi faraldurs hér á landi.

Áhættumatið er birt í upphafi hvers stöðufundar með viðbragðsaðilum og farið yfir mögulegar mótvægisáðgerðir. Endurtekið áhættumat er birt í hverri stöðuskýrslu.

Þetta kemur m.a. fram í áhættumati:

Áhættumat, dags _____ – birt í upphafi stöðufundar og í stöðuskýrslu í heimsfaraldri			
Fjöldi:	Ísland -	Veröldin	Heimild
Staðfesta tilfella			
Líklegra tilfella			
Dauðsfalla			
Með væg einkennum (ekki á sjúkrahúsi)			
Inniliggjandi á sjúkrahúsi			
Fjöldi veikra á gjörgæslu			

7.1 Vöktun og farsóttagreining í heimsfaraldri

Tilgangur með vöktun og farsóttagreiningu í heimsfaraldri er margvíslegur. Meta þarf útbreiðslu sjúkdóms, sjúkdómsbyrði í samfélaginu og greina áhættuhópa. Að auki þarf að meta árangur veirulyfjanotkunar og bólusetninga eftir að bóluefni er aðgengilegt. Til greina kemur einnig að skoða árangur opinberra sóttvarnaráðstafana. Vöktun og farsóttagreining leggur þannig grunn að áhættumati sem hefur stefnumótandi áhrif á aðgerðir til að bregðast við heimsfaraldrinum. Upplýsingar til almennings, fagaðila og stjórnvalda um stöðu faraldursins á hverjum tíma byggja á vöktun og farsóttagreiningu.

Ýmsar leiðir eru til að vakta heimsfaraldur. Í heimsfaraldri verða veikindi tilkynningarskyld á Íslandi svo hægt sé að afla persónugreinanlegra upplýsinga með ítarlegum upplýsingum um þá sem greinast með staðfesta sýkingu. Fylgst verður með sjúkdómseinkennum, og hvaða meðferð þeir fá ásamt faraldsfræðiupplýsingum. Vakta þarf innlagnir á sjúkrahús vegna með sérstaka áherslu á innlagnir á gjörgæsludeild, upplýsingum verður safnað um einkenni, undirliggjandi sjúkdóma, fyrri bólusetningar, veirulyfjameðferð og aðra meðferð, þ.m.t. öndunaraðstoð og afdrif sjúklingsins. Í heimsfaraldri verður fylgst með dauðsföllum í sem næst rauntíma. Sú vöktun er tvíþætt, bæði þarf að rýna í dánarorsök þeirra sem deyja á tímabilinu til að greina óvænt dauðsföll af völdum faraldursins og einnig þarf að fylgjast með vikulegum dánartölum. Fylgst verður með útbreiðslu faraldursins með gögnum frá heilsugæslunni og bráðamóttökum með skráningu þeirra sem leita til læknis vegna einkenna. Hver sjúkdómur hefur sérstakan kóða og nýir sjúkdómar eru einnig skráðir samkvæmt ICD-10.

Tilkynningar berast um þá sem lækni gefur ICD-10 kóða fyrir greiningu í Sögu sjúkraskrá þegar lækni hefur staðfest samskiptin.

Til að afla ofangreindra upplýsinga heldur sóttvarnalæknir því eftirtaldar skrár:

- Staðfest tilfelli frá veirufræðideild Landspítala.
- Klínískar tilkynningar um staðfest tilfelli frá læknum.
- Faraldurseinkenni, skráð í Sögu sjúkraskrá.
- Innlagnir á sjúkrahús og aðrar heilbrigðisstofnanir vegna faraldursins.
- Dauðsföll, þ.m.t.:
 - Dánarmeinasrá með ítarupplýsingum.
 - Vikulegar dánartölur – ópersónugreinanlegar fjöldataölur.
- Fjöldi bólusetninga ef bóluefni er tiltækt
- Skráning á notkun veirulyfja bæði á veirulyfjum úr neyðarbirgðum sóttvarnalæknis og veirulyfjum sem eru seld í apótekum ef viðeigandi veirulyf eru tiltæk.

Önnur óhefðbundin vöktun sem kemur til greina er að fylgjast með fjarvistum í grunnskólum landsins. Stöðug úrvinnsla og greining á þessum gögnum er nauðsynleg til að uppfæra áhættumat m.t.t. áframhaldandi aðgerða og til að upplýsa alla hlutaðeigandi.

Hluti af ofangreindum gögnum er að auki sendur til sóttvarnastofnunar Evrópusambandsins (European Centre for Disease Prevention and Control – ECDC) og Alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar (WHO), sem fylgjast með framgangi faraldursins og uppfæra áhættumat fyrir bæði Evrópu og allan heiminn.

8 VERKEFNI VIÐBRAGÐSAÐILA

Í þessum kafla er gerð grein fyrir verkefnum þeirra aðila sem skyldum hafa að gegna í heimsfaraldri

8.1 Ríkislögreglustjórinn

ÓVISSUSTIG

- Bera ábyrgð á gerð og uppfærslu áætlunar vegna heimsfaraldurs í samvinnu við sóttvarnalækni.
- Stýrihópur, skipaður aðilum frá báðum embættum tekur stefnumarkandi ákvarðanir vegna heimsfaraldurs inflúensu og ber fjárhagslega og faglega ábyrgð.
- Samráð er haft við embætti ríkislögreglustjóra þegar tekin er ákvörðun um breytt almannavarnastigalmannavarnastig.
- Halda skrá yfir þá starfsmenn ríkislögreglustjóra sem mynda varalið fyrir önnur embætti í heimsfaraldri.
- Alþjóðadeild RLS fylgist með málinu á alþjóðavettvangi og miðlar upplýsingum til AVD-RLS.
- Fjarskiptamiðstöð RLS (FMR) fylgist með stöðu mála og miðlar upplýsingum til AVD-RLS.

HÆTTUSTIG

- Halda skrá yfir og undirbúa varalið ríkislögreglustjóra vegna sérstakra verkefna í heimsfaraldri
- Alþjóðadeild fylgist með málinu á alþjóðavettvangi og miðlar upplýsingum til AVD-RLS.
- Sinna að öðru leyti þeim verkefnum sem þörf krefur á hættustigi.
- Fjarskiptamiðstöð RLS fylgist með stöðu mála og miðlar upplýsingum til AVD-RLS.
- FMR mannar stöður í SST.

NEYÐARSTIG

- Leggja fram skrá til SST yfir varalið ríkislögreglustjóra vegna sérstakra verkefna í heimsfaraldri
- Sérsveit sett í viðbragðsstöðu vegna sérstakra verkefna á neyðarstigi.
- Alþjóðadeild fylgist með málinu á alþjóðavettvangi og miðlar upplýsingum til AVD-RLS.
- FMR mannar stöður í SST.

8.2 Almanna- og almannavarnadeild ríkislögreglustjóra

ÓVISSUSTIG

- Uppfæra áætlun vegna heimsfaraldurs í samvinnu við starfsmenn sóttvarnalæknis.
- Gera áætlun um mönnun SST í heimsfaraldri.
- Vera í samvinnu við fyrirtæki og stofnanir um gerð viðbragðsáætlana.
- Semja fræðsluefni og leiðbeiningar er snúa að almannavarnahluta áætlunar.
- Upplýsa viðbragðsaðila utan heilbrigðisgeirans um breytt almannavarnaalmannavarnastig.
- Birta fræðsluefni ætlað til notkunar á óvissustigi.
- Gera gátlista fyrir lögreglustjóra vegna verkefna við samkomubann, heimasóttkví, takmarkanir á ferðafrelsi, öryggisvörslu heilbrigðisstarfsmanna, flutning og öryggisvörslu látinna í faraldri.
- Upplýsa lögreglustjóra um áætlun um dreifingu veirulyfja ef þau eru tiltæk.
- Vekja athygli á samkomulagi um áfallahjálpar í skipulagi almanna- og almannavarna á Íslandi.
- Undirbúa og stjórna æfingum vegna áætlunar um heimsfararaldur.
- Halda skrá yfir fyrirtæki og stofnanir sem talið er mikilvægt að starfi á öllum stigum faraldurs.

HÆTTUSTIG

- Undirbúa og manna SST.
- Upplýsa viðbragðsaðila utan heilbrigðisgeirans um breytt almannavarnastig.
- Endurskoða og uppfæra fræðsluefni samkvæmt nýjustu upplýsingum.
- Semja nýtt fræðsluefni ef þarf.
- Birta fræðsluefni og upplýsingar ætlaðar til notkunar á hættustigi.
- Veita lögreglustjóraembættum stuðning við undirbúning framkvæmda.
- Kalla eftir fundi með samráðshópi áfallahjálpar, áhöfn heilbrigðisstarfsmanna í áhöfn SST og áhöfn Rauða krossins á Íslandi í SST.
- Uppfæra skrár yfir fyrirtæki og stofnanir sem talið er mikilvægt að starfi á öllum stigum faraldurs.

NEYÐARSTIG

- Manna SST og stjórnar aðgerðum í samvinnu við SVL.
- Samráðshópur áfallahjálpar miðlar upplýsingum til yfirmanna þeirra stofnana sem eiga fulltrúa í samráðshópunum.

8.3 Samhæfingarstöð (SST)

ÓVISSUSTIG

- Áhöfn SST er kölluð saman til þess að undirbúa verkefni stöðvarinnar og annarra viðbragðsaðila á hættu og neyðarstigi.
- AVD getur unnið sín verkefni á óvissustigi í SST.
- SST er notuð sem vettvangur fyrir stöðufundi.

HÆTTUSTIG

- SST virkjuð að hluta eða fullu í samræmi við áhættumat. Ef þörf er á þá flytur hluti starfsmanna AVD-RLS eða allir störf sín í SST.
- Ef þörf er á þá flytur hluti starfsmanna SVL eða allir störf sín í SST.
- Aðrir í áhöfn mæta í SST samkvæmt frekari fyrirmælum frá sóttvarnalækni og AVD-RLS.
- Stöðufundir eftir þörfum með Sóttvarnalækni og almannavarnadeild RLS
- Boða til Fræðslufundir með áhöfn SST haldnir eftir þörfum.
- Fara yfir viðbragðsáætlun og verklagsreglur.
- Áhöfn SST fylgir reglum sóttvarnalækni um sóttvarnir og fylgist með eigin heilsufari. Veikindi skulu tilkynnt án tafar til stjórnanda.
- Áhöfn SST starfar samkvæmt gildandi verklagi.

NEYÐARSTIG

- SST virkjuð að hluta eða fullu eftir þörfum. Áhöfn mætir í SST samkvæmt fyrirmælum og starfar samkvæmt gildandi verklagi og vaktaskipulagi.
- AVD-RLS og SVL bera ábyrgð á boðun áhafnar SST og tilkynna breytt almannavarnastig. SST virkjuð að fullu ef þörf er á.
- SVL framkvæmir nauðsynlegar sóttvarnir innan SST í samvinnu við AVD-RLS.
- Fullskipuð áhöfn SST fylgir reglum sóttvarnalækni um sóttvarnir og fylgist með eigin heilsufari. Veikindi skulu tilkynnt án tafar til stjórnanda.

8.4 Aðgerðastjórn (AST)

ÓVISSUSTIG

- AST er kölluð saman til þess að undirbúa verkefni aðgerðastjórnar og annarra viðbragðsaðila í umdæminu á hættu og neyðarstigi.
- AST yfirfer viðbragðsáætlun og uppfærir tengiliðalista

HÆTTUSTIG

- AST virkjuð að hluta eða fullu í samræmi við áhættumat.
- AST upplýsir SST um stöðuna í AST og kemur á sambandi við SST.
- Aðrir í áhöfn mæta í AST samkvæmt frekari fyrirmælum eða samkomulagi við stjórnanda.
- Stöðufundir með sóttvarnalækni/umdæmislækni sóttvarna og almannavarnadeild.
- Fara yfir viðbragðsáætlun og verklagsreglur.
- Áhöfn AST fylgir reglum sóttvarnalækni/umdæmislækni sóttvarna um sóttvarnir og fylgist með eigin heilsufari. Veikindi skulu tilkynnt án tafar til stjórnanda.
- Áhöfn AST starfar samkvæmt gildandi verklagi.

NEYÐARSTIG

- AST virkjuð að hluta eða fullu eftir þörfum. Áhöfn mætir í AST samkvæmt fyrirmælum og starfar samkvæmt gildandi verklagi og vaktaskipulagi.
- Lögreglustjóri/umdæmislæknir sóttvarna ber ábyrgð á boðun áhafnar AST og tilkynnir breytt almannavarnastig. SST virkjuð að fullu ef þörf er á. (speppt)
- SVL/umdæmislæknir sóttvarna framkvæmir nauðsynlegar sóttvarnir innan AST í samvinnu við áhöfn.
- Fullskipuð áhöfn AST fylgir reglum sóttvarnalækni/umdæmislækni sóttvarna um sóttvarnir og fylgist með eigin heilsufari. Veikindi skulu tilkynnt án tafar til stjórnanda.
- Koma á sambandi milli AST og SST.

8.5 Lögreglan

ÓVISSUSTIG

- Upplýsa starfsmenn sína um virkjun áætlunar.
- Hafa samband við fulltrúa viðbragðsaðila á sínu svæði sem hafa hlutverk í áætluninni.
- Kanna og skrá þörf fyrir hlífðarbúnað starfsmanna.
- Skipuleggja bólusetningu starfsmanna þegar bóluefni verður aðgengilegt ef við á.
- Kalla eftir leiðbeiningum frá SVL um varnir og annan búnað sem þarf að vera til staðar fyrir starfsstöðvarnar og starfsmanna.
- Kanna og skrá þörf fyrir búnað til þrifa og sótthreinsunar.
- Fá leiðbeiningar um förgun hlífðarbúnaðar.
- Kalla eftir leiðbeiningum frá SVL um þrif/sótthreinsun á bifreiðum og öðrum tækjum eftir flutning sjúklunga.
- Útbúa skipulag um lokanir og öryggisgæslu á helstu sjúkrastofnunum og flugvöllum.

HÆTTUSTIG

- Tryggir mönnun í AST ef hún er virkjuð.
- Eiga til viðeigandi lager af hlífðar- og sótthreinsibúnað fyrir starfsmenn.
- Uppfæra leiðbeiningar um notkun hlífðarbúnaðar og förgun og sjá til að allur slíkur búnaður sé til staðar.
- Eiga til á lager efni til sótthreinsunar og leiðbeiningar um þrif bifreiða og annarra tækja.
- Manna lokunarpósta og aðra gæslu eins og þurfa þykir.

NEYÐARSTIG

- Tryggja mönnun í AST.
- Nota viðeigandi hlífðarbúnað samkvæmt leiðbeiningum frá SVL og farga samkvæmt reglum.
- Bólusetja starfsmenn samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis þegar bóluefni verður aðgengilegt ef við á.
- Þrifa og sótthreinsa bifreiðar og tæki samkvæmt fyrirmælum.
- Manna lokunarpósta og aðra gæslu eins og þurfa þykir.

8.6 Sóttvarnalæknir

ÓVISSUSTIG

- Stjórnar og ber ábyrgð á gerð og uppfærslu áætlunar vegna heimsfaraldurs í samvinnu við ríkis-lögreglustjóra/almannavarnadeild. Stýrihópur, skipaður aðilum frá báðum embættum, tekur stefnumarkandi ákvarðanir vegna verkefnisins og ber fjárhagslega og faglega ábyrgð.
- Upplýsir aðila heilbrigðisþjónustu og heilbrigðisráðherra um stöðu mála.
- Eykur vöktun og eykur samráð við heilbrigðisstofnanir. Framkvæmir áhættumat og birtir í stöðuskýrslu. Endurtekur eins of þurfa þykir.
- Undirbýr vöktun á fjarvistum grunnskólabarna.
- Vaktar dánarmeinasráð með reglubundnum hætti.
- Undirbýr skráningu á notkun veirulyfja úr neyðarbirgðum sóttvarnalæknis í samræmi við fyrirmæli sóttvarnalæknis ef þau teljast gagnleg í faraldri.
- Skipuleggur símaþjónustu við almenning í samvinnu við AVD-RLS og Læknavaktina.
- Undirbýr bólusetningu og skráningu hennar gegn heimsfaraldri ef bóluefni er tiltækt.
- Útbýr leiðbeiningar um meðferð þeirra sem látast af völdum heimsfaraldurs.
- Ákvarðar frekari virkjun áætlunar vegna heimsfaraldurs í samvinnu við AVD-RLS.
- Er ábyrgðaraðili fræðsluefnis fyrir almenning, fyrirtæki og faghópa.
- Birtir fræðsluefni ætlað til notkunar á óvissustigi. Undirbýr opnun sértakrar síðu á vef embættis landlæknis (guli borðinn).
- Mótar stefnu varðandi eftirlit með heilsu viðbragðsaðila og þeirra sem sinna nauðsynlegri starfsemi.
- Ber ábyrgð á áætlun um dreifingu á neyðarbirgðum sóttvarnalæknis og gerð reglna um notkun þeirra.
- Ber ábyrgð á reglum um ferðir fólks á milli sóttvarnasvæða og vöruflutninga.
- Sendir tilmæli til heilsugæslunnar (um dæmis lækna) um að yfirfara áætlanir gegn heimsfaraldri einkum greiningu sjúklinga, heimavitjun, heimasóttkví og sýkingavarnir, dreifingu veirulyfja, bólusetningu, nauðsynlegt birgðahald og skráningu í heimsfaraldri.
- Sendir tilmæli til sjúkrahúsa og heilbrigðisstofnana um að yfirfara áætlun um heimsfaraldur, einkum greiningu sjúklinga, einangrun og sýkingavarnir, dreifingu veirulyfja, bólusetningu, nauðsynlegt birgðahald og skráningu í heimsfaraldri.
- Sendir tilmæli til rekstraraðila sjúkraflutninga um að yfirfara áætlun um heimsfaraldur einkum sýkingavarnir og nauðsynlegt birgðahald.
- Ákvarðar í samráði við heilbrigðisráðherra þörf á magni veirulyfja og veltulager dreypilyfja og nauðsynlegra lyfja.
- Upplýsir AVD-RLS, innflytjendur lyfja, fulltrúa Parlogis/Distica, apótek LSH og umdæmislækna sóttvarna og svæða um lista nauðsynlegra lyfja og áætlanir um dreifingu. Birtir fræðsluefni ætlað til notkunar á almannavarnastigi.
- Gerir áætlun um mönnun SST.
- Hefur tiltækar upplýsingar um þá þætti í viðbragðsáætlunum sem varða fangelsin til kynningar fyrir starfsmenn, fanga og aðstandendur.
- Tekur á móti, svarar og miðlar upplýsingum til WHO samkvæmt fyrirmælum IHR.
- Tekur á móti, svarar og miðlar upplýsingum til Sóttvarnastofnunar Evrópusambandsins (ECDC).
- Upplýsir ráðherra um stöðu mála.

HÆTTUSTIG

- Tilkynnir breytt almannavarnastig og mannar SST eftir þörfum.
- Endurtekur áhættumat og birtir í stöðuskýrslu.
- Eykur vöktun og fylgist með innlögnum á sjúkrahús.
- Virkjar vöktun á fjarvistum grunnskólabarna vegna veikinda.
- Endurskoðar og uppfærir fræðsluefni sem er til og semur nýtt samkvæmt nýjustu upplýsingum fyrir almenning og viðbragðsaðila. Birtir fræðsluefni og upplýsingar ætlaðar til notkunar á hættustigi fyrir viðbragðsaðila og almenning.
- Upplýsir alla hlutaðeigandi um stöðu mála, þ.m.t. almenning, heilbrigðisþjónustuna, aðra viðbragðsaðila og ráðherra.
- Leiðir samráðsfundi með AVD-RLS og AST umdæma, það er: Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna ásamt lögreglustjórum. Fjarfundabúnaður eða fjarskiptabúnaður er nýttur í þágu þessara funda.
- Uppfærir gátlista, reglur og leiðbeiningar sem samdar voru á óvissustigi.
- Virkjar skráningu á bólusetningum gegn heimsfaraldri inflúensu ef bóluefni er aðgengilegt.
- Virkjar símaþjónustu fyrir almenning ef þörf er á.
- Stjórnar dreifingu á hlífðarfatnaði úr neyðarbirgðum samkvæmt áætlun.
- Endurskoðar lista yfir nauðsynleg lyf. Ákveður hvenær og hvernig veirulyfjum verður dreift.
- Uppfærir dánarmeinasrá í sem næst rauntíma.
- Tekur ákvörðun um hvort fyrirskipa skuli eftirlit (skimun) á landamærum vegna farþega sem koma frá sýktum svæðum.
- Skipuleggur sérstakan útkallshóp heilbrigðisstarfsmanna sem unnt verður að kalla til skimana á landamærum.
- Tekur ákvörðun um hvort sendar verði út viðvaranir til almennings um að ferðast ekki til svæða þar sem hópsýkingar hafa komið upp.
- Getur mælt fyrir um fyrirbyggjandi lyfjagjöf hjá starfsmönnum sem eru nauðsynlegir vegna heilbrigðisþjónustu og til að halda innviðum samfélagsins gangandi.
- Tekur á móti, svarar og miðlar upplýsingum til WHO samkvæmt fyrirmælum IHR.
- Tekur á móti, svarar og miðlar upplýsingum til Sóttvarnastofnunar Evrópusambandsins (ECDC).

NEYÐARSTIG

- Tilkynnir breytt almannavarnastig og mannar SST eftir þörfum.
- Eykur vöktun og samráð við heilbrigðisstofnanir.
- Upplýsir alla hlutaðeigandi um stöðu mála, þ.m.t. almenning, heilbrigðisþjónustuna, aðra viðbragðsaðila og ráðherra.
- Leiðir samráðsfundi með AVD-RLS, umdæmis- og svæðislæknum sóttvarna, sem haldnir eru með fjarskiptabúnaði. Lögreglustjórar sitja einnig þá fundi.
- Fylgist með fjarvistum grunnskólabarna vegna veikinda.
- Vaktar dánartölur í rauntíma.
- Endurskoðar og uppfærir fræðsluefni sem er til og semur nýtt samkvæmt nýjustu upplýsingum.

- Birtir fræðsluefni og leiðbeiningar fyrir viðbragðsaðila og almenning ætlaðar til notkunar á neyðarstigi og upplýsir um stöðu mála.
- Virkjar símaþjónustu fyrir almenning ef þörf er á.
- Virkjar mismunandi þætti viðbragðsáætlunarinnar eftir þörfum samkvæmt áhættumati.
- Virkjar skráningu á bólusetningum gegn heimsfaraldri inflúensu þegar bóluefni er aðgengilegt.
- Virkjar skráningu á notkun veirulyfja ef þau teljast gagnleg.
- Uppfærir dánarmeinasrá í sem næst rauntíma.
- Ber ábyrgð á dreifingu veirulyfja og hlífðarfatnaðar til umdæmislækna sóttvarna, SAK og LSH.
- Tekur ákvarðanir um beitingu opinberra sóttvarnaráðstafana í samvinnu við ráðherra.
- Fylgist með birgðum nauðsynlegra lyfja, dreypilyfja og veirulyfja.
- Tekur á móti, svarar og miðlar upplýsingum til WHO samkvæmt fyrir mælum IHR.
- Tekur á móti, svarar og miðlar upplýsingum til sóttvarnastofnunar Evrópusambandsins (ECDC)

Tímamörk vegna tilkynningar til WHO á atviki:

- 24 klst. eru gefnar til að meta atvik eftir að ríkisstjórn Íslands hefur verið gert viðvart.
- 24 klst. eru gefnar til að tilkynna um mögulega lýðheilsuógn ef það er talið nauðsynlegt.
- 24 klst. eru gefnar til að tilkynna hugsanlega alþjóðalýðheilsuógn utan við eigin landamæri.

Tímamörk viðbragða við beiðnum/ábendingum WHO:

- 24 klst. eru gefnar til að staðfesta móttöku á beiðni frá WHO.
- 24 klst. eru gefnar til að safna lýðheilsuupplýsingum sem WHO óskar eftir.
- 24 klst. eru gefnar til að ná samkomulagi við yfirmann WHO um hvort atvik sé alþjóðleg lýðheilsuógn áður en það er sent áfram til bráðanefndar IHR, sem metur stöðu atviksins.

8.7 Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna

ÓVISSUSTIG

- Vera í samvinnu við lögreglustjóra umdæmis/svæðis um framkvæmd sóttvarnaráðstafana í sínu umdæmi/svæði og aðra viðbragðsaðila sem koma að nauðsynlegri starfsemi í umdæminu/svæðinu undir stjórn sóttvarnalæknis.
- Leiða sóttvarnir í sínu umdæmi/svæði í samráði við SVL.
- Skipa staðgengla í fjarveru sinni.
- Bera ábyrgð á gerð og uppfærslu áætlunar vegna heimsfaraldurs fyrir heilbrigðisþjónustu, þ.e. heilsugæslan, sjúkraflutningar, heilbrigðisstofnanir og aðrar sjúkrastofnanir og í sínu umdæmi/svæði, að Landspítala og Sjúkrahúsinu á Akureyri frátöldum.
- Bera ábyrgð á samræmingu viðbragðsáætlunar heilbrigðisþjónustunnar í sínu umdæmi/svæði.
- Upplýsa heilbrigðisþjónustuna og aðra viðbragðsaðila í sínu umdæmi/svæði um stöðuna.
- Áframsenda upplýsingar og leiðbeiningar og annað efni frá SVL til heilbrigðisþjónustunnar hlutaðeigandi viðbragðsaðila í sínu umdæmi/svæði.
- Bera ábyrgð á að skráning vegna heimsfaraldurs sé í samræmi við tilmæli SVL, þ.m.t. klínískar tilkynningar tilfella, skráningu á veirulyfjanotkun og bólusetningum ef bóluefni er tiltækt.
- Bera ábyrgð á vörslu og dreifingu veirulyfja og hlífðarbúnaðar úr neyðarbirgðum sóttvarnalæknis í samvinnu við hann og áframsendir leiðbeiningar um notkun þeirra.
- Fara yfir birgðir af hlífðarbúnaði, veirulyfjum og öðrum nauðsynlegum lyfjum í sínu umdæmi/svæði. Kallar eftir auknum birgðum eftir þörfum.
- Skipuleggja símaþjónustu heilsugæslunnar við almenning á sínu svæði.

HÆTTUSTIG

- Vera í samvinnu við lögreglustjóra umdæmis/svæðis um framkvæmd sóttvarnaráðstafana í sínu umdæmi/svæði og aðra viðbragðsaðila sem koma að nauðsynlegri starfsemi í umdæminu/svæðinu.
- Leiða sóttvarnir í sínu umdæmi/svæði í samráði við SVL.
- Vera í samvinnu við lögreglustjóra umdæmis/svæðis um framkvæmd sóttvarnaráðstafana í sínu umdæmi/svæði.
- Skipa staðgengil í fjarveru sinni.
- Sitja samráðsfundi með SVL og öðrum umdæmis- og svæðislæknum sóttvarna, sem fara fram með fjarskiptabúnaði eftir þörfum. Ef svo ber undir sitja lögreglustjórar einnig þessa fundi.
- Áframsenda upplýsingar og leiðbeiningar og annað efni frá SVL til heilbrigðisþjónustunnar hlutaðeigandi viðbragðsaðila í sínu umdæmi/svæði.
- Upplýsa heilbrigðisþjónustuna og aðra viðbragðsaðila í sínu umdæmi/svæði um stöðuna.
- Undibúa og upplýsa heilbrigðisstarfsmenn um skráningu á öllum þáttum í heimsfaraldri inflúensu samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis. Þarna er átt við klínískar tilkynningar frá læknum til sóttvarnalæknis, skráningu á innlögnum á sjúkrahúsum og öðrum stofnunum, skráningu á notkun veirulyfja úr neyðarbirgðum SVL og skráningu á bólusetningum ef bóluefni er tiltækt.
- Virkja símaþjónustu heilsugæslunnar fyrir almenning ef þörf er á.

- Bera ábyrgð á vörslu og dreifingu veirulyfja og hlífðarfatnaðar til heilbrigðisþjónustunnar úr neyðarbirgðum sóttvarnalækni í samvinnu við hann og til annarra viðbragðsaðila í sínu umdæmi/svæði.
- Fara yfir birgðir af hlífðarbúnaði, veirulyfjum og öðrum nauðsynlegum lyfjum í sínu umdæmi/svæði. Kalla eftir auknum birgðum eftir þörfum og í samráði við SVL. Útdeila veirulyfjum og hlífðarfatnaði úr neyðarbirgðum SVL samkvæmt leiðbeiningum SVL.

NEYÐARSTIG

- Vera í samvinnu við lögreglustjóra umdæmis/svæðis um framkvæmd sóttvarnaráðstafana í sínu umdæmi/svæði og aðra viðbragðsaðila sem koma að nauðsynlegri starfsemi í umdæminu/svæðinu.
- Leiða sóttvarnir í sínu umdæmi/svæði í samráði við SVL.
- Skipa staðgengil í fjarveru sinni.
- Sitja samráðsfundi með SVL og öðrum umdæmis- og svæðislæknum sóttvarna, sem fara fram með fjarskiptabúnaði. Ef svo ber undir sitja lögreglustjórar einnig þessa fundi.
- Auka vöktun á tilkynningum um veikindi.
- Áframsenda upplýsingar og leiðbeiningar og annað efni frá SVL á hlutaðeigandi viðbragðsaðila.
- Virkja skráningu á öllum þáttum í heimsfaraldri samkvæmt fyrirmælum SVL. Þarna er átt við klínískar tilkynningar frá læknum til SVL, skráningu á innlögnum sjúklinga með einkenni skráningu á notkun veirulyfja úr neyðarbirgðum SVL og skráningu á bólusetningum ef bóluefni er tiltækt.
- Bera ábyrgð á skráningu dánarmeina í sem næst rauntíma hver í sínu umdæmi/svæði.
- Virkja áætlun um símaþjónustu heilsugæslunnar fyrir almenning ef þörf er á.
- Virkja mismunandi þætti viðbragðsáætlunarinnar eftir þörfum í sínu umdæmi/svæði samkvæmt áhættumati eftir samráð við SVL.
- Bera ábyrgð á vörslu og dreifingu veirulyfja og hlífðarfatnaðar til heilbrigðisþjónustunnar úr neyðarbirgðum sóttvarnalækni í samvinnu við hann og til annarra viðbragðsaðila í sínu umdæmi/svæði.
- Fara yfir birgðir af hlífðarbúnaði, veirulyfjum og öðrum nauðsynlegum lyfjum í sínu umdæmi/svæði. Kalla eftir auknum birgðum eftir þörfum og í samráði við SVL. Útdeila veirulyfjum og hlífðarfatnaði úr neyðarbirgðum sóttvarnalækni samkvæmt leiðbeiningum SVL.

8.8 Landlæknir

ÓVISSUSTIG

- Skipuleggur eftirlit með heilbrigðisþjónustu í heimsfaraldri influensu.
- Fulltrúi embættis landlæknis í samráðshópi áfallahjálpar sinnir upplýsingaskyldu til landlæknis og SVL.
- Fulltrúi embættis landlæknis í stjórn SST sinnir upplýsingaskyldu til landlæknis og SVL.
- Embætti landlæknis, lýðheilsusvið, uppfærir lista yfir heppilegt birgðahald heimila (viðauki 13).
- Embætti landlæknis, lýðheilsusvið, uppfærir lista yfir innihald neyðarmatvælapakka sem sendur er til heimila í sóttkví/afkvíun (viðauki 13).
- Vefstjóri EL hefur undirbúning að aukinni upplýsingamiðlun á vef EL og á samfélagsmiðli EL
- Aðstoðarmaður landlæknis verður tímabundið sóttvarnalækni til aðstoðar.

HÆTTUSTIG

- Framkvæmir eftirlit með heilbrigðisþjónustu í heimsfaraldri influensu.
- Fulltrúi embættis landlæknis í samráðshópi um sálrænan stuðning sinnir upplýsingaskyldu til landlæknis og SVL.
- Fulltrúi embættis landlæknis í stjórn SST sinnir upplýsingaskyldu til landlæknis og SVL.
- Embætti landlæknis, lýðheilsusvið, miðlar lista til almennings og til Samtaka verslunar og þjónustu varðandi æskilegt birgðahald heimila í influensufaraldri (viðauki 13).
- Embætti landlæknis, lýðheilsusvið, miðlar lista til RKÍ yfir innihald neyðarmatvælapakka sem sendur er til heimila í sóttkví/afkvíun í influensufaraldri (viðauki 13).
- Vefstjóri EL eykur markvisst upplýsingamiðlun á vef EL og á samfélagsmiðli EL.
- Aðstoðarmaður landlæknis verður tímabundið sóttvarnalækni til aðstoðar.

NEYÐARSTIG

- Framkvæmir eftirlit með heilbrigðisþjónustu í heimsfaraldri influensu.
- Fulltrúi embættis landlæknis í samráðshópi um sálrænan stuðning sinnir upplýsingaskyldu til landlæknis og SVL.
- Fulltrúi embættis landlæknis í stjórn SST sinnir upplýsingaskyldu til landlæknis og SVL.
- Embætti landlæknis, lýðheilsusvið, miðlar lista til almennings og til Samtaka verslunar og þjónustu varðandi æskilegt birgðahald heimila í influensufaraldri (viðauki 13).
- Embætti landlæknis, lýðheilsusvið, miðlar lista til RKÍ yfir innihald neyðarmatvælapakka sem sendur er til heimila í sóttkví/afkvíun í influensufaraldri (viðauki 13).
- Vefstjóri EL uppfærir efni á vef EL og á samfélagsmiðli EL.
- Kallar eftir upplýsingum frá Fjölmíðlavaktinni og gerir ráðstafanir ef þess er talin þörf.
- Aðstoðarmaður landlæknis verður tímabundið sóttvarnalækni til aðstoðar.

8.9 Heilbrigðisstofnanir og sjúkrahús (LSH og SAK)

ÓVISSUSTIG

- Uppfæra viðbragðsáætlun heimsfaraldurs sem fellur að Landsáætlun vegna heimsfaraldurs gefin út af almannavarnadeild ríkislögreglustjóra og SVL.
- Gera ráð fyrir allt að 50% fjarveru starfsmanna og draga úr hefðbundinni starfsemi eftir þörfum. Huga að öðrum hugsanlegum mannafla.
- Skipuleggja sýkingavarnir og einangrun sjúklinga við mismunandi aðstæður (einstaklings- eða hópeinangrun).
- Skipuleggja skráningu á sjúklingum og veirulyfjanotkun í samræmi við fyrirmæli SVL.
- Skipuleggja bólusetningu starfsmanna til virkjunar ef bóluefni er tiltækt
- Gera áætlun um birgðahald á hlífðarbúnaði og skipuleggja þátttöku starfsmanna í námskeiðum um notkun hlífðarbúnaðar í samráði við SVL.
- Gera áætlun um birgðahald af hjúkrunarvörum og áætla þörf á lyfjaúðainngjafatækjum, súrefnismettunarmælum, öndunarvélum og öðrum nauðsynlegum tækjabúnaði.
- Gera áætlun um nauðsynlegar birgðir annarra lyfja en inflúensulyfja í samræmi við tilmæli SVL.
- Undirbúa fræðslu til starfsmanna um heimsfaraldur inflúensu í samræmi við fræðslu SVL og almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra.
- Gera áætlun um öryggisvörslu spítalans í samvinnu við lögreglu aðgerðasvæðisins.
- Gera áætlun um meðferð, merkingu, skráningu og vörslu látinna.
- Skipuleggja heilsufarseftirlit starfsmanna.
- Skipuleggja samvinnu við heilsugæslu aðgerðasvæðisins.

HÆTTUSTIG

- Yfirfara viðbragðsáætlun heimsfaraldurs og undirbúa virkjun hennar á neyðarstigi.

NEYÐARSTIG

- Virkja viðbragðsáætlun heimsfaraldurs ef þörf er á.
- Taka á móti veirulyfjum frá SVL (Landspítali og Sjúkrahúsið á Akureyri) eða sóttvarnalækni umdæmis og/eða svæðis og ávísa til starfsmanna og sjúklinga í samræmi við leiðbeiningar sóttvarnalæknis.
- Skrá og tilkynna ný tilfelli og veirulyfjanotkun í samræmi við fyrirmæli SVL.
- Annast fræðslu til starfsmanna í samræmi við fræðslu SVL og almannavarnadeildar ríkislögreglustjóra.
- Bólusetja sjúklinga og starfsmenn samkvæmt leiðbeiningum SVL ef bóluefni er tiltækt.
- Tryggja merkingu, skráningu og vörslu látinna.
- Tryggja öryggisvörslu starfsmanna í samvinnu við lögreglustjóra aðgerðasvæðis.

8.10 Landspítali – sérverkefni

ÓVISSUSTIG

- Farsóttanefnd LSH kemur saman. Hún starfar í umboði viðbragðsstjórnar LSH og upplýsir hana um stöðu mála. Farsóttanefnd LSH er tengiliður LSH við sóttvarnalækni.
- Metur þörf á blöndun og áfyllingu veirulyfja í samvinnu við framleiðendur/innflytjendur lyfja, Lyfjastofnun, apótek Landspítala og sóttvarnalækni og gerir áætlun um slíka framkvæmd.
- Gerir áætlun um greiningu sýna frá heilbrigðisstofnunum.
- Gerir áætlun um skipulag við dreifingu á veirulyfjum í samvinnu við pósthjónustufyrirtæki.

HÆTTUSTIG

- Farsóttanefnd LSH kemur saman. Hún starfar í umboði viðbragðsstjórnar LSH og upplýsir hana um stöðu mála. Farsóttanefnd LSH er tengiliður LSH við sóttvarnalækni.
- LSH mannar stöður heilbrigðisáhafnar í SST.
- Undirbýr blöndun og dreifingu á veirulyfjum samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis.
- Upplýsir pósthjónustufyrirtæki um kröfur til dreifingar á veirulyfjum.
- Fulltrúi Landspítala situr í samráðshópi um sálrænan stuðning.

NEYÐARSTIG

- Viðbragðsáætlun LSH er virkjuð. Viðbragðsstjórn LSH kemur saman. Farsóttanefnd LSH starfar samkvæmt verklagsreglum, í umboði viðbragðsstjórnar LSH, og er tengiliður LSH við sóttvarnalækni.
- LSH mannar stöður heilbrigðisáhafnar í SST.
- Blandar og dreifir veirulyfjum samkvæmt ákvörðun sóttvarnalæknis.
- Rannsóknarstofur vinna samkvæmt verkferlum að greiningu sýna og skila niðurstöðum til hlutaðeigandi svo fljótt sem verða má.
- Fulltrúi Landspítala situr í samráðshópi um sálrænan stuðning.

8.11 Heilsugæslan

ÓVISSUSTIG

- Uppfæra viðbragðsáætlun heimsfaraldurs sem fellur að Landsáætlun vegna heimsfaraldurs gefin út af AVD-RLS og SVL.
- Skipuleggja móttöku, vörslu og dreifingu veirulyfja til almennings.
- Skipuleggja greiningu tilfella í samfélaginu með vitjunum í heimahús, á sjúklingamóttökum, símaþjónustu eða á heilsugæslustöðvum.
- Gera ráð fyrir allt að 50% fjarveru starfsmanna og draga úr hefðbundinni starfsemi eftir þörfum. Huga að öðrum hugsanlegum mannafla.
- Gera áhættumat fyrir sitt svæði í samvinnu við sóttvarnalækni umdæmis/svæðis og í samræmi við áhættumat SVL.
- Skipuleggja sýkingavarnir á heilsugæslustöðvum, í vitjunum og á isjúklingamóttökum.
- Skipuleggja skráningu á sjúklingum og veirulyfjanotkun í samræmi við fyrirmæli SVL.
- Skipuleggja bólusetningu gegn heimsfaraldri til virkunar þegar bóluefni verður aðgengilegt.
- Gera áætlun um birgðahald á hlífðarbúnaði og skipuleggja þátttöku starfsmanna í námskeiðum um notkun hlífðarbúnaðar í samráði við SVL.
- Gera áætlun um birgðahald á hjúkrunarvörum og áætla aðgengi að lyfjaúðainngjafatækjum, súrefnismettunarmælum og öðrum nauðsynlegum tækjabúnaði.
- Skipuleggja símaþjónustu við almenning.
- Skipuleggja heilsufarseftirlit starfsmanna.
- Skipuleggja bólusetningu starfsmanna til virkunar þegar bóluefni verður aðgengilegt.
- Gera áætlun um meðferð, merkingu og skráningu látinna.
- Gera áætlun um öryggisvörslu heilbrigðisstarfsmanna í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Skipuleggja samvinnu við aðrar sjúkrastofnanir sem sinna inniliggjandi sjúklingum innan umdæmis.

HÆTTUSTIG

- Yfirfara viðbragðsáætlun heimsfaraldurs og undirbúa virkjun hennar á neyðarstigi.

NEYÐARSTIG

- Virkja viðbragðsáætlun heimsfaraldurs samkvæmt fyrirmælum SVL.
- Taka við veirulyfjum frá umdæmis- og svæðislæknum sóttvarna og ávísa í samræmi við leiðbeiningar sóttvarnalæknis.
- Annast bólusetningu almennings í samræmi við tilmæli SVL ef bóluefni er tiltækt.
- Bólusetja starfsmenn í samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis þegar bóluefni verður aðgengilegt.
- Tryggja aðgangsstýringu og öryggisvörslu starfsmanna í samvinnu við lögreglustjóra umdæmis.

8.12 Sjúkraflutningar – rekstraraðilar

ÓVISSUSTIG

- Uppfæra viðbragðsáætlun heimsfaraldurs sem fellur að Landsáætlun vegna heimsfaraldurs gefin út af AVD-RLS og SVL.
- Halda skrá yfir sjúkrabifreiðar/sjúkraflugvélar/búnað á sínu upptökusvæði. Sérstakur búnaður vegna bráðsmitandi sjúklunga er staðsettur á LSH (einangrunarhólkur).
- Kalla eftir upplýsingum frá Slysavarnafélaginu Landsbjörgu um staðsetningu björgunarsveita á upptökusvæðinu og bifreiðaeign þeirra í b og c flokki björgunarbifreiða.
- Kanna og skrá þörf fyrir hlífðarbúnað starfsmanna og varaliðs (björgunarsveitamenn).
- Skipuleggja bólusetningu starfsmanna til virkjunar þegar bóluefni verður aðgengilegt.
- Kanna og skrá þörf fyrir búnað til þrifa og sótthreinsunar.
- Kalla eftir leiðbeiningum frá SVL um varnir starfsmanna.
- Kalla eftir leiðbeiningum frá SVL um öruggan flutning smitandi sjúklunga.
- Kalla eftir leiðbeiningum frá SVL um þrif/sótthreinsun á sjúkrabifreiðum, -flugvélum, -þylum og öðrum tækjum eftir flutning smitandi sjúklunga.

HÆTTUSTIG

- Uppfæra skrár um sjúkrabifreiðar/sjúkraflugvélar/búnað á upptökusvæði. Sérstakur búnaður vegna bráðsmitandi sjúklunga er staðsettur á LSH (einangrunarhólkur).
- Uppfæra leiðbeiningar um öruggan flutning smitandi sjúklunga frá SVL.
- Eiga til á lager hlífðarbúnað fyrir starfsmenn.
- Uppfæra leiðbeiningar um notkun hlífðarbúnaðar og förgun.
- Eiga til á lager efni til sótthreinsunar og leiðbeiningar um þrif (sótthreinsum) sjúkrabifreiða/-flugvéla/-þyrlna og annarra tækja.

NEYÐARSTIG

- Vinna samkvæmt reglum frá SVL um flutning smitandi sjúklunga og þrif (sótthreinsun) á sjúkrabifreiðum, -flugvélum, -þylum og öðrum búnaði. Sérstakur búnaður vegna bráðsmitandi sjúklunga er staðsettur á LSH (einangrunarhólkur).
- Nota hlífðarbúnað samkvæmt leiðbeiningum frá SVL.
- Bólusetja starfsmenn samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis þegar bóluefni verður aðgengilegt.
- Óska eftir aðstoð frá AST í umdæmi ef þörf er á bifreiðum í eigu björgunarsveita til flutninga á sjúklingum og einnig ef þörf er á varaliði frá skyndihjálparhópum björgunarsveita.

8.13 Sjúkraflutningar – fagráð

ÓVISSUSTIG

- Fagráð sjúkraflutninga er heilbrigðisráðherra til ráðgjafar um öll fagleg málefni er varða sjúkraflutninga.

HÆTTUSTIG

- Fagráð sjúkraflutninga er heilbrigðisráðherra til ráðgjafar um öll fagleg málefni er varða sjúkraflutninga.

NEYÐARSTIG

- Fagráð sjúkraflutninga er heilbrigðisráðherra til ráðgjafar um öll fagleg málefni er varða sjúkraflutninga.

8.14 Lyfjastofnun

ÓVISSUSTIG

- Sinnir eftirliti með birgðastöðu lyfja og lækningatækja.
- Sinnir eftirliti með áætlunum um blöndun, geymslu, dreifingu og notkun veirulyfja.
- Sendir beiðni til lyfjainnflytjenda/-framleiðenda um aukningu birgða ef svo ber undir.
- Metur og afgreiðir erindi um undanþágur frá lögum og reglum um innflutning og dreifingu lyfja.

HÆTTUSTIG

- Sinnir eftirliti með birgðastöðu lyfja og lækningatækja.
- Sinnir eftirliti og upplýsingamiðlun með áætlunum um blöndun, geymslu, dreifingu og notkun veirulyfja.
- Sendir beiðni til lyfjainnflytjenda/-framleiðenda um aukningu birgða, ef svo ber undir.
- Metur og afgreiðir erindi um undanþágur frá lögum og reglum um innflutning og dreifingu lyfja.

NEYÐARSTIG

- Sinnir eftirliti með birgðastöðu lyfja og lækningatækja.
- Sinnir eftirliti og upplýsingamiðlun með áætlunum um blöndun, geymslu, dreifingu og notkun veirulyfja.
- Sendir beiðni til lyfjainnflytjenda/-framleiðenda um aukningu birgða, ef svo ber undir.
- Metur og afgreiðir erindi um undanþágur frá lögum og reglum um innflutning og dreifingu lyfja.

8.15 Lyfjaframleiðendur og lyfjainnflytjendur

ÓVISSUSTIG

- Upplýsa starfsmenn fyrirtækis um áætlun um birgðahald lyfja.
- Útbúa eigin verklagsreglur um geymslu og dreifingu veirulyfja.
- Upplýsa sóttvarnalækni um birgðastöðu og fyrningu veirulyfja.
- Vinna með apóteki LSH að áætlun um blöndun og dreifingu veirulyfja.
- Vinna með sínum birgjum að áætlun um geymslu lyfja.

HÆTTUSTIG

- Dreifa veirulyfjum samkvæmt áætlun.
- Dreifa veirulyfjum til umdæmis- og svæðislækna sóttvarna, LSH og SAK samkvæmt fyrirmælum SVL.
- Vinna með birgjum að undirbúningi við afhendingu lyfja.
- Öryggisvarsla í samvinnu við lögreglu umdæmis.

NEYÐARSTIG

- Dreifa veirulyfjum samkvæmt áætlun.
- Dreifa veirulyfjum til umdæmis- og svæðislækna sóttvarna, LSH og SAK samkvæmt fyrirmælum SVL.
- Vinna með birgjum að undirbúningi við afhendingu lyfja.
- Öryggisvarsla í samvinnu við lögreglu umdæmis.

8.16 Lyfjaheildsalar dýralyfja

ÓVISSUSTIG

- Hafa á hverjum tíma a.m.k. tveggja mánaða birgðir af nauðsynlegustu dýralyfjum. Samkvæmt lyfjalögum nr. 93/1994 er lyfjaheildsölum skylt að eiga nægar birgðir af nauðsynlegum lyfjum og sem veitt hefur verið markaðsleyfi fyrir. Á þessi grein einnig við um dýralyf.
- Gera áætlun um dreifingu á dýralyfjum, í samráði við yfirdýralækni með það að markmiði að hvergi komi til skorts í a.m.k. tvo mánuði. Hafa skal skiptingu landsins í sóttvarnasvæði í huga við áætlunargerðina.

HÆTTUSTIG

- Gera viðskiptavinum sínum grein fyrir ástandinu og hvaða áhrif það hafi á dreifingu lyfja.
- Eftirlit með veltulager dýralyfja. Gera héraðsdýralækni í hverju héraði grein fyrir birgðastöðu og yfirfara dreifingaráætlun í samráði við yfirdýralækni.
- Dreifa dýralyfjum samkvæmt áætlun sem hefur það að markmiði að hvergi komi til skorts (koma í veg fyrir hamstur).
- Öryggisvarsla birgða í samvinnu við lögreglu umdæmis.

NEYÐARSTIG

- Öll lyfjadreifing dýralyfja verði framkvæmd samkvæmt fyrirfram gerðri áætlun og þannig leitast við að tryggja að birgðir nauðsynlegustu dýralyfja endist sem lengst.
- Leita allra leiða við að koma nauðsynlegum dýralyfjum þangað sem þörf er á þeim í samráði við almannavarnanefndir.
- Öryggisvarsla birgða í samvinnu við lögreglu umdæmis.

8.17 Íslandspóstur og aðrir dreifingaraðilar lyfja

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun og upplýsa SVL um flutning nauðsynlegra lyfja til heilbrigðisstofnana og lyfjabúða.
- Gera áætlun um dreifingu veirulyfja og annarra lyfja í samráði við lyfjaframleiðendur/-innflytjendur og SVL.

HÆTTUSTIG

- Dreifa veirulyfjum til umdæmis- og svæðislækna sóttvarna, LSH og SAK samkvæmt fyrirmælum SVL.
- Dreifa nauðsynlegum lyfjum og dreypilyfjum til heilbrigðisstofnana og lyfjabúða.
- Öryggisvarsla birgða í samvinnu við lögreglu umdæmis.

NEYÐARSTIG

- Hætta almenntri póstvinnslu og engum almennum pósti dreift.
- Senda tilkynningar um lokun fyrirtækisins.
- Dreifa nauðsynlegum lyfjum til heilbrigðisstofnana frá apóteki LSH og öðrum lyfjaframleiðendum/-innflytjendum.
- Dreifa veirulyfjum til umdæmis- og svæðislækna sóttvarna, LSH og SAK samkvæmt fyrirmælum SVL.
- Öryggisvarsla birgða í samvinnu við lögreglu umdæmis.

8.18 Matvælastofnun

ÓVISSUSTIG

- Halda skrá yfir alla dýralækna í landinu, heimilisföng þeirra og símanúmer þannig að fljótlegt sé að hafa samband við þá ef neyðarástand skapast.
- Tryggja að ávallt sé dýralæknir á vakt á hverju vaktsvæði.
- Miðla upplýsingum úr gagnagrunni um fjölda búfjár og staðsetningu þess.

HÆTTUSTIG

- Upplýsa dýralækna um ástandið og minna þá á skyldur þeirra í þessu sambandi.
- Tryggja að ávallt sé dýralæknir á vakt á hverju vaktsvæði.
- Miðla upplýsingum úr gagnagrunni um fjölda búfjár og staðsetningu þess.
- Senda upplýsingar til almannavarnanefnda um vaktsíma dýralækna.

NEYÐARSTIG

- Upplýsa dýralækna um ástandið og minna þá á skyldur þeirra í þessu sambandi.
- Tryggja að ávallt sé dýralæknir á vakt á hverju vaktsvæði.
- Miðla upplýsingum úr gagnagrunni um fjölda búfjár og staðsetningu þess.
- Senda upplýsingar til almannavarnanefnda um vaktsíma dýralækna.

8.19 Matvælabirgjar og matvælaframleiðendur – dreifing nauðsynja

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun um öryggisvörslu bygginga í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Kalla eftir lista yfir æskilegt birgðahald heimila í inflúensufaraldri frá embætti landlæknis.

HÆTTUSTIG

- Undirbúa öryggisvörslu við innganga í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Birgja sig upp af nauðsynlegum vörum samkvæmt lista yfir æskilegt birgðahald heimila í inflúensufaraldri frá embætti landlæknis.

NEYÐARSTIG

- Öryggisvarsla við innganga í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Birgjar hafa opið svo lengi sem auðið er og miðla vörum til smásölu á meðan birgðir endast.

8.20 Matvöruverslanir – dreifing nauðsynja

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun um öryggisvörslu bygginga í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Kalla eftir lista yfir heppilegt birgðahald heimila í heimsfaraldri frá embætti landlæknis.

HÆTTUSTIG

- Undirbúa öryggisvörslu við innganga í matvörubúðum í samvinnu við lögreglu.
- Undirbúa örugga afgreiðslu nauðsynja í samræmi við almennar sóttvarnaráðstafanir.
- Birgja sig upp af nauðsynlegum vörum samkvæmt lista yfir heppilegt birgðahald heimila frá embætti landlæknis.
- Kalla eftir lista frá Samgöngustofu yfir sendibíla og leigubíla sem starfa innan hvers sóttvarnasvæðis.

NEYÐARSTIG

- Öryggisvarsla við innganga í samvinnu við lögreglu umdæmis ef nauðsyn krefur.
- Matvöruverslanir hafa opið svo lengi sem auðið er.
- Matvöruverslanir dreifa neyðarmatvælapökkum til heimila í sóttkví í samvinnu við björgunarsveitir og/eða leigubílafyrirtæki.

8.21 Olúfyrirtæki og bensínstöðvar – dreifing nauðsynja

ÓVISSUSTIG

- Uppfæra áætlun um dreifingu á eldsneyti yfir sóttvarnalínur í samvinnu við Vegagerðina.
- Gera lista yfir þær bensínsölur sem nauðsynlegt er að verði opnar á öllum stigum faraldurs.
- Gera lista yfir nauðsynlegar bensín- og olíuvörur.

HÆTTUSTIG

- Birgja sig upp af nauðsynlegum vörum.
- Uppfæra lista yfir þær bensínsölur sem nauðsynlegt er að verði opnar á öllum stigum faraldurs.
- Öryggisvarsla ef þörf krefur í samvinnu við lögreglu umdæmis.

NEYÐARSTIG

- Birgjar hafa opið svo lengi sem auðið er og miðla vörum til smásölnunar á meðan birgðir endast.
- Öryggisvarsla ef þörf krefur í samvinnu við lögreglu umdæmis.

8.22 Flutningafyrirtæki – dreifing nauðsynja

ÓVISSUSTIG

- Uppfæra áætlun um dreifingu nauðsynja (matvæli, eldsneyti, fóður, lyf og lækningavörur) innan sóttvarnasvæða og yfir sóttvarnalínur í samvinnu við Vegagerðina.
- Uppfæra skrár yfir lykilverslanir nauðsynja í sóttvarnaumdæmum.

HÆTTUSTIG

- Undirbúa dreifingu nauðsynja innan sóttvarnasvæða og yfir sóttvarnalínur í samvinnu við Vegagerðina.
- Uppfæra skrár yfir lykilverslanir nauðsynja í sóttvarnaumdæmum.

NEYÐARSTIG

- Dreifa nauðsynjum til lykilverslana nauðsynja í sóttvarnaumdæmum.
- Dreifa nauðsynjum á milli sóttvarnasvæða samkvæmt nánari fyrirmælum SVL og í samvinnu við Vegagerðina.

8.23 Bændasamtök Íslands

ÓVISSUSTIG

- Sinna upplýsingaskyldu gagnvart félagsmönnum og tilkynna um breytt almannavarnastig.
- Hvetja umráðamenn búfjár til að skrifa leiðbeiningar um fóðrun og umhirðu dýranna og þrif á tækjabúnaði og húsum. Einnig að hafa tiltækar teikningar af húsum og jörðum og fjölda og staðsetningu dýranna í húsum og í haga. Sömuleiðis að hafa tiltækan hlífðarfatnað fyrir afleysingafólk.

HÆTTUSTIG

- Sinna upplýsingaskyldu gagnvart félagsmönnum og tilkynna um breytt almannavarnastig.
- Ítreka hvatningu til umráðamanna búfjár um að skrifa leiðbeiningar um fóðrun og umhirðu dýranna og þrif á tækjabúnaði og húsum. Einnig að hafa tiltækar teikningar af húsum og jörðum og fjölda og staðsetningu dýranna í húsum og í haga. Sömuleiðis að hafa tiltækan hlífðarfatnað fyrir afleysingafólk.
- Hvetja umráðamenn búfjár til að þjálfa upp afleysingafólk og tryggja að það sé viðbúið.

NEYÐARSTIG

- Sinna upplýsingaskyldu gagnvart félagsmönnum og tilkynna um breytt almannavarnastig.
- Aðstoða almannavarnanefndir við skipulagningu á aðstoð við bændur.

8.24 Fóður vegna dýra (innflytjendur og framleiðendur)

ÓVISSUSTIG

- Sjá til þess að á hverjum tíma séu fóðurbirgðir eins miklar og hægt er.
- Uppfæra skrá yfir viðskiptavini reglulega þannig að hægt sé að hafa samband við þá með skömmum fyrirvara.
- Útbúa áætlun um tilfærslu í framleiðslu miðað við fóðurþörf.

HÆTTUSTIG

- Upplýsa alla starfsmenn og viðskiptavini um yfirvofandi hættu á að innflutningur verði stöðvaður og afleiðingar þess.
- Hefja tilfærslu í framleiðslu þannig að alifugla- og svínafóður hafi forgang.
- Útbúa lista yfir viðskiptavini og forgangsraða eftir því hver fóðurþörf hvers og eins er.
- Útbúa áætlun um flutninga miðað við hugsanlega lokun svæða, í samvinnu við önnur fóðurfyrirtæki.

NEYÐARSTIG

- Senda upplýsingar til almannavarnanefnda um viðskiptavini sem nauðsynlega þurfa að fá fóður.
- Upplýsa alla starfsmenn og viðskiptavini um stöðu mála og hvaða röskun ástandið muni hafa í för með sér.
- Hafa samband við önnur fóðurfyrirtæki og vinna náið með þeim að dreifingu fóðurs miðað við fóðurþörf.
- Flytja fóður til þeirra sem nauðsynlega þurfa á því að halda en neita öðrum.
- Skipuleggja flutninga miðað við lokun svæða og fóðurþörf.

8.25 Neyðarlínan

ÓVISSUSTIG

- Yfirfara boðunaráætlun í samráði við SVL og almannavarnir.
- Gera greiningarkort vegna influensu í samvinnu við SVL og yfirlækni utanspítalabjónustu.
- Boða viðbragðsaðila og tilkynna breytt almannavarnastig samkvæmt frekari fyrirmælum yfirvalda.

HÆTTUSTIG

- Boða aðila og tilkynna breytt almannavarnastig samkvæmt frekari fyrirmælum yfirvalda.

NEYÐARSTIG

- Boða aðila með boðunaráætlun og tilkynna breytt almannavarnastig samkvæmt frekari fyrirmælum yfirvalda.
- Neyðarverðir vinna eftir greiningarkortum influensu.

8.26 Samgöngustofa

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun um takmörkun á millilandasiglingum samkvæmt ákvörðun SVL.
- Gera áætlun um takmörkun á millilandaflugi samkvæmt ákvörðun SVL.
- Gerir lista yfir sendiferðabíla og leigubíla innan aðgerðasvæða og uppfæra hann.
- Upplýsa Landsamband leigubíla og sendibíla um þeirra hlutverk í þessari áætlun sem er að dreifa neyðarmatvælapökkum frá verslunum til heimila í sóttkví.

HÆTTUSTIG

- Tilkynna takmörkun á millilandasiglingum samkvæmt ákvörðun SVL.
- Tilkynna takmörkun á millilandaflugi og innanlandsflugi samkvæmt ákvörðun SVL.
- Tilkynna breytt almannavarnastig til Landssambands leigubíla og sendibíla.
- Miðla listum yfir sendiferðabíla og leigubíla til SA, verslana og aðgerðastjórna.

NEYÐARSTIG

- Tilkynna takmörkun á millilandasiglingum samkvæmt ákvörðun SVL.
- Tilkynna takmörkun á millilandaflugi og innanlandsflugi samkvæmt ákvörðun SVL.
- Tilkynna breytt almannavarnastig til Landssambands leigubíla- og sendibíla.
- Svара fyrirspurnum frá leigubílstjórum og bílstjórum sendiferðabíla vegna dreifingu neyðarmatvælapakka frá verslunum til heimila í sóttkví/afkvíun.

8.27 Vegagerðin

ÓVISSUSTIG

- Kalla eftir gátlista frá AVD-RLS yfir uppsetningu og staðsetningu lokunarpósta og öryggisvörslu á lokunarpóstum sóttvarnasvæða.
- Gera áætlun um hámarksmönnun á 1777.

HÆTTUSTIG

- Hámarksmönnun 1777.
- Undirbúa uppsetningu lokunarpósta á sóttvarnalínunum sóttvarnasvæða í samvinnu við AVD-RLS og lögreglustjóra.

NEYÐARSTIG

- Hámarksmönnun 1777.
- Uppsetning lokunarpósta við sóttvarnalínur í samvinnu við AVD-RLS og lögreglustjóra.
- Fylgjast með dreifingu nauðsynja á vegum og miðlar upplýsingum til SST.
- Leggja til starfsmenn í öryggisvörslu á lokunarpóstum við sóttvarnalínur.

8.28 Isavia

ÓVISSUSTIG

- Upplýsa flugfélög um hugsanlegar takmarkanir á millilandaflugi og innanlandsflugi í heimsfaraldri inflúensu samkvæmt ákvörðunum SVL.

HÆTTUSTIG

- Tilkynna takmörkun á millilandaflugi og innanlandsflugi samkvæmt ákvörðun SVL.
- Óska eftir virkjun virkjun viðbragðsáætlunar sóttvarna fyrir alþjóðaflugvelli ef svo ber undir.
- Sinna upplýsingamiðlun til farþega um heimsfaraldur innan alþjóðaflugvalla.

NEYÐARSTIG

- Tilkynna takmörkun á millilandaflugi og innanlandsflugi samkvæmt ákvörðun SVL.
- Óska eftir virkjun viðbragðsáætlunar sóttvarna fyrir alþjóðaflugvelli ef svo ber undir.
- Efla nauðsynlega upplýsingamiðlun til farþega heimsfaraldur innan alþjóðaflugvalla.

8.29 Landhelgisgæslan

ÓVISSUSTIG

- Undirbúa mönnun SST á hættu- og neyðarstigi.
- Uppfæra áætlun um flutning smitandi sjúklinga sem rekstraraðili sjúkraflutninga. Sérstakur búnaður vegna bráðsmitandi sjúklinga er staðsettur á LSH (einangrunarhólkur).
- Undirbúa og uppfæra áætlanir vegna skýlis nr. 831 á Keflavíkuflugvelli (viðbragðsáætlun sóttvarna- alþjóðaflugvellir).

HÆTTUSTIG

- Undirbúa mönnun SST.
- Uppfæra áætlun um flutning influensusjúklinga sem rekstraraðili sjúkraflutninga. Sérstakur búnaður vegna bráðsmitandi sjúklinga er staðsettur á LSH (einangrunarhólkur).
- Undirbúa og uppfæra áætlanir vegna skýlis nr. 831 á Keflavíkuflugvelli (viðbragðsáætlun sóttvarna-alþjóðaflugvellir).

NEYÐARSTIG

- Manna SST.
- Fylgja áætlun um flutning influensusjúklinga sem rekstraraðili sjúkraflutninga. Sérstakur búnaður vegna bráðsmitandi sjúklinga er staðsettur á LSH (einangrunarhólkur).
- Skýli nr. 831 á Keflavíkuflugvelli notað fyrir móttöku flugvéla með bráðveika einstaklinga ef svo ber undir samkvæmt viðbragðsáætlun sóttvarna –alþjóðaflugvellir.

8.30 Ferðamálastofa

ÓVISSUSTIG

- Tilkynna Samtökum ferðþjónustunnar (SAF) og aðilum í gagnagrunni Ferðamálastofu um breytt almannavarnastig almannavarna.
- Gera viðbragðsáætlun Ferðamálastofu og SAF þar sem farið er yfir þörf á viðbúnaði með tilliti til sóttvarnasvæða sem og hvaða áhrif svæðalokanir kunni að hafa á að koma ferðamönnum til síns heima. Viðbragðsáætlun er unnin í samvinnu við sóttvarnalækni og AVD-RLS.
- Miðla upplýsingum á nauðsynlegum tungumálum frá sóttvarnalækni og AVD-RLS til SAF og ferðþjónustuaðila sem eru í gagnagrunni Ferðamálastofu.
- Kynna viðbragðsáætlun Ferðamálastofu og SAF meðal ferðþjónustuaðila í samvinnu við SAF.

HÆTTUSTIG

- Tilkynna SAF og aðilum í gagnagrunni Ferðamálastofu um virkjun áætlunar á hættustigi.
- Virkja viðbragðsáætlun Ferðamálastofu og SAF á hættustigi, endurskoða áætlun ef þörf er á.
- Miðla upplýsingum frá sóttvarnalækni og AVD-RLS til SAF og ferðþjónustuaðila í gagnagrunni Ferðamálastofu. Tryggja að upplýsingarnar séu á nauðsynlegum tungumálum.
- Aðstoða SAF og aðila í gagnagrunni Ferðamálastofu við undirbúning vegna heimsfaraldurs inflúensu á hættustigi.

NEYÐARSTIG

- Tilkynna SAF og aðilum í gagnagrunni Ferðamálastofu um virkjun áætlunar á neyðarstigi.
- Virkja viðbragðsáætlun Ferðamálastofu og SAF á neyðarstigi, endurskoða áætlun ef þörf er á.
- Miðla upplýsingum frá sóttvarnalækni og AVD-RLS til SAF og ferðþjónustuaðila í gagnagrunni Ferðamálastofu. Tryggja að upplýsingarnar séu á nauðsynlegum tungumálum.
- Aðstoða SAF og aðila í gagnagrunni Ferðamálastofu við undirbúning vegna heimsfaraldurs inflúensu á neyðarstigi.

8.31 Ríkisstjórn Íslands

ÓVISSUSTIG

- Heilbrigðisráðherra upplýsir ríkisstjórnina reglulega um stöðu mála og tímaskið WHO á hverjum tíma eftir upplýsingum frá sóttvarnalækni.
- Ríkisstjórnin í heild ber ábyrgð á að tryggja undirbúning nauðsynlegra ráðstafana í samræmi við áætlun þessa svo sem með ákvörðun fjárveitinga, útgáfu reglugerða o.fl.
- Við virkjun áætlunarinnar þarf hver ráðherra að athuga hvort semja þurfi reglugerðir sem styðja við ríkisstjórnarákvarðanir á öllum almannavarnastigum (óvissu-, hættu- og neyðarstigi), bæði hvað varðar stofnanir ríkisins og einkafyrirtæki sem annast þjóðfélagslega mikilvæga starfsemi.
- Þá ber hver ráðherra ábyrgð á að marka skýra stefnu um hvernig staðið verður að nauðsynlegri lágmarkspjónustu síns ráðuneytis og undirstofnana þess. Í forgangsröðun skal taka tillit til þess hvaða starfsemi er hægt að afleggja tímabundið.
- Ráðuneytisstjóranefnd upplýsir heilbrigðisráðherra og innanríkisráðherra um stöðu mála varðandi undirbúning viðbúnaðar og áætlanagerð almannavarna. Ríkisstjórnin tekur ákvörðun um fjárhagslegar ráðstafanir sem gerðar eru og tillögur varðandi undirbúning.
- Tryggja lágmark birgðahald veirulyfja, dreypilyfja, sýklalyfja og annarra lyfja innanlands. Einnig lágmarks hlífðarbúnað.

Stefnumarkandi ákvarðanir ríkisstjórnar

- Fjárhagslegar ákvarðanir um kaup á nauðsynlegum lyfjabirgðum og hlífðarbúnaði í samræmi við tillögur SVL.
- Fjárhagslegar ákvarðanir um gerð nauðsynlegs fræðsluefnis, útgáfu áætlana og kostnað við æfingar samkvæmt tillögu SVL og ríkislögreglustjóra.
- Ákvarðanir sem miða að því að tryggja fjarskipti, upplýsingamiðlun og nauðsynlega aðkomu sóttvarnalæknis í SST.

HÆTTUSTIG

- Að höfðu samráði SVL og AVD-RLS er tekin ákvörðun um að virkja almannavarnakerfi landsins á Hættustig.
- Á hættustigi er SST virkjuð og einnig neyðarmiðstöð ríkisstjórnar. Haldnir verða reglulegir samráðsfundir í neyðarmiðstöðinni til þess að tryggja nauðsynlegt upplýsingastreymi milli ráðuneyta og stofnana.
- Utanríkisráðuneytið kannar fjölda og staðsetningu íslenskra ríkisborgara á erlendri grund.
- Setja af stað hert úrræði til þess að hindra að faraldur berist til landsins og dreifingu hans um landið. Undirbúa ráðstafanir til þess að tryggja að þjóðfélagslega nauðsynlegri starfsemi sé viðhaldið. Tryggja nauðsynlegt birgðahald í hverju sóttvarnaumdæmi fyrir sig í samræmi við hegðun faraldursins.
- Kalla saman aðgerðarstjórnir í sóttvarna-/lögregluumdæmum til að undirbúa ráðstafanir. Upplýsa almenning um nauðsynlegar varnarráðstafanir og viðbúnað stjórnvalda. Áréttu um stöðu mála hérlandis, þar sem farsóttin hafi ekki komið upp og miðla fræðslu um ráðstafanir sem draga úr sýkingarhættu.

Stefnumarkandi ákvarðanir ríkisstjórnar

- Ákvörðun um fjárveitingar til að kosta sérstaka fræðsluferferð hérlendis.
- Ákvörðun um fjárhagslegar skuldbindingar ríkisins til að tryggja nauðsynlegt birgðahald matvöru og eldsneytis.
- Ákvörðun um að grípa til takmörkunar á landamærastöðvum komi um það tillaga frá sóttvarnalækni. Gefa þarf út reglugerð um takmörkunina og uppsetningu sóttvarnastöðva á viðkomandi landamærum enda er gert ráð fyrir því í alþjóðaheilbrigðisreglugerð sem Ísland er aðili að. Tilkynningar sendar til hlutaðeigandi aðila svo sem vegna alþjóðaflugs, siglinga o.s.frv.
- Fjárhagslegar ákvarðanir teknar um nauðsynlegan sóttvarnaviðbúnað í sóttvarnaumdæmum, uppsetningu móttökustöðva, nauðsynlegt birgðahald, lokunarviðbúnað o.s.frv. Áframhaldandi miðlun fræðslu til almennings.

NEYÐARSTIG

- Að höfðu samráði SVL og AVD-RLS er tekin ákvörðun um að virkja almannavarnakerfi landsins á Neyðarstig.
- SVL, með stuðningi almannavarna, grípur til fyrirbyggjandi sóttvarnaráðstafana í samræmi við samþykki ríkisstjórnarinnar um afkvíun landsins, afkvíun sóttvarnasvæða innanlands, samkomubanns, lokunar skóla og lokunar vinnustaða.

Stefnumarkandi ákvarðanir ríkisstjórnar

Ríkisstjórnin tekur ákvörðun um eftirtaldar ráðstafanir sem heilbrigðisráðherra mælir fyrir um að tillögu sóttvarnalæknis með reglugerð:

- Ákvörðun um að fyrirskipa takmörkun á ferðum fólks til landsins til þess að tryggja afkvíun þess.
- Ákvörðun um samkomubann með fyrirmælum um lokun samkomuhúsa, veitingastaða, kvikmyndahúsa o.s.frv.
- Ákvörðun um lokun grunnskóla og framhaldsskóla landsins. Menntamálayfirvöld tryggja fjarkennslu.
- Ákvörðun um að mæla fyrir um lokun vinnustaða sem ekki eru nauðsynlegir fyrir rekstur innviða samfélagsins og þar sem hægt er að draga tímabundið úr starfsemi.
- Ákvörðun um að mæla fyrir um afkvíun landsins í sóttvarnasvæði og banni við ferðum milli sóttvarnasvæða.

8.32 Mennta- og menningarmálaráðuneytið – Skólahlald

ÓVISSUSTIG

- Allir skólar geri viðbragðsáætlun sem tekur mið af aðstæðum skólans og að einn starfsmaður verði ábyrgur fyrir áætlunargerðinni.
- Gera áætlun um hvernig nýta megi sem best upplýsingakerfi skólans svo sem símasvörun tölvupóst, nettengd kennslukerfi og heimasíðu.
- Skólastjórnendur fái heilbrigðismenntaðan starfsmann til að vinna með skólanum að undirbúningi.
- Yfirfara allar boðleiðir.
- Kortleggja tengsl skólans við almannavarnaráætlanir í sveitarfélaginu.

HÆTTUSTIG

- Gera birgðaáætlun um sóttvarnabúnað skóla (grímur, hanskar o.fl.).
- Gera verklagsreglur um ræstingar með tilliti til sóttvarna.
- Gera verklagsreglur um viðbrögð þegar börn og kennarar fara að veikjast.
- Gera áætlun um öryggi fasteigna og búnaðar skólans, komi til lokunar.
- Skrá fjarvistir nemenda vegna veikinda í Mentor.

NEYÐARSTIG

- Opinberir skólar munu halda uppi starfsemi eins lengi og unnt er.
- Markmið er að starfsmenn skóla haldi áfram störfum þó nemendur séu sendir heim vegna sóttvarnaráðstafana.
- Skipuleggja hlutverk kennara í heimanámi.
- Skrá fjarvistir nemenda vegna veikinda í Mentor.

8.33 Seðlabankinn

ÓVISSUSTIG

- Eiga virkt samstarf við fjármálafyrirtæki í samvinnu við Samtök fjármálafyrirtækja og Fjármálaeftirlitið hvað varðar viðbrögð við breytingum á almannavarnastigi almannavarna. Fjármálaeftirlitið hvetur fjármálafyrirtæki til gerðar eigin viðbragðsáætlunar í samvinnu við Seðlabanka Íslands.
- Bera ábyrgð á gerð eigin viðbragðsáætlunar og aðkomu að gerð viðbragðsáætlunar fjármálafyrirtækja varðandi þá starfshætti þeirra sem varða framkvæmd millibankagreiðslumiðlunar.

HÆTTUSTIG

- Halda uppi virku og leiðbeinandi upplýsingastreymi til almennings.
- Halda virkum lykilviðskiptaháttum fyrir almenning og fyrirtæki í samvinnu við Samtök fjármálafyrirtækja að því er varðar millibankagreiðslumiðlunina.
- Bera ábyrgð á að millibankagreiðslumiðlun í landinu virki þannig að fjármálafyrirtæki (þátttakendur í stórgreiðslu- og jöfnunarkerfum) geti þjónað viðskiptavinum, þ.e. almenningi, fyrirtækjum og stofnunum þannig að hægt sé að sinna flestum viðskiptaþörfum þeirra.
- Tryggja seðladreifingu í samvinnu við innlánsstofnanir.
- Eiga aðkomu að greiðslumiðlun fjármálafyrirtækja til útlanda í samvinnu við fjármálafyrirtæki og aðra eftir því sem á þarf að halda.
- Bera ábyrgð á miðlægu uppgjöri innlendra kreditkortaviðskipta.

NEYÐARSTIG

- Halda uppi virku og leiðbeinandi upplýsingastreymi til almennings.
- Halda virkum lykilviðskiptaháttum fyrir almenning og fyrirtæki í samvinnu við Samtök fjármálafyrirtækja að því er varðar milligreiðslumiðlun.
- Bera ábyrgð á að millibankagreiðslumiðlun í landinu virki þannig að fjármálafyrirtæki (þátttakendur í stórgreiðslu- og jöfnunarkerfum) geti þjónað viðskiptavinum, þ.e. almenningi, fyrirtækjum og stofnunum þannig að hægt sé að sinna flestum viðskiptaþörfum þeirra.
- Tryggja seðladreifingu í samvinnu við innlánsstofnanir.
- Eiga aðkomu að greiðslumiðlun fjármálafyrirtækja til útlanda í samvinnu við fjármálafyrirtæki og aðra eftir því sem á þarf að halda.
- Bera ábyrgð á miðlægu uppgjöri innlendra kreditkortaviðskipta.

8.34 Fjármálaeftirlitið (FME)

ÓVISSUSTIG

- Gera eigin viðbúnaðaráætlun vegna viðbúnaðarstarfsstöðvar í fjármálakreppu vegna heimsfaraldurs í samvinnu við Seðlabanka Íslands og eftirlitsskylda aðila (bankar og verðbréfaskráning).

HÆTTUSTIG

- Starfrækja viðbúnaðarstarfsstöð vegna fjármálakreppu í heimsfaraldri í samvinnu við Seðlabanka Íslands og eftirlitsskylda aðila (bankar og verðbréfaskráning).

NEYÐARSTIG

- Starfrækja viðbúnaðarstarfsstöð vegna fjármálakreppu í heimsfaraldri í samvinnu við Seðlabanka Íslands og eftirlitsskylda aðila (bankar og verðbréfaskráning).

8.35 Greiðsluveitan

ÓVISSUSTIG

- Gera viðbragðsáætlun, af því marki sem varðar starfsemi Greiðsluveitunnar, í samstarfi við fjármálafyrirtæki og tækniþjónustuaðila þannig að greiðslumiðlun í landinu verði virk í heimsfaraldri í samvinnu við Seðlabanka Íslands og Reiknistofu bankanna (RB) .

HÆTTUSTIG

- Bera ábyrgð á að greiðslumiðlun í landinu (virkni JK- og RÁS kerfa) virki þannig að almenningur geti sinnt flestum sínum viðskiptaþörfum í samvinnu við fjármálafyrirtæki, færsluhirða og Seðlabanka Íslands.
- Tryggja greiðslumiðlun til útlanda á vettvangi SWIFT í samvinnu við Seðlabanka Íslands og RB, tækniþjónustuveitandann.

NEYÐARSTIG

- Bera ábyrgð á að greiðslumiðlun í landinu virki þannig að almenningur geti sinnt flestum sínum viðskiptaþörfum í samvinnu við fjármálafyrirtæki, færsluhirða og Seðlabanka Íslands.
- Tryggja greiðslumiðlun til útlanda á vettvangi SWIFT í samvinnu við Seðlabanka Íslands og RB, tækniþjónustuveitandann.

8.36 Reiknistofa bankanna (RB) og aðrir birgjar (erlendir sem innlendir)

ÓVISSUSTIG

- Gera viðbragðsáætlun í samstarfi við fjármálafyrirtæki og aðra viðskiptavini Reiknistofu bankanna (RB) þannig að greiðslumiðlun í landinu verði virk í heimsfaraldri að viðhöfðu samráði við Seðlabanka Íslands.
- RB sem tækniþjónustuveitandi Seðlabanka Íslands, Greiðsluveitunnar og fjármálafyrirtækja ber að uppfylla þau skilyrði sem nauðsynleg eru til að tryggja eðlilega virkni og greiðslumiðlunarkerfa.

HÆTTUSTIG

- Bera ábyrgð á að greiðslumiðlun í landinu virki þannig að almenningur geti sinnt flestum sínum viðskiptaþörfum í samvinnu við fjármálafyrirtæki og Seðlabanka Íslands.

NEYÐARSTIG

- Bera ábyrgð á að greiðslumiðlun í landinu virki þannig að almenningur og fyrirtæki geti sinnt flestum sínum viðskiptaþörfum í samvinnu við fjármálafyrirtæki og Seðlabanka Íslands.

8.37 Samtök fjármálafyrirtækja (SFF)

ÓVISSUSTIG

- Gera viðbragðsáætlun fyrir fjármálafyrirtæki og úthýsingaraðila í samvinnu við Seðlabanka Íslands.
- Gera leiðbeinandi upplýsingar til fyrirtækja til birtingar á hættu- og neyðarstigi.

HÆTTUSTIG

- Uppfæra áætlanir vegna heimsfaraldurs influensu.
- Bera ábyrgð á virku og leiðbeinandi upplýsingastreymi til almennings. Birta upplýsingar og fræðslu ætlaðar til notkunar á hættustigi.
- Halda virkum lykilviðskiptaháttum fyrir almenning og fyrirtæki í samvinnu við Seðlabanka Íslands og fjármálaeftirlitið (FME).

NEYÐARSTIG

- Bera ábyrgð á virku og leiðbeinandi upplýsingastreymi til almennings. Birta upplýsingar og fræðslu ætlaðar til notkunar á hættustigi.
- Halda virkum lykilviðskiptaháttum fyrir almenning og fyrirtæki í samvinnu við Seðlabanka Íslands og fjármálaeftirlitið (FME).

8.38 Nasdaq verðbréfamiðstöð hf.

ÓVISSUSTIG

- Nasdaq verðbréfamiðstöð hf. mun vinna samkvæmt eigin viðbragðsáætlun vegna heimsfaraldurs í samvinnu við fjármálafyrirtæki (aðilum tengdum verðbréfamiðstöð) þ.m.t. Seðlabanka Íslands.

HÆTTUSTIG

- Nasdaq verðbréfamiðstöð hf. mun vinna samkvæmt eigin viðbragðsáætlun vegna heimsfaraldurs í samvinnu við fjármálafyrirtæki (aðilum tengdum verðbréfamiðstöð) þ.m.t. Seðlabanka Íslands.
- Bera ábyrgð á að uppgjör verðbréfavíðskipta geti farið fram, í samræmi við eigin viðbragðsáætlun, í samvinnu við fjármálafyrirtæki (aðilum tengdum verðbréfamiðstöð) þ.m.t. Seðlabanka Íslands.

NEYÐARSTIG

- Nasdaq verðbréfamiðstöð hf. mun vinna samkvæmt eigin viðbragðsáætlun vegna heimsfaraldurs í samvinnu við fjármálafyrirtæki (aðilum tengdum verðbréfamiðstöð) þ.m.t. Seðlabanka Íslands.
- Bera ábyrgð á að uppgjör verðbréfavíðskipta geti farið fram, í samræmi við eigin viðbragðsáætlun, í samvinnu við fjármálafyrirtæki (aðilum tengdum verðbréfamiðstöð) þ.m.t. Seðlabanka Íslands.

8.39 Ríkisútvarpið (RÚV)

ÓVISSUSTIG

- Fara yfir þau verkefni sem RÚV eru ætluð á hættu- og neyðarstigi heimsfaraldurs og tryggja að lágmarksviðbúnaður sé fyrir hendi til að sinna þeim.

HÆTTUSTIG

- Vinna samkvæmt eigin áætlun.
- Fréttatilkynningar sendar út reglulega á neyðarstigi í samvinnu við SST.
- RÚV sendir menn til að starfa í starfstöð RÚV í Samhæfingarstöðinni samkvæmt verklagsreglum

NEYÐARSTIG

- Vinna samkvæmt eigin áætlun.
- Fréttatilkynningar sendar út reglulega á neyðarstigi í samvinnu við SST.
- RÚV sendir menn til að starfa í starfstöð RÚV í Samhæfingarstöðinni samkvæmt verklagsreglum.

8.40 Póst- og fjarskiptastofnun – Fjarskiptafyrirtæki

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun um að tryggja aðgengi að tækniþekkingu á hverju sóttvarnasvæði og að halda grunnkerfum almenna símkerfisins, farsímaneti og interneti gangandi.
- Gera áætlun um að halda fjarskiptatengingum stofnana og fyrirtækja gangandi.

HÆTTUSTIG

- Tryggja aðgengi að tækniþekkingu á hverju sóttvarnasvæði.
- Halda grunnkerfum almenna símkerfisins, farsímaneti og interneti gangandi.
- Fjarskiptatengingum stofnana og fyrirtækja haldið gangandi.
- Miðla upplýsingum til SST.
- Öryggisvarsla bygginga ef þörf krefur í samvinnu við lögreglu umdæmis.

NEYÐARSTIG

- Tryggja aðgengi að tækniþekkingu á hverju sóttvarnasvæði.
- Halda grunnkerfum almenna símkerfisins, farsímaneti og interneti gangandi.
- Halda fjarskiptatengingum stofnana og fyrirtækja gangandi.
- Miðla upplýsingum til SST.
- Öryggisvarsla bygginga ef þörf krefur í samvinnu við lögreglu umdæmis.

8.41 Umhverfisstofnun

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun vegna meðhöndlunar úrgangs og smithættu af úrgangi í heimsfaraldri.
- Gera verklagsreglur vegna smithættu af sorpi og meðhöndlun úrgangs í heimsfaraldri.
- Sinna ráðgjöf til samstarfsaðila.
- Tilnefna tengiliði við samstarfsaðila vegna áætlunargerðar.
- Samræma hlutverk heilbrigðisfulltrúa og tilkynna þeim breytt almannavarnastig.
- Halda lista yfir móttökustaði úrgangs og staðsetningu sorphirðufyrirtækja.
- Gera áætlun um mönnun SST.

HÆTTUSTIG

- Miðla upplýsingum frá samstarfsaðilum til SVL og AVD-RLS.
- Tilkynna heilbrigðisfulltrúum breytt almannavarnastig.
- Vista upplýsingar á heimasíðu og uppfæra reglulega.
- Veita faglega ráðgjöf til sveitarstjórna og fagaðila.
- Undirbúa mönnun SST.
- Undirbúa virkjun áætlunar vegna meðhöndlunar úrgangs í heimsfaraldri.

NEYÐARSTIG

- Miðla upplýsingum frá samstarfsaðilum til SVL og AVD-RLS.
- Tilkynna heilbrigðisfulltrúum breytt almannavarnastig.
- Veita faglega ráðgjöf til sveitarstjórna og fagaðila.
- Manna SST.
- Virkja áætlun vegna meðhöndlunar úrgangs í heimsfaraldri .

8.42 Samorka

ÓVISSUSTIG

- Bera ábyrgð á uppfærslu viðbragðsáætlunar fyrir aðildarfyrirtæki og vinna náið með aðildarfyrirtækjum að gerð viðbragðsáætlana.
- Upplýsa veitustofnanir innan sambandsins um breytt almannavarnastig.

HÆTTUSTIG

- Tilkynna aðildarfélögum breytt almannavarnastig.
- Aðstoða aðildarfyrirtæki sambandsins við undirbúning vegna heimsfaraldurs.

NEYÐARSTIG

- Tilkynna aðildarfélögum breytt almannavarnastig.
- Aðstoða aðildarfyrirtæki sambandsins við framkvæmdir vegna heimsfaraldurs.

8.43 Samband íslenskra sveitarfélaga

ÓVISSUSTIG

- Miðla upplýsingum til sveitarstjórna um áætlanagerð vegna skólahlads, sorphirðu og fleiri áætlana í faraldri.
- Miðla upplýsingum til Hafnasambands Íslands og þaðan áfram til hafnarstjóra um heimsfaraldur
- Fulltrúi Sambands íslenskra sveitarfélaga í samráðshópi áfallahjálpar sinnir upplýsingaskyldu til framkvæmdastjóra Sambands íslenskra sveitarfélaga.

HÆTTUSTIG

- Miðla upplýsingum til sveitarstjórna um viðbrögð við heimsfaraldur.
- Fylgjast með upplýsingagjöf og miðla upplýsingum til Hafnasambands Íslands og þaðan áfram til hafnarstjóra um heimsfaraldur
- Fulltrúi Sambands íslenskra sveitarfélaga í samráðshópi áfallahjálpar sinnir upplýsingaskyldu til framkvæmdastjóra Sambands íslenskra sveitarfélaga.

NEYÐARSTIG

- Miðla upplýsingum til sveitarstjórna um viðbrögð við heimsfaraldur.
- Fylgjast með upplýsingagjöf og miðla upplýsingum til Hafnasambands Íslands og þaðan áfram til hafnarstjóra um heimsfaraldur
- Fulltrúi Sambands íslenskra sveitarfélaga í samráðshópi áfallahjálpar sinnir upplýsingaskyldu til framkvæmdastjóra Sambands íslenskra sveitarfélaga.

8.44 Samtök atvinnulífsins

ÓVISSUSTIG

- Sinna upplýsingaskyldu til aðildarfélaga um Landsáætlun vegna heimsfaraldurs.
- Tilkynna aðildarfélögum breytt almannavarnastig almannavarna.

HÆTTUSTIG

- Sinna upplýsingaskyldu til aðildarfélaga um Landsáætlun vegna heimsfaraldurs.
- Tilkynna aðildarfélögum breytt almannavarnastig almannavarna.
- Miðla upplýsingum til aðildarfélaga um almennar sóttvarnaráðstafanir.
- Miðla listum frá Embætti landlæknis um heppilegt birgðahald heimila í faraldri til Samtaka verslunar og þjónustu og til Samtaka iðnaðarins.
- Miðla listum frá Samgöngustofu yfir leigubíla og sendiferðabíla til Samtaka verslunar og þjónustu.

NEYÐARSTIG

- Sinna upplýsingaskyldu til aðildarfélaga um Landsáætlun vegna heimsfaraldurs.
- Tilkynna aðildarfélögum breytt almannavarnastig almannavarna.
- Miðla upplýsingum til aðildarfélaga um almennar sóttvarnaráðstafanir.
- Miðla upplýsingum til SST um mikilvæg fyrirtæki við dreifingu nauðsynja.
- Miðla listum frá Embætti landlæknis um heppilegt birgðahald heimila í faraldri til Samtaka verslunar og þjónustu og til Samtaka iðnaðarins.
- Miðla listum frá Samgöngustofu yfir leigubíla og sendiferðabíla til Samtaka verslunar og þjónustu.

8.45 Samtök launafólks (ASÍ, BHM, BSRB, o.fl.)

ÓVISSUSTIG

- Afla sér upplýsinga um áætlanagerð vegna heimsfaraldurs.
- Sinna upplýsingaskyldu gagnvart sínum félagsmönnum um ábyrgð þeirra, réttindi og skyldur í heimsfaraldri.

HÆTTUSTIG

- Gæta réttinda launafólks vegna sérstakra aðstæðna í heimsfaraldri.
- Sinna upplýsingaskyldu gagnvart sínum félagsmönnum um ábyrgð þeirra, réttindi og skyldur í heimsfaraldri.

NEYÐARSTIG

- Gæta réttinda launafólks vegna sérstakra aðstæðna í heimsfaraldri.
- Sinna upplýsingaskyldu gagnvart sínum félagsmönnum um ábyrgð þeirra, réttindi og skyldur í heimsfaraldri.

8.46 Rauði krossinn á Íslandi

ÓVISSUSTIG

- Gera áætlun um aukna virkni upplýsingasímans 1717.
- Gera áætlun um þökkun neyðarmatvælapakka samkvæmt lista frá embætti landlæknis um heppilegt birgðahald heimila í faraldri.
- Fulltrúi RKÍ boðar til fundar í samráðshópi áfallahjálpar, samkvæmt samningi embættis landlæknis, Landspítala, Biskupsstofu, Sambands íslenskra sveitarfélaga og RKÍ frá 10. desember 2013. Útkallshópur skipaður vegna verkefnis um sálrænan stuðning.
- Uppfæra búnaðarlista fyrir sjúkrabifreiðar. Uppfærir skrár yfir staðsetningu sjúkrabifreiða á landinu. Tryggir nægilegan fjölda sjúkrabifreiða samkvæmt samningi á milli RKÍ og HRN.
- Gera áætlun um mönnun fulltrúa RKÍ í SST.

HÆTTUSTIG

- Undirbúa aukna virkni upplýsingasímans 1717.
- Undirbúa neyðarmatvælapökkun og framkvæma neyðarmatvælapökkun í samvinnu við almannavarnadeild RLS og dreifendur nauðsynja, samkvæmt lista frá embætti landlæknis yfir heppilegt birgðahald heimila í faraldri.
- Uppfæra búnaðarlista fyrir sjúkrabifreiðar. Uppfæra skrár yfir staðsetningu sjúkrabifreiða á landinu. Tryggja nægilegan fjölda sjúkrabifreiða og búnað í þeim samkvæmt samningi sem gildir á milli RKÍ og HRN. Samstarf við rekstraraðila ef á þarf að halda.
- Samráðshópur áfallahjálpar tekur til starfa undir stjórn fulltrúa RKÍ.
- Manna stöður RKÍ í SST.

NEYÐARSTIG

- Efla svörun upplýsingasímans 1717.
- Framkvæma neyðarmatvælapökkun í samvinnu við almannavarnadeild RLS og dreifendur nauðsynja, samkvæmt lista frá Embætti landlæknis yfir heppilegt birgðahald heimila í faraldri.
- Sjá um dreifingu neyðarmatvæla í samvinnu við Samgöngustofu og almannavarnadeild RLS.
- Uppfæra búnaðarlista fyrir sjúkrabifreiðar og skrár yfir staðsetningu sjúkrabifreiða á landinu. Tryggja nægilegan fjölda sjúkrabifreiða samkvæmt samningi við HRN. Samstarf við rekstraraðila sjúkraflutninga ef á þarf að halda.
- Samráðshópur áfallahjálpar starfar undir stjórn fulltrúa RKÍ.
- Mannar stöður RKÍ í SST.

8.47 Slysavarnafélagið Landsbjörg

ÓVISSUSTIG

- Undirbúa mönnun björgunarsveitanna við gæslu á lokunarpóstum við sóttvarnalínur.
- Undirbúa mönnun björgunarsveitanna vegna gæslu við mikilvægar stofnanir og fyrirtæki.
- Gera áætlun um stuðning við sjúkraflutninga í samvinnu við björgunarsveitir og rekstraraðila sjúkraflutninga.
- Flokka bifreiðar aðildarsveita í b, c, d bifreiðar.
- Útbúa skrár yfir fyrstuhjálparhópa björgunarsveita á hverju sóttvarnasvæði.
- Kanna þörf fyrir sóttvarnabúnað félagsmanna.

HÆTTUSTIG

- Vinna með aðildarsveitum að skipulagningu vegna mönnunar á lokunarpóstum yfir sóttvarnalínur.
- Vinna með aðildarsveitum vegna mönnunar öryggisgæslu við stofnanir og fyrirtæki.
- Vinna með aðildarsveitum að skipulagi vegna stuðnings við sjúkraflutninga.

NEYÐARSTIG

- Sveitir Landsbjargar manna lokunarpósta í samvinnu við Vegagerð og lögreglu.
- Bifreiðar, bílstjórar og fyrstuhjálparhópar Landsbjargar mynda varalið fyrir rekstraraðila sjúkraflutninga og sinna sjúkraflutningum undir stjórn rekstraraðila sjúkraflutninga.
- Sveitir Landsbjargar sinna öryggisvörslu mikilvægra fyrirtækja og stofnana undir stjórn lögreglu.
- Sveitir Landsbjargar eru hluti af varaliði lögreglu vegna annarra aðkallandi verkefna.

8.48 Fangelsismálastofnun

ÓVISSUSTIG

- Gera viðbúnaðaráætlun þar sem farið er yfir þörf á viðbúnaði með tilliti til sóttvarnasvæða sem og hvort mögulegar svæðalokanir kunni að hafa áhrif á starfsemi fangelsa.
- Hvetja forstöðumenn fangelsa til að koma á tengslum við sóttvarnalækna og lögreglustjóra innan umdæmis stofnunarinnar og yfirfara viðbúnaðaráætlanir.
- Tryggja að forstöðumenn fangelsa hafi undir höndum allar nauðsynlegar upplýsingar um nauðsynleg viðbrögð á hættu- og neyðarstigi.

HÆTTUSTIG

- Fangelsismálastofnun vinnur samkvæmt viðbúnaðaráætlun í eigin vörslu.

NEYÐARSTIG

- Fangelsismálastofnun vinnur samkvæmt viðbúnaðaráætlun í eigin vörslu.

8.49 Þjóðkirkjan

ÓVISSUSTIG

- Upplýsa presta um áætlun vegna heimsfaraldurs og þeirra hlutverk í henni.
- Tilnefna fulltrúa og annan til vara í samráðshóp áfallahjálpar undir stjórn RKÍ.
- Vinna að gerð sálgæsluáætlunar fyrir aðstandendur látinna.
- Koma á tengslum við önnur trúfélög vegna sálgæslu.

HÆTTUSTIG

- Samráðshópur áfallahjálpar tekur til starfa. Í honum situr fulltrúi frá Þjóðkirkjunni og annan til vara.
- Fræða presta um verklag við útför í inflúensufaraldri.

NEYÐARSTIG

- Samráðshópur áfallahjálpar sinnir verkefnum vegna sálfélagslegs stuðnings. Í honum situr fulltrúi frá Þjóðkirkjunni og annan til vara.
- Tryggja samskiptaleiðir þeirra er sinna útfararþjónustu og sálgæslu aðstandenda.
- Fræða presta um verklag við útför í faraldri.

8.50 Útfararþjónusta

ÓVISSUSTIG

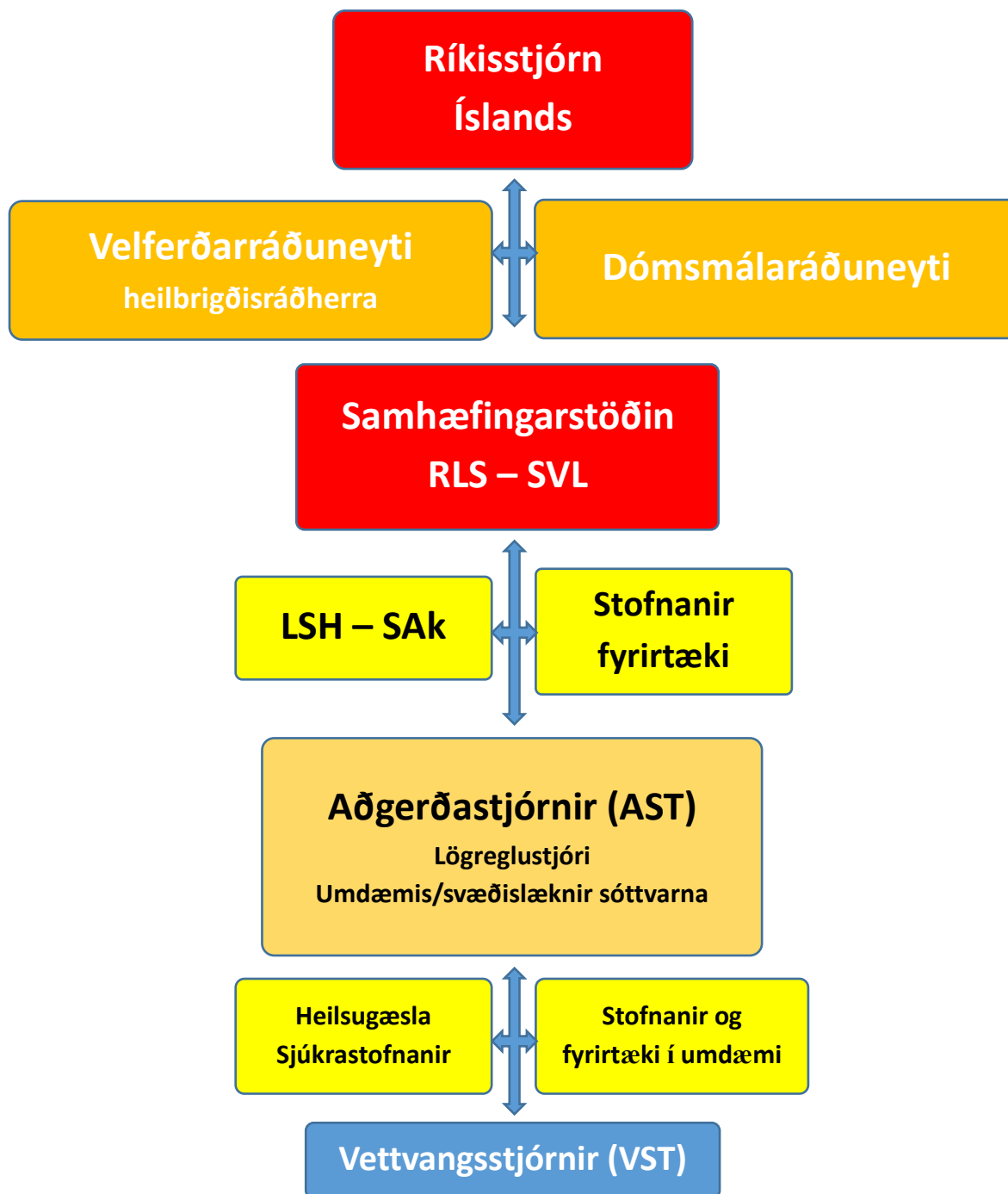
- Gera áætlun um flutning látinna í heimsfaraldri í í samræmi við áhættumat SVL.
- Gera áætlun um meðhöndlun látinna í heimsfaraldri í samræmi við áhættumat SVL
- Gera boðunarskrá yfir helstu samstarfsaðila og vinna með hópslysanevnd Þjóðkirkjunnar að frekari áætlanagerð.

HÆTTUSTIG

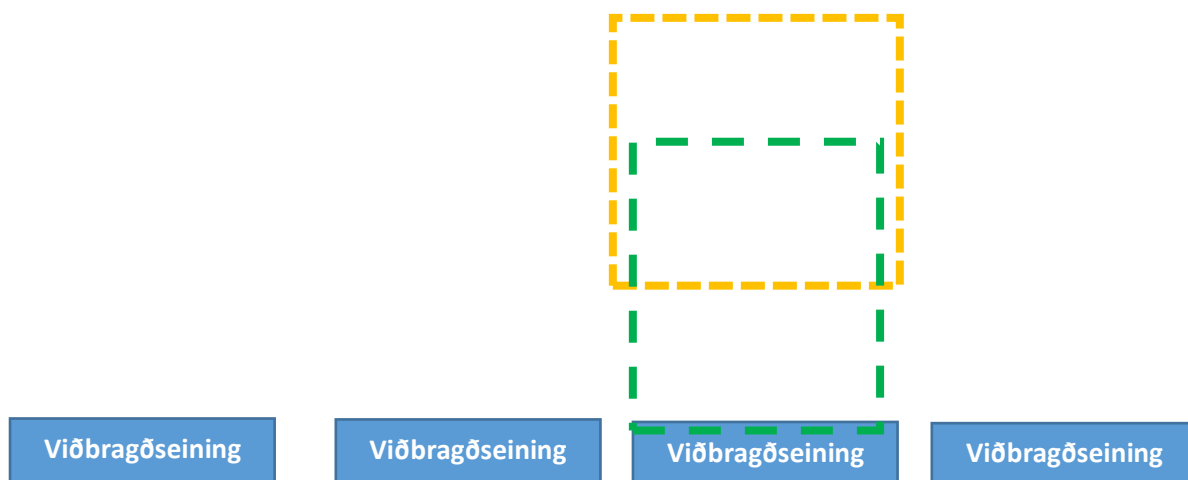
- Uppfæra áætlanir um flutning látinna og meðhöndlun látinna í samvinnu við hópslysanevnd Þjóðkirkjunnar.
- Undirbúa öryggisvörslu við líkhús í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Birgja sig upp af nauðsynlegum vörum vegna meðhöndlunar látinna.
- Uppfæra boðunarskrár.

NEYÐARSTIG

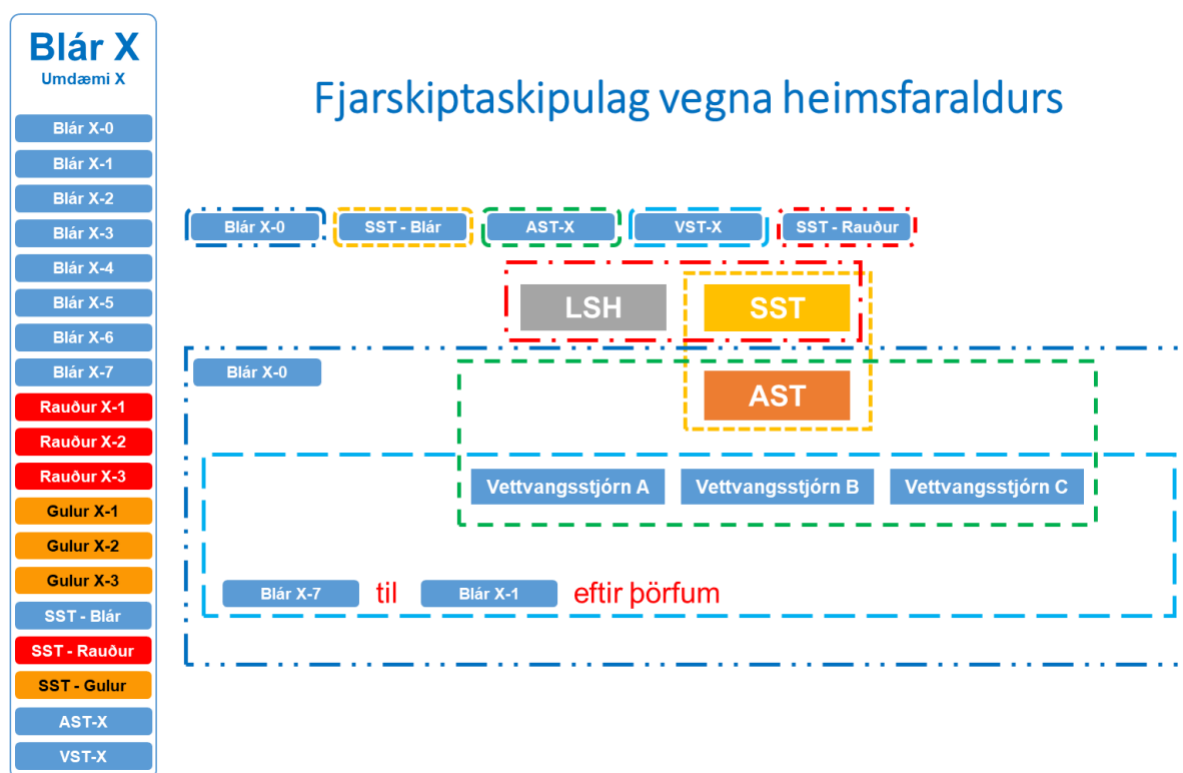
- Öryggisvarsla við innganga í samvinnu við lögreglu umdæmis.
- Veita útfararþjónustu í samræmi við fyrirmæli SVL.

Mynd 9-1 Samskiptaleiðir í heimsfaraldri

Mynd 9-2 Fjaraskiptaskipulag TETRA vegna heimsfaraldurs

9.1 Samskiptaleiðir í heimsfaraldri

Áætlun þessi gerir ráð fyrir ákveðnu flæði upplýsinga og ferli samskipta samvæmt mynd 9-1. Samhæfingarstöð/sóttvarnalæknir og aðgerðastjórnir umdæma/umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna gegna lykilhlutverki í miðlun upplýsinga. Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna bera ábyrgð á miðlun upplýsinga innan sinna sóttvarnaumdæma/-svæða í samvinnu við lögreglustjóra og sóttvarnalæknir ber ábyrgð á miðlun upplýsinga á landsvísu í samvinnu við almannavarnadeild ríkislögreglustjóra.

9.2 Talhópaskipulag TETRA

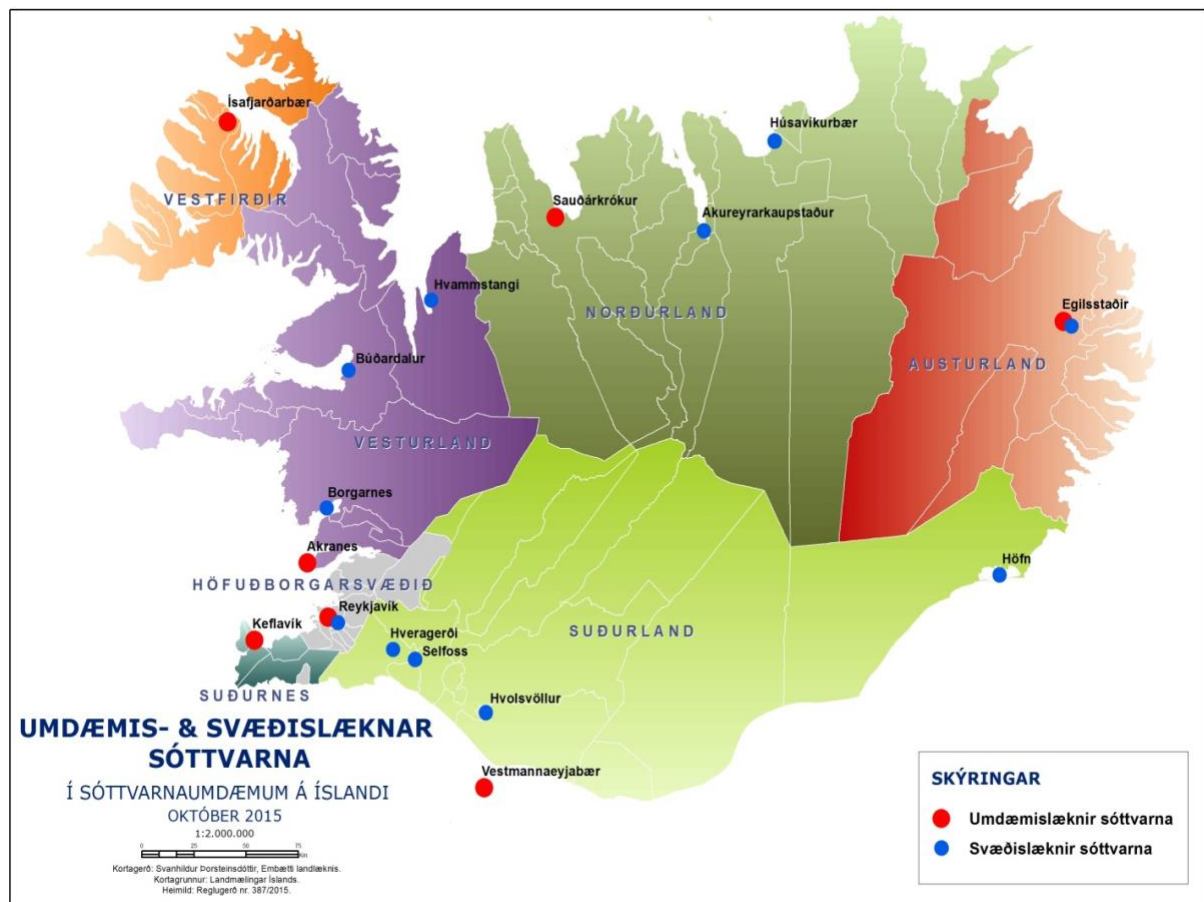
Samhæfingarstöðin (SST) og aðgerðastjórnir umdæma (AST) eru með samskipti á **SST - Blár** Þegar SST hefur verið virkjuð er þessi talhópur notaður til að eiga samskipti við stöðina.

Aðgerðastjórnir umdæma hafa eigin talhópa til umráða og aðgerðastjórn hefur skráðan talhópinn **AST-X við sínar vettvangsstjórnir**. Mynd 9-2 sýnir TETRA talhópaskipulag innan umdæmis. Vettvangsstjórnir innan þessa umdæmis hafa samskipti við verkþáttastjóra sem verður úthlutað eftir atvikum á talhópnum **Av-NL_2**. Talhópurinn **SST - Rauður** er ætlaður heilbrigðisstarfsmönnum við heilbrigðisstarfsmenn í SST (sóttvarnalæknir) og AST (umdæmislæknir sóttvarna) og aðra heilbrigðisstarfsmenn.

9.3 Umdæmis- og svæðislæknar sóttvarna. Aðsetur og vinnustaður

Sóttvarnaumdæmi eða -svæði	Umdæmis- og svæðislæknar	Aðsetur	Vinnustaður
Austurland	Umdæmislæknir	HSA Egilsstöðum	Heilbrigðisstofnun Austurlands (HSA)
	Svæðislæknir	HSA Egilsstöðum	
Höfuðborgarsvæðið	Umdæmislæknir	Heilsugæsla HH Mjódd	Heilsugæsla höfuðborgarsvæðis (HH)
	Svæðislæknir	Heilsugæsla HH Garðabær	
Norðurland	Umdæmislæknir	HSN Sauðárkrúkur	Heilbrigðisstofnun Norðurlands (HSN)
	Svæðislæknir	HSN Akureyri	
	Svæðislæknir	HSN Húsavík	
Suðurland	Umdæmislæknir	HSU Vestmannaeyjum	Heilbrigðisstofnun Suðurlands (HSU)
	Svæðislæknir	HSU Hveragerði	
	Svæðislæknir	HSU Selfossi	
	Svæðislæknir	HSU Hellu/Hvolsvelli	
	Svæðislæknir	HSU Höfn	
Suðurnes	Umdæmislæknir	HSS Grindavík	Heilbrigðisstofnun Suðurnesja (HSS)
Vestfirðir	Umdæmislæknir	HVEST Ísafirði	Heilbrigðisstofnun Vestfjarða (HVEST)
Vesturland	Umdæmislæknir	HVE Akranesi	Heilbrigðisstofnun Vesturlands (HVE)
	Svæðislæknir	HVE Borgarnesi	
	Svæðislæknir	HVE Búðardal	
	Svæðislæknir	HVE Hvammstanga	

Tafla 10-1 Aðsetur umdæmis- og svæðislækna sóttvarna

Mynd 10-1 Sóttvarnaumdæmin og aðsetur umdæmis- og svæðislækna sóttvarna skv. reglugerð nr. 387/2015

Höfuðborgarsvæðið: Reykjavík, Seltjarnarnes, Mosfellsbær, Kjósarhreppur, Kópavogur, Garðabær, Hafnarfjörður.

Vesturland: Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Borgarbyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur, Snæfellsbær, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Stykkishólmsbær, Dalabyggð, Reykhólahreppur, Strandabyggð, Kaldrananeshreppur, Árneshreppur og Húnaþing vestra.

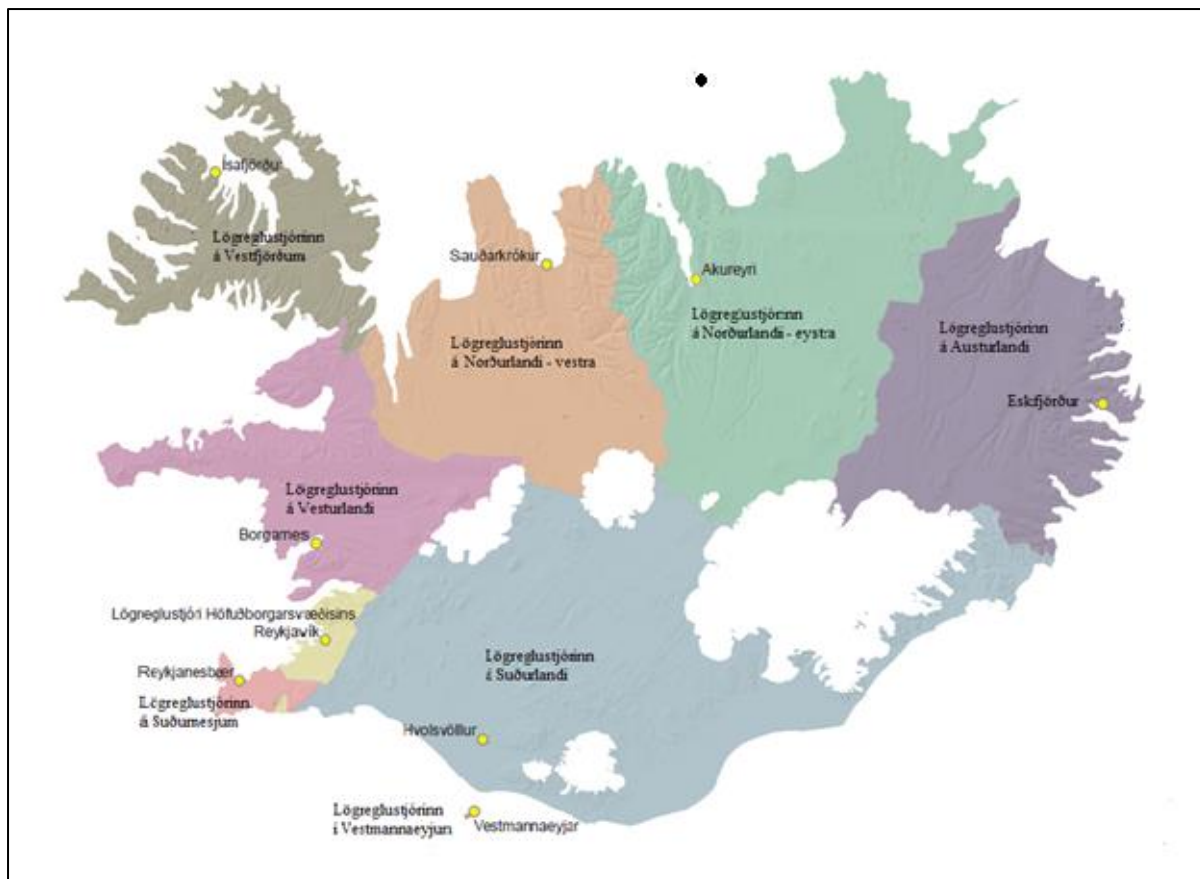
Vestfirðir: Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur, Ísafjarðarbær, Bolungarvíkurkaupstaður og Súðavíkurhreppur.

Norðurland: Húnavatnshreppur, Blönduósbær, Skagabyggð, Sveitarfélagið Skagaströnd, Sveitarfélagið Skagafjörður, Akrahreppur, Fjallabyggð, Dalvíkurbyggð, Hörgársveit, Eyjafjarðarsveit, Akureyrarkaupstaður, Svalbarðsstrandarhreppur, Grýtubakkahreppur, Þingeyjarsveit, Norðurþing, Tjörneshreppur, Skútustaðahreppur, Svalbarðshreppur og Langanesbyggð (að frátöldum fyrrum Skeggjastaðahreppi).

Austurland: Vopnafjarðarhreppur, Fljótsdalshérað, Fljótsdalshreppur, Borgarfjarðarhreppur, Seyðisfjarðarkaupstaður, Fjarðabyggð, Breiðdalshreppur, Djúpvogshreppur og fyrrum Skeggjastaðahreppur.

Suðurland: Sveitarfélagið Ölfus, Hveragerðisbær, Grímsnes- og Grafningshreppur, Bláskógabyggð að frátöldu fyrrum sveitarfélaginu Þingvallasveit, Hrunamannahreppur, Sveitarfélagið Árborg, Flóahreppur, Ásahreppur, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Rangárþing ytra, Rangárþing eystra, Mýrdalshreppur, Skaftárhreppur, Sveitarfélagið Hornafjörður og Vestmannaeyjabær.

Suðurnes: Sandgerðisbær, Sveitarfélagið Garður, Reykjanesbær, Grindavíkurbær og Sveitarfélagið Vogar.

Mynd 10-2 Lögregluumdæmin og aðsetur lögreglustjóra skv. reglugerð nr. 1150/2014

Höfuðborgarsvæðið: Reykjavíkurborg, Seltjarnarnesbær, Mosfellsbær, Kjósarhreppur, Hafnarfjarðarkaupstaður, Garðabær og Kópavogsbær.

Vesturland: Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Borgarbyggð, Snæfellsbær, Eyja- og Miklaholtshreppur, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Stykkishólmsbær og Dalabyggð.

Vestfirðir: Reykhólahreppur, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur, Bolungarvíkurkaupstaður, Ísafjarðarbær, Súðavíkurhreppur, Árneshreppur, Kaldrananeshreppur og Strandabyggð.

Norðurland vestra: Húnaþing vestra, Húnavatnshreppur, Blönduósbær, Sveitarfélagið Skagaströnd, Skagabyggð, Sveitarfélagið Skagafjörður og Akrahreppur.

Norðurland eystra: Dalvíkurbyggð, Hörgársveit, Akureyrarkaupstaður, Eyjafjarðarsveit, Svalbarðsstrandarhreppur, Grýtubakkahreppur, Þingeyjarsveit, Skútustaðahreppur, Norðurþing, Tjörneshreppur, Svalbarðshreppur og Langanesbyggð.

Austurland: Vopnafjarðarhreppur, Fljótsdalshreppur, Fljótsdalshérað, Borgarfjarðarhreppur, Seyðisfjarðarkaupstaður, Fjarðabyggð, Breiðdalshreppur og Djúpavogshreppur.

Suðurland: Sveitarfélagið Hornafjörður, Skaftárhreppur, Mýrdalshreppur, Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Ásahreppur, Sveitarfélagið Árborg, Flóahreppur, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur, Bláskógabyggð, Grímsnes- og Grafningshreppur, Hveragerðisbær og Sveitarfélagið Ölfus.

Vestmannaeyjar: Vestmannaeyjabær.

Suðurnes: Grindavíkurbær, Sandgerðisbær, Sveitarfélagið Garður, Reykjanesbær og Sveitarfélagið Vogar.

11 DREIFINGARLISTI

Áætlun um heimsfaraldur er ekki dreift á pappír.

Áætlunin er vistuð á vef almannavarna, www.almannavarnir.is og á vef embættis landlæknis, www.landlaeknir.is. Útdráttur á íslensku er einnig vistaður á vef embættis landlæknis.

Þeir aðilar sem nefndir eru í þessari áætlun fá sendar tilkynningar um allar breytingar á áætluninni og eru jafnframt hvattir til þess að vista áætlunina á sínum vefsíðum og uppfæra um leið og tilkynning berst.

Útdráttur er vistaður á ensku á vefsíðu Sóttvarnastofnunar Evrópusambandsins: www.ecdc.eu

12 BREYTINGASAGA

Útgáfa	Dagsetning	Skýringar/breytingar	Fært inn
Útgáfa 1.0	28.03.2008	Fyrsta útgáfa undirrituð	28.03.2008
Útgáfa 2.0	08.03.2016	Útgáfa 2. gefin út	08.03.2016
Útgáfa 3.0	2. mars	Útgáfa 3. Drög gefin út og jafnframt breytt í almenna áætlun fyrir heimsfaraldur	24.02.2020

Tafla 12-1 Breytingasaga skjalsins

13 VIÐAUKAR

13.1 Listi yfir æskilegt birgðahald heimila í heimsfaraldri

Gefið út af embætti landlæknis, sviði áhrifaþátta heilbrigðis. Yfirlesið í febrúar 2020

Í öllum tilfellum er gert ráð fyrir rafmagni og rennandi vatni.

Dæmi um matvörur með langt geymsluþol:

- Niðursuðuvörur tilbúnar til neyslu, kjötréttir, fiskréttir, grænmeti, ávextir, baunir og súpur.
- Grænmetissúpur og kartöflumús í pakka.
- G-mjólk og ávaxtasafi með langt geymsluþol.
- Kornvörur, pasta og hrísgrjón.
- Morgunkorn, músli og haframjöl.
- Hrökkbrauð og kex.
- Þurrkaðir ávextir.
- Hnetusmjör, hnetur.
- Matarolía.
- Ungbarnafæða á krukkum, ungbarnagrautar og ungbarnamjólk, ef ungbarn á heimilinu.
- Önnur matvara með langt geymsluþol.
- Gæludýrafóður, ef gæludýr er á heimilinu.

1.2 Matarpakkar til heimila í afkvíun eða sóttkví

Hér má finna fjóra ráðgefandi lista yfir áætlaða matarþörf einstaklings og fjölskyldna af mismunandi stærð, í eina viku.

Listi 1

Matarpakki fyrir heimili sem eru í einangrun í eina viku

Einn fullorðinn

Þurrvörur

250 g haframjöl
100 g músli
1 pakki af grófu hrökkbrauði (500 g)
1 pakki kex (400 g)
½ pakki kartöflumúsaduft (50 g, 2 skammtar, með stroganoff og pylsum)
125 g hrísgrjón (hýðis/hvít, með niðursoðnum baunum og fiskibollum)
100 g pasta (heilhveiti/venjulegt, með túnfisk og grænmeti)
½ stór poki þurrkaðir ávextir blandaðir (250 g)
100 g hnetur (ekki fyrir þriggja ára og yngri, athuga hættu á að standi í hálsi barna)
¼ pk stroganoff/annar þurrblöndupakki (notist með fersku kjöti og kartöflumús)
½ pk pastaréttur með kjöti þurrvara í pakka (notist eitt og sér)
½ pk grænmetissúpa í pakka (t.d. aspás, blómkál, annað)
50 g strásykur (eða lítill pakki)
Kaffi og te

Ferskar vörur

1 L súrmjólk/léttsúrmjólk/ab-mjólk/létt ab-mjólk
½ pakki smjörvi (150 g)
500 g ostur
150 g nautagúllas, hakk eða annað ferskt kjöt
1 stk „skyndiréttur“ (t.d. hakkbollur)
1,0–1,25 kg ferskt grænmeti
t.d. 1 pakki tómatar, 2–3 paprikur og 1 agúrka
1 samlokubrauð gróft (alls u.þ.b. 700 g)

Niðursoðuvara/geymsluþolin vara

1 L G-mjólk
1,5 L ávaxtasafi 100% hreinn (með löngu geymsluþoli)
½ lítil ferna ávaxtagrautur (250 ml)
½ pakki lifrarkæfa (u.þ.b. 100 g)
½ lítill pakki pylsur (2,5 stk.)
½ krukka hnetusmjör (u.þ.b. 100 g)
½ krukka maríneruð síld, lítil (u.þ.b. 60 g)
½ dós túnfiskur í vatni/olíu (90 g) (notist með pasta)
½ lítill dós niðursoðnar fiskibollur í dós (u.þ.b. 200 g með öllu í dósinni)
½ dós bakaðar baunir í tómatósu (u.þ.b. 200 g)
1 dós blandað niðursoðið grænmeti, (480 g)
250 g niðursoðnir ávextir
50 ml matarolíu
50 g berjasulta

Listi 2

Matarpakki fyrir heimili sem eru í einangrun í eina viku

6–12 ára barn (2.000 kcal/dag)

Þurrvörur

200 g haframjöl
85 g músli
0,85 pakki af grófu hrökkbrauði (400 g)
0,85 pakki kex (330 g)
40 g kartöflumúsaduft (2 skammtar, með stroganoff og pylsum)
100 g hrísgrjón (hýðis/hvít, með niðursoðnum baunum og fiskibollum)
85 g pasta (heilhveiti/venjulegt, með túnfisk og grænmeti)
200 g þurrkaðir ávextir blandaðir
85 g hnetur (ekki fyrir eins árs og yngri, athuga hættu á að standi í hálsi barna)
¼ pk stroganoff/annar þurrblöndupakki (notist með fersku kjöti og kartöflumús)
½ pk pastaréttur með kjöti þurrvara í pakka (notist eitt og sér)
0,5 pk grænmetissúpa í pakka (t.d. aspás, blómkál, annað)
40 g strásykur (eða lítill pakki)

Ferskar vörur

0,85 L súrmjólk/léttsúrmjólk/ab-mjólk/létt ab-mjólk
2 L léttmjólk (til drykkjar fyrir börnin)
125 g smjörvi
415 g ostur
125 g nautagúllas, hakk eða annað ferskt kjöt
1 stk „skyndiréttur“ (t.d. hakkbollur)
1 kg ferskt grænmeti
t.d. 1 pakki tómatar, 2 paprikur og 1 agúrka
0,85 samlokubrauð gróft (alls u.þ.b. 600 g)

Niðursoðuvara/geymsluþolin vara

0,85 L G-mjólk
1,250 L ávaxtasafi 100% hreinn (með löngu geymsluþoli)
Tæplega ½ lítil ferna ávaxtagrautur (200 ml)
Tæplega ½ pakki lifrarkæfa (u.þ.b. 85 g)
2 pylsur
Tæplega ½ krukka hnetusmjör (u.þ.b. 85 g)
Tæplega ½ krukka maríneruð síld, lítil (u.þ.b. 50 g)
Tæplega ½ dós túnfiskur í vatni/olíu (75 g) (notist með pasta)
Tæplega ½ lítil dós niðursoðnar fiskibollur í dós (u.þ.b. 170 g með öllu í dósinni)
Tæplega ½ dós bakaðar baunir í tómatsósu (u.þ.b. 170 g)
0,85 dós blandað niðursoðið grænmeti (400 g)
200 g niðursoðnir ávextir
40 ml matarolía
40 g berjasulta

Listi 3

Matarpakki fyrir heimili sem eru í einangrun í eina viku

1–5 ára barn (1.200 kcal/dag)

Purrvörur

125 g haframjöl
50 g músli eða annað morgunkorn með súrmjólk
½ pakki af grófu hrökkbrauði (250 g)
½ pakki kex (200 g)
¼ pakki kartöflumúsaduft (25 g, 2 skammtar, með stroganoff og pylsum)
60 g hrísgrjón (hýðis/hvít, með niðursoðnum baunum og fiskibollum)
50 g pasta (heilhveiti/venjulegt, með túnfisk og grænmeti)
¼ stór poki þurrkaðir ávextir blandaðir (125 g)
¼ pk stroganoff/annar þurrblöndupakki (notist með fersku kjöti og kartöflumús)
¼ pk pastaréttur með kjöti þurrvara í pakka (notist eitt og sér)
¼ pk grænmetissúpa í pakka (t.d. aspás, blómkál, annað)
25 g strásykur (eða lítill pakki)

Ferskar vörur

½ L súrmjólk/léttsúrmjólk/ab-mjólk/létt ab-mjólk
2 L léttmjólk/nýmjólk (til drykkjar fyrir börnin)
¼ pakki smjörvi (75 g)
250 g ostur
75 g nautagúllas, hakk eða annað ferskt kjöt
½ „skyndiréttur“ (t.d. hakkbollur)
½ kg ferskt grænmeti
t.d. ½ pakki tómatar, 1-2 paprikur og ½ agúrka
½ samlokubrauð gróft (alls u.þ.b. 350 g)

Niðursuðuvara/geymsluþolin vara

0,5 L G-mjólk
750 ml ávaxtasafi 100% hreinn (með löngu geymsluþoli)
¼ lítil ferna ávaxtagrautur (125 ml)
¼ pakki lifrarkæfa (u.þ.b. 50 g)
1,5 pylsur
¼ krukka hnetusmjör (u.þ.b. 50 g)
¼ dós túnfiskur í vatni/olíu (45 g) (notist með pasta)
¼ lítil dós niðursoðnar fiskibollur í dós (u.þ.b. 100 g með öllu í dósinni)
¼ dós bakaðar baunir í tómatsósu (u.þ.b. 100 g)
½ dós blandað niðursoðið grænmeti (240 g)
125 g niðursoðnir ávextir
25 ml matarolía
25 g berjasulta

Listi 4

Matarpakki fyrir heimili sem eru í einangrun í eina viku

Tveir fullorðnir og tvö börn, 1–5 ára og 6–12 ára

Purrvörur

1 kg haframjöl
350 g músli
4 pakkar af grófu hrökkbrauði (1 kg)
4 pakkar kex (400 g)
2 pk kartöflumúsaduft (200 gr, 10 skammtar, með stroganoff og pylsum)
600 g hrísgrjón (hýðis/hvít, með niðursoðnum baunum og fiskibollum og í hrísgrjónagraut)
350 g pasta (heilhveiti/venjulegt, með túnfisk og grænmeti)
1 kg stór poki þurrkaðir ávextir blandaðir
300 g hnetur (ekki fyrir þriggja ára og yngri, athuga hættu á að standi í hálsi barna)
1 pk stroganoff/annar þurrblöndupakki (notist með fersku kjöti og kartöflumús)
2 pk pastaréttur með kjöti þurrvara í pakka (notist eitt og sér)
4 pk grænmetissúpur í pakka (t.d. aspás, blómkál, annað)
200 g strásykur (eða lítill pakki)
Kaffi og te

Ferskar vörur

4 L súrmjólk/léttisúrmjólk/ab-mjólk/létt ab-mjólk
4 L léttmjólk/nýmjólk (til drykkjar fyrir börnin)
2 pakkar smjörvi
2 kg ostur
500 gr. nautagúllas, hakk eða annað ferskt kjöt
4 stk „skyndiréttur“ (t.d. hakkbollur)
4 kg ferskt grænmeti
t.d. 4 pakkar tómatar, 8 paprikur og 3 agúrkur
3,5 samlokubrauð gróft (u.þ.b. 2,5 kg)

Niðursuðuvara/geymsluþolin vara

4 L G-mjólk
5 L ávaxtasafi 100% hreinn (með löngu geymsluþoli)
1 stór ferna ávaxtagrautur
2 pakkar lifrarkæfa
1 stór pakki pylsur (10 stk)
1 krukka hnetusmjör (225 g)
1 krukka maríneruð síld, lítil (125 g)
2 dósir túnfiskur í vatni/olíu (185 g) (notist með pasta)
1 stór dós niðursoðnar fiskibollur í dós
2 dósir bakaðar baunir í tómatósu
3 dósir blandað niðursoðið grænmeti, (alls 960 g)
500 g niðursoðnir ávextir
150 ml matarolía (eða lítill flaska)
200 g berjasulta (eða ein krukka)

Listi 5

Ungbörn, 0–1 árs

Nauðsynlegt er að taka sérstakt tillit til barna á fyrsta aldursári ef þau eru á heimilinu, sérstaklega þeirra barna sem ekki eru á brjósti. Fyrir börn yngri en fjögurra mánaða sem ekki eru á brjósti þarf eingöngu að gera ráð fyrir ungbarnamjólk (þurrmjólk eða tilbúin blanda). Fyrir 4–6 mánaða börn sem ekki eru á brjósti getur þurft til viðbótar við ungbarnamjólk að gera ráð fyrir ungbarnagraut og e.t.v. ungbarnamauki á krukku (ávaxta- og grænmetismauk), allt eftir þörfum barnsins. Gert er ráð fyrir krukumat við þessar aðstæður. Það getur einnig dugað fyrir 6–9 mánaða gamalt barn nema þá bætast við til viðbótar við ávaxta- og grænmetismauk fleiri tegundir af mauki t.d. kjöt og fiskur og í meira magni.

3. útgáfa, Embætti landlæknis, svið lýðheilsu heilbrigðis, febrúar 2020.

13.2 Gátlisti – órofinn rekstur fyrirtækja

Þessum gátlista er ætlað að vera stuðningur fyrirtækja við áætlanagerð vegna mannskæðra heimsfaraldra.

Áætlanagerð um órofinn rekstur er hluti af daglegu starfi hvers framkvæmdastjóra. Sífelld fleiri gera sér grein fyrir því að einn af styrkleikum fyrirtækja felst í því að geta brugðist við ófyrirséðum atburðum á árangursríkan hátt.

Þessi gátlisti er viðauki við Landsáætlun vegna heimsfaraldurs. Gátlistinn var fyrst gefin út árið 2008 vegna yfirvofandi heimsfaraldurs inflúensu en hefur nú verið uppfærður og getur gagnast í heimsfaraldri af ólíkum toga. Þessi gátlisti var í upphafi gerður fyrir Írland en hefur verið þýddur og staðfærður fyrir Ísland með fullri heimild frá Írum.

Ábyrgðaraðilar fyrirtækja/stofnana geta notfært sér þennan gátlista til að fara eftir við gerð áætlana um órofinn rekstur sinna fyrirtækja/stofnana og bera ábyrgð á söfnun upplýsinga, gerð verklagsreglna, prófun á áætlun og uppfærslu hennar. Athugið að þessi gátlisti er hugsaður sem verkfæri fyrir ábyrgðaraðila og getur aldrei verið endanlegur.

Sóttvarnalæknir, almannavarnadeild ríkislögreglustjóra, ASÍ, Samtök atvinnulífsins, og viðskiptaráðuneytið höfðu samstarf við gerð þessa gátlista. Almannavarnadeild ríkislögreglustjóra ber ábyrgð á uppfærslu gátlistans og vistun hans í samstarfi við ofangreinda aðila.

1. Að gera neyðaráætlun vegna heimsfaraldurs

Ekki byrjað	Í vinnslu	Lokið	Á ekki við	1.0	
				1.1	Fyrirtæki/stofnun velur ábyrgðaraðila áætlunarinnar.
				1.2	Ábyrgðaraðili safnar saman og heldur utan um upplýsingar um heimsfaraldur: www.landlaeknir.is www.almannavarnir.is www.ecdc.eu www.who.com
				1.3	Ábyrgðaraðili ber ábyrgð á gerð áætlunar í samræmi við landsáætlun almanna, sem vistuð er á www.almannavarnir.is
				1.4	Ábyrgðaraðili gerir áhættumat í samræmi við áhættumat sóttvarnalæknis, www.landlaeknir.is
				1.5	Ábyrgðaraðili staðfestir lista yfir birgja í mikilvægisröð Ábyrgðaraðili ráðfærir sig við birgja fyrirtækis/stofnunar, ef við á.
				1.6	Við gerð áætlunarinnar þá ráðfærir ábyrgðaraðili sig við aðila innan fyrirtækisins/stofnunar, meðal annars trúnaðarmenn og öryggistrúnaðarmenn.
				1.7	Ábyrgðaraðili ber ábyrgð á að áætlun sé kynnt fyrir starfsmönnum.
				1.8	Ábyrgðaraðili ber ábyrgð á reglulegum æfingum vegna áætlunarinnar.
				1.9	Ábyrgðaraðili deilir góðri framkvæmd með öðrum fyrirtækjum/stofnunum.
				1.10	Ábyrgðaraðili ber ábyrgð á uppfærslu áætlunarinnar.

2. Rekstrarlegir þættir í áætlanagerðinni

Ekki byrjað	Í vinnslu	Lokið	Á ekki við	2.0	
				2.1	Skilgreina mikilvæga starfsemi og "lykilstarfsmenn".
				2.2	Meta mögulegan fjölda starfsmanna frá vinnu miðað við gefið áhættumat sóttvarnalæknis. Meta áhættuna eftir deildum/rekstrareiningum.
				2.3	Meta áhrifin á fyrirtækið ef birgjar loka í ákveðinn tíma.
				2.4	Meta áhrifin á markað fyrirtækisins ef það lokar í ákveðinn tíma.
				2.5	Skilgreina óumflýjanlegar aðgerðir.
				2.6	Setja reglur um nauðsynleg fundarhöld í faraldri.
				2.7	Meta hvort einstakir starfsmenn hafi ákveðnar sérþarfir sem þarf að uppfylla þrátt fyrir faraldur.
				2.8	Setja reglur um ferðalög starfsmanna í faraldri.
				2.9	Meta áhrif faraldurs á fjármálastjórnun fyrirtækis.
				2.10	Skilgreina hverjir eru háðir þjónustu fyrirtækisins í faraldri.
				2.11	Við hvaða aðstæður í faraldri mundi fyrirtækið hugsanlega loka eða draga verulega saman seglin.

3. Aðgerðir til þess að viðhalda rekstri í faraldri

Ekki byrjað	Í vinnslu	Lokið	Á ekki við	3.0	
				3.1	Tilnefna fulltrúa í hverri deild/rekstrareiningu sem ábyrgðaraðila vegna innleiðingar á áætlun um heimsfaraldur.
				3.2	Þjálfa starfsmenn á fleiri en einu sviði þannig að starfsmenn geti gengið í störf annarra. Enn fremur að velja varafulltrúa í hverri deild/rekstrareiningu.
				3.3	Skoða tryggingavernd fyrirtækis/stofnunar í faraldri, meðal annars með tilliti til launa í rekstrarstöðvun. Skoða og gera yfirlit um tryggingalega stöðu starfsmanna samkvæmt kjarasamningi.
				3.4	Sinna upplýsingagjöf til starfsmanna í samræmi við ástand faraldursins á hverjum tíma.
				3.5	Útbúa áætlun til að mæta auknum þörfum starfsmanna um félagslega og fjárhagslega aðstoð vegna veikinda og fjarvista.
				3.6	Setja reglur um veikindaleyfi og umönnunarleyfi starfsmanna í samræmi við gildandi kjarasamninga.
				3.7	Framfylgja reglum um ferðalög starfsmanna erlendis í faraldri.
				3.8	Ákveða aðgerðir til að viðhalda nauðsynlegum birgðum innan fyrirtækisins, ef við á.
				3.9	Gera áætlun um hvort breyta þurfi framleiðslu eða þjónustu svo sem samskiptum við viðskiptavini í faraldri og gera áætlun þar að lútandi.
				3.10	Undirbúa sveigjanlega starfsstöð fyrir starfsfólk m.a. heimanfrá.

4. Viðbrögð við aukinni hættu innan fyrirtækis vegna heimsfaraldurs

Ekki byrjað	Í vinnslu	Lokið	Á ekki við	4.0	
				4.1	Setja reglur vegna heilsufarslegra atriða hjá starfsmönnum í faraldri.
				4.2	Undirbúa og setja reglur um hreinlæti og smitgát innan fyrirtækis/stofnunar í faraldri.
				4.3	Gera áætlun um rétta meðhöndlun úrgangs.
				4.4	Setja reglur vegna starfsmanna sem eru smitaðir eða grunaðir um að vera smitaðir og mæta til vinnu.
				4.5	Gera áætlun til að auka fjarlægðir á milli starfsmanna og fækka persónulegum samskiptum. Sama gildir um starfsmenn og viðskiptavini. (lágmark 2 metrar eða samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis).
				4.6	Gera ráðstafanir til að fækka smitleiðum innan fyrirtækisins/ stofnunar (almennar sóttvarnaráðstafanir).
				4.7	Gera reglur um sveigjanlega staðsetningu starfsmanna (vinna heima) og sveigjanlegan vinnutíma.
				4.8	Gera ráð fyrir aukinni notkun á síma- og tölvubúnaði og hvetja þannig til óbeinna samskipta við viðskiptavini.